

పీఠిక

భక్తాగ్రేసరులారా !

ఈ గ్రంథకర్తగారు నాకు గురువరేణ్యులును, భక్తి, జ్ఞాన, వైరాగ్యాది సాధనసంపన్నులును, అనుభవ వేదాంతప్రదర్శకులును అగు రాజయోగి శ్రీ పెదప్రోలు శేషయ్యబాబాగారు రచించిన యీ విష్ణుభక్తానంద దివ్య యోగమహిమ అను యీ గ్రంథము ఆ స్తికులకు చాల ఉపయోగకారిగా నుండగలదు. ఏలనన పండిత పామర శ్రీ పురుషాదులకును ముఖ్యముగా అభ్యాసకులందరికిని సుబోధకమగునట్లు సామాన్యభాషలో వచనరూపమున వ్రాసియున్నారు. విష్ణువు సత్త్వగుణప్రధానడు గనుక సత్త్వగుణ ప్రధానులకు ఆనందమును దివ్యమైన యోగమహత్తులను తెలియజేయుచున్నందున యీ గ్రంథమునకు యీ పేరెంతయు తగియున్నది.

వీరికి నడివయస్సునందే ఇంద్రియనిగ్రహత్వము, చిత్తైకాగ్రత, వాయునిరోధము, ఊర్ధ్వదృష్టి నూత్నదృష్టి మొదలైన గుణాతీతలక్షణములు గలుగుటచేతను, చిన్నతనమందే భగవంతునిలీలలు వీరికి దృశ్యమగుటచేతను, వీరిని మఱింత గాఢమైన విజ్ఞానవంతునిగా చేసెను. వీరు పరమసాధువులును పండితోత్తములునుఅయిలోకమునకుతరుణోపాయమునుప్రసాదించుచున్నారు.

పశు పక్ష్యులయొక్క చర్మము, రక్తమాంసాదులు ఉపయోగపడుచున్నవి. మనుష్య శరీరమునందుండునవి వీరికిని పనికిరావుగదా !

శ్లో॥ ఆహార నిద్రాభయమైదునాని । సామాన్యమేతత్పశుభిర్న రాణాం ।
జ్ఞానంహితేషామధికోవిశేషః । జ్ఞానేనహీనః పశుభిస్సమానః ।

అను నార్యోక్తిసనుసరించి మానవునకు జ్ఞానముండుటచేత అధిక్యతను కలిగియున్నాడు.

మానవులందరు దుఃఖనివృత్తిని, సుఖప్రాప్తిని కోరుచురుగదా ? కష్టారిమృగము తన నాభియందున్న కష్టారిచే యా ప్రదేశమంతయు పరిమళముగ నున్నదని గ్రహించలేక సుగంధముకొరకు అడవియంతయు పరుగెత్తును. అవ్యధంబున మానవుడు తాను సుఖరూపాత్మయని తెలిసికొనక సుఖముకొరకు శ్రమపడుచున్నాడు. జిజ్ఞాసులైనవారికి దీనియందు దగిన అభ్యాసములు, అనుభవ విషయములుగలవు. వానివలన దుఃఖనివృత్తియు, సుఖ ప్రాప్తియు, మోక్షము గలుగగలదు.

ఈ గ్రంథము భక్త బృందముయొక్క సహాయముచే సిద్ధపరుపబడినది. ఇందు కర్మోపాసనాజ్ఞానములని త్రివిధభేదములును అనేకోపభేదములును నిందు పొందుపరచియున్నారు. మరియు నిది నితరవేదాంతగ్రంథములకంటె సులభశైలిలో నుండుటచేతను అభ్యాసములు అందరికి తెలియునట్లు ఆయా అభ్యాసములు చేయు పద్ధతులు వ్రాసి యుండుటచేతను, ఆచరణీయముగ నిర్దుష్టముగనుండి విశిష్టత గలిగియున్నది.

ఇందుగల విషయములు అనగా కార్యకారణరూపములును, భక్తి, జ్ఞాన వైరాగ్యసాధనములును, ఇంద్రియముల వృత్తులును, మహత్తులు, నిష్టలు, నియమములును, సుషుప్తి సమాధుల లక్షణములును, యోగ సాధనములును, సగుణ నిర్గుణోపాసన క్రమములున్ను, కర్తృత్వ భోక్తృత్వములును, అణిమాది సిద్ధులును, ప్రాణాయామవిధానం, హంసజపం, స్వరూపస్థితి లక్షణములును మొదలగు పెక్కు విషయములెన్నియో నిందు పొందుపరచబడి యున్నవి. గనుక గ్రంథకర్తగారి శక్తిసామర్థ్యములను సాధకులు గ్రహింపనగును. ఈ గ్రంథము సర్వవిధముల శుక్లలిప్తమైనదని చెప్పుచున్నాను. మరియు జీజ్ఞాసులు పఠించుకొనుటకు నిందు గురుప్రార్థన, విజ్ఞాననౌక, విష్ణు పంచాయుధస్తోత్రం. పాదుకాస్తవము వగైరాశ్లోకములునిందు వ్రాయబడినవి.

“స్వయంతీర్ణః పరాంతారయతి అనునార్యోక్తి ననుసరించి ఆధ్యాత్మిక విషయములు అభ్యాసములు బోధించుటలో లోకముమీదగల యితర గురువుల కున్న వీరికిన్ని చాల వ్యత్యాసముగలదు. అనగా అభ్యాసములు వీరు చక్కగా చేసి చూపించి తిరిగి సులభరూపమున భక్తులచే చేయించుటలోను, వీరిని బంధ నలలోను వీరికిగల సామర్థ్యము చాల కొనియాడదగినది.

దీనికంతకుమూలము వారి యర్థాంగి. ఆ రాజామణమ్మగారి ప్రేమ శ్రద్ధాసక్తులే ముఖ్య కారణములు. మోక్షార్థులె వారి గృహమునకేతెంచినవారిని జాతి, మత భేదములు పాటించక ఆమె చాలయాదరించుచూ వారికి అభ్యాస ములు, బోధనలు యవలీలగాచేసి స్వరూపానుసంధానం వారిచే చేయించుటలో సమర్థురాలుగానుండుటయే వీరి నిరంతరాధ్యాత్మికకృషికి దోహదమగుచుండెను.

వీరి భక్తమండలి తరించుటకు ఇంకను కొంతకాలము వీరు ఆయు రారోగ్యాభివృద్ధిగా నుండునట్లు ఆ త్రిగుణాతీతుడు అనుగ్రహించుగాక.

ఓమ్ శాంతి శాంతి శాంతిః

కై క రం
9-12-1955

ఇట్లు విబుధ విధేయుడు,
మునుకుట్ల సూర్యనారాయణ.

A high-contrast, black and white photograph of a man in a suit and tie, sitting in a chair. He is looking down and to his left. The image is heavily stylized with high contrast, making details difficult to discern. The background is dark and textured.

విష్ణుభక్తానంద దివ్యయోగ మహిమ

. దేవుడు = సాకార, నిరాకారములుగా నుండును. సాకారము ఎల్లప్పుడు మారుచుండు, రూప, నామాదులు గలదిగా నుండును. నిరాకారమునకు నామరూపాదులులేవు. గనుక మార్పులేదు.

సాకారము.

నిరాకారము.

- 1 ఆయాపనులు, నెరవేర్చుకొనుటకు వీలైన, నామ రూపాదులతో పుట్టినది.
- 2 పనికాగానే అంతరించునది
- 3 మనవలెనే చేష్టలు కలది
- 4 శక్తులు విజృంభించుచు, సంకోచించుచు, స్థితి, స్థాపకశక్తి కలది.
- 5 కార్యరూపములో వ్యక్తముగను కారణరూపములో అవ్యక్తముగ నుండు రూపాదులుగలది
- 6 ప్రపంచములోని శక్తులన్నియు, సాకారరూపములుగలది
- 7 ఐచ్ఛిక భావనరూపములుగలది
- 8 ఖండాకారములుగలది
- 9 ప్రపంచాకృతితో ఇంద్రియగోచరము గలది

- 1 ఏకీయలు లేనప్పుడుండు స్థితి
- 2 పనితీరినను అంతరించనిది
- 3 చేష్టలు లేనిది
- 4 స్థితి స్థాపకములు లేక నిరంతరం ఒకేవిధమైన శక్తి కలది
- 5 కార్యకారణములలో వ్యక్తావ్యక్తములు లేనిది
- 6 ప్రపంచకము లేనప్పుడున్న, వున్నప్పుడున్న నిర్వికారముగా నుండునది.
- 7 యిష్టానుసారము భావించుటకు వీలులేనిది
- 8 అఖండాకారము గలది
- 9 ఇంద్రియ గోచరముకాని ప్రపంచాకృతి స్వరూపముగలది

10 బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరాదుల 10 భావనారూపముల ధారణపోయిన
యొక్క భావనారూపములుగలిగి తర్వాత, మిగిలిన రూపముగలది
ఆభావనారూపములక్రియలుగలది

పైచెప్పిన విధముగా సాకార నిరాకారములున్నవి.

2. పుణ్యము : తనకు, యితరులకు సుఖము కలిగే
నిమిత్తం చేయు పనులు లేక తనయొక్కయు, భగవంతుని
యొక్కయు, స్వరూప, స్వభావాదుల, దర్శనానుభవాదులకు
చేయు పనులున్నూ, జ్ఞానానుభవముతో కూడి చేసిన పనులు,
జ్ఞానానుభవవృత్తికి సహాయముచేయు పనులున్నూ, పుణ్య
కర్మలని పేరు.

పాపము : ఆయాపనులుచేయు కాలము తనకుగాని,
యితరులకుగాని, కష్టముగానుండుచు, నిజవస్తు దర్శనానుభవము
కలుగుటకు, ఆటంకములుకలిగించుచూ, మనోలయాదులులేక,
అహంకార, మమకారాద్యభిమానోద్రేకాదులతో, సంగుడ్డై
చేయుపనులను పాపకర్మలు అందురు.

3 కర్మ : మంచివారికిచేయు, సర్వేంద్రియాదులతో
ఆచరించుపనులున్నూ, ఇంద్రియ నిగ్రహాదులకుచేయు పనుల
కున్నూ, కర్మలందురు.

వికర్మ : దుర్మార్గులకు, మంచివారికి, తనకు, కష్ట
నష్టములుకలిగించుచూ, విషయలోలత్వమును పురిగొల్పుపను
లున్నూ, బంధసహితత్వముగా చేయు పనులు వికర్మలందురు.

అకర్మ : తనస్వరూపానుభవముతో, కామకోపాద్యభి
మానోద్రేకాదులులేక, నిర్లిప్తుడై, అసంగుడై చేయు పనులు
అకర్మ లందురు.

4. సృష్టిస్థితి, లయములు : మనకు, కన్పించునామ రూపాదులు లేనప్పుడు ఒక్క పరమాత్మయే యుండెను. ఆపరమాత్మలో యీనామ రూపాదులు కలుగ జేయు సత్తా యిమిడియుండెను. ఆసత్తాతో కూడిన పరమాత్మ క్రమముగా యీ రూపములు దాల్చుటే సృష్టి అందురు. ఆ పరమాత్మయందు సృష్టిస్థితి లయములు జరుగుచున్నట్లు తోచుటే గాని, నిత్యములు గావు. అనగా ఎల్లప్పుడు ఒకే రూపములుగావుండునవి కావు. కలలు గనుచున్నప్పుడు ఆసమయములో కలిగే అనుభవములు నిజముగా జరుగుచున్నట్లు కనిపించి, మెలకువరాగానే అవి అన్ని అబద్ధమైనట్లు తెలియును. జాగ్రత్స్వప్నములు, సుషుప్తి కాలములో, అబద్ధమైనట్లు, జ్ఞానానుభవకాలములో, జాగ్రత్స్వప్న సుషుప్తులు, అబద్ధమువలె తోచు చుండును. స్థిరముగా, సృష్టించిన వస్తువులను, నిలుపుటకు, ఆపరమాత్మలోనున్న శక్తికి లేకపోయెను. గాని, సూక్ష్మరూపములో, స్థూలరూపము లన్నియు, స్థిరముగా నుండునట్లు మాత్రము ఆ శక్తికి కలిగి యుండెను. స్థూలరూపములు మారి, సూక్ష్మరూపమును పొందుటను, మాత్రమేగాని, అసలుమూలపదార్థములు నశించవు స్థూలమును విడిచి సూక్ష్మరూపమును పొందుట, సూక్ష్మరూపము స్థూలరూపము దాల్చుట, యిదియే, సృష్టిస్థితి, లయము లనబడును. ఆపరమాత్మయందు, సృష్టి స్థితిలయములు, ఎన్నడూ జరుగుట లేదనే వాదము నమతగ్గదికాదు. నామరూపక్రియలు మాత్రం నిత్యములుకావని, పదార్థము నిత్యమని నమ్మవలెను. శక్తికి పరమాత్మకు భేదములేదు ఆశక్తి, స్థూల రూపములుగా

మారి నప్పుడు ప్రకృతిఅని, సూక్ష్మరూపములో నున్నప్పుడు, పరమాత్మను శక్తిని విడదీయని స్థితిలో నున్నప్పుడు పరబ్రహ్మ స్వరూపమని వ్యవహరించెదరు. సూక్ష్మరూపములో నున్నప్పుడు, కారణరూపమని, స్థూలరూపములో నున్నప్పుడు కార్యరూపమని భావించుటేగాని, కార్య, కారణములకు భేదము, తాత్కాలికమేగాని, ఒకటేఅయివుండును. గనుక, పరమాత్మ సృష్టి, స్థితి, లయాకారములతో కన్పించుట సాకారబ్రహ్మమని, అవి లేకుండునప్పుడు, నిరాకార నిర్గుణ, నిత్య, శుద్ధబ్రహ్మమని చెప్పబడును. కార్య కారణములుగా మారినశక్తి పరమాత్మ శక్తియేగనుక, సృష్టి స్థితి, లయములు పరమాత్మ స్వరూపమందేవున్నవి గనుక అన్యవస్తువులేదుగనుక, అద్వైతమనిరి.

౪. బ్రహ్మ, విష్ణు, రుద్రస్వరూపములు : ఇవి ఒక విధమైన శక్తులే, సమష్టి, వ్యష్టి రూపభేదములచేత ఆయాశక్తులు అనగా, సృష్టిచేసే శక్తినే, బ్రహ్మమని పెంపుచేయు శక్తినే, విష్ణువని, నామరూపక్రియాదులను మార్పుచేయు శక్తినే రుద్రుడనిపేర్లు. ఆయాపనులు కావలెనన్నప్పుడు, ఆయాగుణములు. ప్రధానముగావుండును. పెంపుచేయుశక్తికే విష్ణువని, పుట్టించుశక్తికే బ్రహ్మ అని, లయింపచేయు శక్తికే రుద్రుడనిపేర్లు. ఆయాశక్తులను పుష్పాసించు భక్తులనిమిత్తం, యింద్రియమనంబులు నిగ్రహములు లేని మానవులకు నిగ్రహం నిమిత్తం ఆయాశక్తులకు, రూప, నామక్రియాదులుకల్పించి, సులభముగా భక్తులకు, నిర్మలత్వంబు నిగ్రహములు కలుగుటకు, కొన్నికథలు, స్థానములు, రూపములు, మహాత్ములు, వ్రతములు, నిష్ఠలు, నియామకములు

మహానీయులు, కల్పించి వ్రాసినవేగాని, నిజములుకావు గదా శక్తికి స్త్రీ స్వరూపమనికూడా ఆయాపురాణములలో అభిప్రాయపడేటట్లుకూడా కల్పించినారు నిజముగా శక్తి స్త్రీకాదు, పురుషుడుకాదు, నపుంసకముకాదు, పరమాత్మకువున్న లక్షణములే శక్తికికూడాకలవు. గాని ఏ అణుమాత్రమున్నూ భేదములేదు. భేదమును కల్పించుటకు సహాయపడేదేశక్తి అట్టిశక్తి లేకపోతే, ఆ ఒక్కపరమాత్మ, యేదియూకూడా, సృష్టించనేలేదు. ఎందువల్ల? అది నిర్వికారము, గనుక, వికారములకు ఆధారభూతమైనశక్తివల్ల వికారరహితత్వముకలుగదు. ఓభక్తులారా, శక్తిని తుచ్చస్త్రీకి పోల్చకూడదు.

అజ్ఞానమంతకు ఆధారభూతురాలు దానికిపోల్పరాదు. ఆశక్తి నిర్మలాంతఃకరణమును ప్రసాదించి ముక్తినిచ్చు స్వరూప స్వభావాదులుకలది. ఇవే పురాణములు. వాట్లవల్ల పైన వ్రాసినఫలము ఎప్పుడైనా ఎవరైనా పొందిరోలేదో తెలియదు. యిప్పటికి ఆ ఫలములు వచ్చుటలేదు. ఎందువల్లననగా, విష్ణు పురాణములో, విష్ణుపుమీద యెటువంటి అవినీతిపనులు చేసినట్లు వ్రాయబడియున్నవో చూడుడి. బృంద, అనసూర్య మొదలైన మహా పతివ్రతలను పతివ్రతాభంగమునకు చేసిన పనులు, శివపురాణములో, విష్ణు మోహినీ రూపములోనున్నప్పుడు, కామముచేత చేసిన పనులు, బ్రహ్మపురాణములో, బ్రహ్మ, తన కూతురుతో రమించినట్లు మొదలైన కథలు వినువారు, ఎట్లు పై ఫలములను పురాణములవల్ల పొందగలరు. గ్రంథవిస్తర భీతిచే యిట్టి సంగతులు వ్రాయుట మానితిని. కల్పిత నామరూప క్రియాదులేగాని, ఆపురాణగాధలు నిజమని

నమరాదు. నమ్మి ఆ విగ్రహాలను బాహ్యభక్తితో పూజాదు
లచే సంతుష్టిచెందువారలు, అవివేకులే యగుదురు. అనగా
శివ, కేశవాదులను భేదబుద్ధితో చూచుట. కామ క్రోధాదుల
తో మతోద్రేకాదులను వృద్ధిచేసి, యింద్రియలోలులుగాచేసి
స్వస్వరూపనిష్ఠలో ప్రతిష్ఠింపబడరని అభిప్రాయముగాని సరియైన
అనుభవసీయులగు గురుసాంప్రదాయకమైనయడల, ఆ పురాణ
ములయొక్క, వృద్దేశము, నీతి, విగ్రహోపాసనా వృద్దేశమును
బాగుగ అనుభవమును తెలిపి, వృత్తీరులుగా చేయగలరు.
బ్రహ్మవిష్ణు మహేశ్వరాదులు, ఒకానొక స్థానములో ఒకా
నొక రూపముతో, కొన్ని కర్తలు, సూలశరీరములతో,
మానవాకృతిగనో, పశుపక్షి, క్రిమి కీటకాది శరీరములతో,
కూడియున్నారనే వృద్దేశముతో నమ్మి భక్త్యాది సాధనలు
చేయువారలు వృత్తీరులు గాకపోగా అజ్ఞానాంధకారమగు
లగుదురు. వారిమీద కథలు ఎంతసేచములుగా, యెంతఅసహ్య
ముగా వ్రాయబడెనో మానవత్వమున్న ప్రతివారికి తెలియును.
గొప్ప శక్తిస్వరూపులైనవారిమీద ఆరోపణకథలు వ్రాసిరి.
మనకు కొన్నినీతులు, భక్తి, జ్ఞాన, వైరాగ్యాది సాధనలు
బోధించునిమిత్తమై, కథలుగాకల్పించివ్రాసిన, సులభముగా
అజ్ఞానులకు బోధపడునని వ్రాసిరి. ప్రతిపురాణ కథలవల్లను,
మనము ఏనీతి నేర్చుకొనవలెనో ఆనీతిని మనము ఆచరించి
దానిఫలము పొందినయడల క్రమక్రమముగా. కృతకృత్యుల
మగుటకు సందేహములేదు.

6. దేవతలు : ఇవికూడా కొన్నిశక్తులే. ప్రతిఅణువు
యందు ఏదో ఒకానొకశక్తి యుండనేయున్నది. మనము, విను

గలశక్తి, చూచుశక్తి, ఆలోచించుశక్తి, మొదలైనవన్నియు, ఆ దేవతలే. అట్టివాటికన్నిటికి, ఏవో కొన్నిరూపాదులుకల్పించి, స్థూలేంద్రియములకు గోచరించునట్లు, ఆకార కర్మాదులు కల్పించి, కొన్ని కథలుగను, భీకరకర్మలు చేసినట్లును, అనేక రకములుగా, కల్పించిరి. కొన్ని దేవతలకు ఆడరూపు, మగ రూపులు పశు పక్ష్యాదిరూపములు, నిర్మించి వాట్లకు మద్య మాంసాదులు ప్రీతిఅని వ్రాసిరి. ఇవి అజ్ఞానులను మరింత అవి వేకులుగావించి, అస్థాయి, దుఃఖభాజనులుగను. ఇష్టకామ్యార్థ సిద్ధులుకలిగించెదరను భ్రాంతిని అభివృద్ధిచేయును. గాని అవి నిజముకాదు. శక్తి వ్రపాసనాకాండప్రకారం చేయనివారలకు శక్తి ప్రత్యక్షముకాదుగనుక, యేహ్యములైన పనులుచేయుటకు ప్రోత్సహపెట్టుదురు. గాని, నిజమేమనగా! సత్వగుణమువల్ల కాతగినపనులు సిద్ధించునిమిత్తం, సత్వ గుణాకర్షణగల నామ రూప క్రియాదులుగల ఆకారములను వ్రపాసించవలెను. భక్తి, జ్ఞాన వైరాగ్యములు, చిత్తైకాగ్రత, ఇంద్రియ నిగ్రహము, ముక్తి, కొన్ని ఇహలోకకార్యసిద్ధులు కోరినవారు సత్వగుణ ప్రధానముగల రూప, నామ క్రియాదులను, ధారణాదులుచేసి, సంకల్పించగా తనశక్తియే, ఆయా సిద్ధులనుయిచ్చును. రజోగుణ మువల్ల కాతగినపనులు సిద్ధించునిమిత్తం, రజో గుణాకర్షణగల, నామరూప క్రియాదులుగల ఆకారములను ఉపాసించవలెను. అనగా, అన్యాయ వ్యాజ్యములు గెలుచుటకు, దొంగతనము, వ్యభిచారము మొదలైన పపనులు సిద్ధించునిమిత్తం, యుద్ధములో గెలుపు రాజ్యభోగములకొరకు, ఇంద్రియ, దుర్విషయముల అనుభవమునిమిత్తం, అనగా దుష్కార్యముల సిద్ధినిమిత్తం,

రజోగుణప్రధానముగల, భీకరాద్యాకారాదులుగల, రూపనామ క్రియాదులుగల ఆకారములను, ధారణాదులుచేసి, సంకల్పించ గా, తనశక్తియే ఆయాసిద్ధులను యిచ్చును. అట్లే తమోగుణ కార్యశీద్ధులకున్నాగ్రహించునది. శక్తిప్రపాసనచేయువిధానము పై విధముగాచేయుటకు, అనేక కల్పితపురాణములు వ్రాసిరి.

7. దయ్యములు : ఇప్పటికాలములో, దయ్యమనగా, నల్లగనో తెల్లగనో జడలు విరబోసుకొనో అనేకవికారస్వరూపములతో, మానవాద్యాకారములతో, కన్పించి అంతలో లేకపోయేవాటిని దయ్యములనుచున్నారు. అదికాదు. అతి దుర్మాద్గులు ఏవిషయముమీదనైనా వ్యామోహాదులు కలిగి రాగద్వేషములతో చనిపోయినచో, వారిసూక్ష్మశరీరముఆయా వస్తువులచుట్టు తిరుగుచుండును. ఆ వస్తువుకు రాగద్వేషాదులు లేకపోతే ఏబాధయూలేదు. (ఉ) ధనము, యిల్లు, భార్య, పశు ఫణ్యోదులమీద, ఒకానొకనికి మోహాదులువుండి చనిపోయె ఆతని సూక్ష్మశరీరము, పై వస్తువులచుట్టు తిరుగుచు, ఆయాపదార్థములను అనుభవించువారలకు కన్పించుచూ బాధపెట్టును. గాని సద్గుణసంపదగలిగి, భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్యసాధనలతో యున్నవారు అనుభవించిననూ, వారలను ఏమీ చేయలేదు. కన్పించనై నా కన్పించదు. స్థూలశరీరము లేదుగాన, స్థూలా కృతితో కన్పించెననుట అబద్ధము, భ్రమ కల్పితము వ్యామోహములతో ఆయా వస్తువులను అనుభవించువారలకు చెడు వృత్తులకు ప్రోత్సాహపెట్టును. కొన్ని వ్యాధులుకలిగే పనులు చేయ ప్రోత్సహించును. వృత్తి నిగ్రహమువల్ల అవితొలగును.

భయకంపాది దుర్గుణములవల్ల అట్టి రూపములుతోచును గాని నిజముగావున్నవికావు. దయ్యములయ్యె సూక్ష్మశరీరములు సామాన్యమోహాదులవల్ల కలుగవు. అపరిమితములైన మోహాదులవల్ల అట్టివిఅగును. అట్లయ్యును, దుర్విషయలోలత్వము కలిగిన భ్రమాదులున్నవారినిమాత్రమే బాధించును. అంతఃకరణయందు దుర్విషయములుంచుకొని పైకిమాత్రం సన్మార్గులవలె వేషధారలకును అవి బాధింపచేయును. ప్రతి నిమిషము ఒక దుర్విషయమును తలంచుచుండెడివారలు అట్టి రూపములు పొంది, రాగ ద్వేష వస్తువులనుచుట్టుకొని వాటికి వృత్తి విశేషములవల్ల దుఃఖము కలుగజేయును. ఏవస్తువులను ద్వేషింపరాదు. మనముతలంచు ప్రతిరూపము సూక్ష్మాకాశములో బొమ్మలుఏర్పడును. ఎన్ని పర్యాయములు మానసేంద్రియములతో ఎటువంటిరూపమును తలంచెదమో, అటువంటిరూపములు మనసులో ఏర్పడియుండును. ఆ రూపములు పదేపదే జన్మింపవచ్చుచుండును. కను మూపినా కను తెరచినా అవే కనబడును. ఆపనులేచేయ బుద్ధిపుట్టును. ఇవే దయ్యములబాధలుగా మారును గనుక ఆభావనలకు వ్యతిరేకరూపములు తలంచినకొలది మొదటి రూపములునశించి, సద్రూపములేర్పడును. ఇట్లు చేయలేనివారలు పెద్దలుఅనగా అనుభవనీయులైన మహానీయులవద్ద, వారి ఆజ్ఞానుసారం చేసినయడల, పూర్వపురూపములు నశించి, మంచి తలంపులు కలిగించు ఆకారములు మనసున ఏర్పడుటే ఫలము ఆపెద్దలు చెప్పినట్లు చేయ లేకపోయినయెడల, ఫలము పొందలేరు. గనుక ప్రతిమానవుడు, అనుభవనీయులైన పెద్దల దగ్గర, బాధలుకలుగక పూర్వమే చేరి, మానసేంద్రియములకు,

మంచిరూపములు, సూక్ష్మకాశములో, అనేకములేర్పడునట్లు, పదేపదేతలంచి, తలంచి, సుఖదాయకములైన, జీవితములను సంపాదించుటే, వాట్లబాధలు తప్పకొనువుపాయము. ఇదియూ సంపాదించ లేనివారలు, భూతవైద్యులవల్ల, మంత్ర, యంత్ర, తంత్రాదులచే, పోగొట్టుకొన ప్రయత్నించ వలెను. వీరికయ్యే, అనగా అజ్ఞానాంధకారులకే, మంత్రశాస్త్రాదులు కల్పించి, అనేక ఆర్భాటములు, ఆభూతవైద్యులవల్లపొంది అనేక కష్టనష్టములపాలై తుదకు మనస్సుకు ఒకవిధమైన నమ్మకము కుదరగా పోవునని నమ్మికకలుగును. అట్టి నమ్మకము ఏవిధముగా సంపాదించినను దయ్యములు వదలినట్లే తృప్తికలుగును. ఇదియే సత్యము. దీనిలోని భావమును గ్రహించి, వారికివారే చేసుకొని ఫలమును పొందవచ్చును.

8. రాక్షసులు : దుర్విషయ వ్యాపారములనుచేయ ప్రోత్సహపెట్టువారున్నా, సూక్ష్మవృత్తులనున్నా, వికార రూప్రక్రియాదులను చేయువారలనున్నా, భీకరాకారములు భయంకరకృత్యములను చేయువారలే రాక్షసులు. పూర్వకాలములోను, యిప్పటికాలములోను, యీదుర్మార్గులవల్ల అనేక బాధలుకలిగి అనుభవించుచున్నాము. ఇట్టివారిని సంహరించిన వారినే దేవతలని, అవతారములని, మహాత్ములని పురాణాదులలో వింటున్నాము. ఇక్కాలములో చూచుచున్నాము.

9. వర్ణాశ్రమాచారములు : 1 సమత్వబుద్ధిని కలుగ చేయుటకు ఆచరింపవలసిన కార్యములు. 2 తనయొక్క చిత్తేంద్రియ వ్యాపారాదులలో శాంతమును పురికొల్పచేయు కర్మ

ములున్నూ, 3 కామక్రోధాది ఆవేశరహితత్వమును ప్రోత్సాహపెట్టు గుణములుకలిగిన పనులున్నూ, 4 ఆయు రారోగ్యములు కలుగచేయు ఆచారములున్నూ, యీ 4 ఫలములు కలిగించు బాహ్యేంద్రియ వ్యాపారములు వర్ణాశ్రమాచారములనవలెను. గాని దురభిమానగ్రస్తులగు, వేష భాషలలో కామక్రోధాది దురహంకార గ్రస్తులుగను, దుఃఖ భాజనులుగను అనారోగ్య వంతులుగను, మొదలైన బంధములను కలుగచేయునది ఏవర్ణమైనా, ఏ ఆశ్రమమైనా, ఏ ఆచారమునైనా, విడువవలెను. పై చెప్పిన సద్గుణసంపదను కలుగచేయు ఏవర్ణాశ్రమధర్మములనైనా ఆచరించదగును. భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్యాది సాధనలవల్ల మోక్షము పొందుటకు స్త్రీ పురుషులకు అందరకుహక్కుగలదు. ప్రాపంచిక వ్యాపారములు చేసి ఇహసౌఖ్యముల కొరకు ఒక్కొక్కపనికి ఒక్కొక్కకులము, ఆశ్రమము ఆచారములు ఏర్పాట్లు చేసియున్నారు. అట్లే తప్పపనులకుకూడా అనగా కల్లుత్రాగుట, మాంసభక్షణ, వ్యభిచారములు మొదలైన పనులుచేయుటకున్నూ వర్ణాదులు ఏర్పరచిరి. అవి ఎంత అనాగరికతో బుద్ధిగలవారు విచారించిన తమకే తెలియును. ఆదృష్ట కార్యములు ఆయా వర్ణములవారు చేసినచో తప్పలేదని యిప్పటికి వాడుచున్నారుగదా! అందుకనే యిప్పటి వర్ణాశ్రమాచారములు యిక్కాలమునకు హేళన రూపముగా పరిణమించెను. గనుకనే, వాటినిగురించి వ్రాసినయడల దూషణజాస్తి అగునని వదలితిని.

10. తదినములు, మొదలైనవి: 1 అపరకర్మలని 2 పరకర్మలని అందుము. అపరకర్మలు, శ్రాద్ధాదులు, పరకర్మలు, ఉప

నయనము, వై వాహాదిక రలు ఇవియు, వర్ణాశ్రమాచారములు ఎట్లు తారుమారై అవినీతులుగను అజ్ఞానులుగను, కామగ్రోధాది ఆవేశపూరితులుగను, భేదబుద్ధులు మొదలైన దుర్గుణోద్రేకులుగను ఫలమునుకలిగించెనో, అట్లే పరాపరక రలుకూడా పరిణమించెను. చచ్చిపోయినవారు తద్దినమురోజుననచ్చి ఇక్కడ చేసే, తినే వాటిని వారనుభవించెదరన్న అభిప్రాయము మొన్న టివరకు చాలామందికి అభిప్రాయంతోనే చేయుచూ వచ్చిరి. గాని యీకాలములో ఆ అభిప్రాయము పోవుటచేత చాలమంది తద్దినాదులు మానినట్లగపడుచున్నది. అట్లు బొత్తిగామానుట వల్ల చాల తారుమారుపనులకు ఆనకాశము కలిగించుచున్నది. గాన శక్తికొలది వాటిని విధిగా చేయుచునేయుండుట తనపురోవృద్ధికి మార్గమగును. అట్లు చేయుటవల్ల ఉపయోగము లెవ్వి యన 1 త్యాగము 2 భక్తి 3 సత్వగుణ లక్షణములు అభివృద్ధిఅగుట మొదలైన లక్షణములు కలిగించి పరంపరగా ఉత్తర తర కలుగుటకు సహాయమొనర్చును. చచ్చిపోయినవారు తిని పోదురనే భ్రాంతిపడరాదు. వారిపేరుతో కొన్ని భూతములకు ఆహార పానీయాదులు పెట్టుట తటస్థించును. మంత్ర తంత్రాదులతో యధావిధిగా చేయకపోయినా, ఆరోజున వారిపేరుతో అన్న పానాదులు యితరులకు పెట్టుట ముఖ్యముగాచేయవలెను.

11. భక్తి : పరమాత్మ స్వరూపమును తెలుసుకొని తదైక్యానుభవమును అనుభవించుటకు చేయు సాధనలమీద వున్న ప్రేమకు భక్తియందురు. ఇది బాహ్యభక్తి 2 అంతర భక్తిఅని 2 విధములు 1 బాహ్యభక్తి అనగా బైటకుకన్పించే లాగున కనుపరచు ప్రేమ అనగా స్నానం, జపం, బొట్టు, విగ్ర

హములకు ఆరాధన, తీర్థయాత్రలు, గురుసేవ వేదాధ్యయనము మడి ఆచారములు బాహ్యశుచి ఆరోగ్యసాధనలు స్నానం - తెల్లవారుఝామున చన్నీళ్ళస్నానముమంచిది తిరిగి సాయంత్రం చేయవలెను. అరగంటసేపు భగవన్నామోచ్చారణచేయుచూ ప్రతి అంగమును మురికిలేనిగుడ్డతో తోమవలెను. జపం - ఒకే సాకార రూపమునకు తగిన నామమును ఏర్పరచుకొని, ఆసాకార రూపముయొక్క చరిత్రను తెలుసుకొని అనేకసార్లు పుచ్చరించుచూపుండుట ఆనామముగాని ఆరూపముగాని శాంత్యాకృతిగా నుండవలెను. భీకరాకృతిగా నుండరాదు. విగ్రహారాధన = సాత్వికాహారాది సద్రూపముగలదిగనే యుండవలెను. దానికి పువ్వులు మొదలైన వస్తువులతో అలంకరించి, ధూపదీపనైవేద్యాదులు అర్పించుచుండవలెను. తీర్థయాత్రలు = తానుయేర్పరుచుకున్న దేవతా సంబంధమైన స్థలములుగల తీర్థయాత్రలకు ముఖ్యముగా పయి ప్రకృతివిచిత్రములను చూచి తెలుసుకొనుట అనుభవనీయులైన పెద్దల దర్శనము, దేశాచారవ్యవహారాదులు తెలుసుకొనుట, తదితర తీర్థములకుకూడా పోవచ్చునుగాని అక్కడక్కడచేయు బహువిధ కర్మలుమాత్రము చేయకూడదు. గురుసేవ = అనుభవనీయులు. అనగా చెప్పినవిచేసి చూపగలవారిని సేవించుట. వేదాధ్యయనాదులు = పద్యగద్య, కీర్తన, కథ శ్లోకవాక్యాదులను చదివి ఆనందించుట. మడి = యిష్టము అనుకొనుచున్నట్లు ఆరవేసిన బట్టలు కట్టినంతమాత్రమున మడికాదు. దానికితోడు మడితోడన్నంతసేపైనా భగవత్సేవ సంబంధమైన మాటలు, కామ క్రోధాది ఆవేశములు కలుగకుండా నైనా పుండ

వలెను. ఆచారములు = సాధ్యమైనంతగా పూర్వార్చారములను వివేకముతో అనగా అందులో మంచివి అనగా సత్వగుణాభివృద్ధికి కావలసినవి ఏది ఆచరించుచుండుటే ఆచారములు. బాహ్యభక్తి = ఇది మనస్సునకు యింపుగానుండునట్లు గృహదులను దేర్చరచుకొనుట. ఆరోగ్యసాధనములు = జై విఘ్నలన్నియు యందుకొరకే ఏర్పరుపబడినవి. గనుక ఆహారపానీయవిహారాదులన్నియు తన శరీరమునకు సరిపడినవానిని మితముగా కాలముమీదక శుచియైన స్థలాదులలో శాంత మనస్కుడై స్వీకరించుచుండవలెను. (2) ఆంతరభక్తి = ఏకదైవోపాసనవల్ల కామక్రోధాది దుర్గుణములను తొలగించుకొను వ్రపాయములను కలుగజేసుకొని మనోనిగ్రహముతో, అనగా మనస్సునివృత్తిగా వ్రండుటకు చేయవలసినయోగాదిసాధనములు చేయుచుండుటే ఆంతరభక్తి యందురు. ఇది సద్గురు కటాక్షముననే కలుగవలెగాని ఆశాపిశాచాది దుర్గుణములుగల గురువులవల్ల నెరవేరనేరదుగదా! ఇంకా అధోగతికే మార్గమేర్పడును. మంచి అనుభవసీయులైన గురువు దొరకువరకు, బాహ్యభక్తి చేయుచుండుటే మంచిదిగాని త్వరపడి ఏ గురువునుపడితే ఆగురువుల వద్ద వ్రపదేశాదులు కాకూడదు. గురువునుగురించి వ్రాయుచోట చూడుడు.

12. అజ్ఞానం : తనను, దైవమును, ప్రాపంచికమును తెలుసుకొనకుండా ధనకనకవస్తువాహనాదులనుమాత్రం సంపాదించుచూ, వాటిని వృద్ధిచేయు వ్రపాయములనుమాత్రం నేర్చుకొని ఏవిధముగానైనా వాటిని ఆర్జించుటే ముఖ్యవృత్తి గలిగి

యుండి, సంసార బంధములను కలిగించుకొని ఆబంధములనుంచి విడిపోవు వృషాయములను తెలిసియూ ఆచరించని బ్రతుకుకే అజ్ఞానపుబ్రతుకు. ఇది వస్తుతః ప్రపంచికములో యెన్నడునూ ఏవిధముగాను సృష్టింపబడివుండనిదానినే అజ్ఞానం ఎవరికివారు ఏనిముషమునకు ఆనిమిషం కల్పించుకొంటే కలిగించుచుండును. నిర్ధారణగా నిర్దేశింపబడి సృష్టిలో పుట్టించివుండనిదే అజ్ఞానం.

13. జ్ఞానం : మోక్షకర్మములను చిన్నతనమునుంచి నేర్చుకొని ఆచరణలోపెట్టి నడుపుచున్న జీవితమునే జ్ఞానజీవితం. పుస్తకములను విచారణచేసి తెలిసియు, తెలుపనేర్చియు, ఆచరణలేని స్థితి జ్ఞానము కానేరదు. ఆచరణయు క్షమైన విచారణకే జ్ఞానము, దుర్విషయాదులు కలుగవలసిన పరిస్థితులేర్పడినపుడే, సద్విషయములు ఆచరణలో పెట్టగల శక్తికే జ్ఞానము. అన్ని అవయవాదులకు సాత్వికాంశముతోగూడిన ప్రకాశత్వమునకే జ్ఞానమందురు. 1 మనసు యింద్రియములు విషయానుభవకాలములో అసంగత్వ స్థితికి 2 జీవేశ్వరైశ్వర్య స్థితికి 3 సర్వేంద్రియ వ్యాపారములుచేసి, చేయని స్థితికి (అకర్మస్థితి) 4 మనోవాయువులు చలింపని సమయములోనున్న అనుభవమును అవిచలించుచున్న సమయములో కూడా ఆ యనుభవము వున్న స్థితికి 5 జాగ్రత్త్యుష్ణప్రత్య స్థితికి 6 ప్రశాంతత్వ స్థితికి 7 నిర్వికల్ప సవికల్ప సమాద్యనుభవ స్థితికి 8 శరీరాదులను మరచిన సమయములోనున్న జాగ్రత్వ స్థితికి జ్ఞానమని సర్వశాస్త్రముల సారమైనది. ఈ స్థితి కలుగుటకు చేయుపనులకు జ్ఞానకర్మలని సత్కర్మలని పేరు.

14. మోక్షం : జ్ఞానములో చెప్పినట్లుచేసి ఎల్లప్పుడు సర్వేంద్రియ ప్రసరతిసుఖానుభవ జీవితమే మోక్షం. ఎన్ని వడుదుడుకులు వచ్చినచూ చలించని మనస్థితియే మోక్షము. కష్టసుఖములు కలిగినప్పుడు విజ్ఞానశక్త్యానుభవము తగ్గకుండుని స్థితి త్రిగుణములకు లోబడనిస్థితి. నిత్యసుఖస్మృతిగానుండుట దేహేంద్రియ ప్రాపంచికాత్మితానుభవ స్మృతితో కోరినంత కాలమునుండుట దీనిని బొందుమార్గము అష్టాంగ యోగాను భవములతో విచారణచేయుచూ శుద్ధ సాత్విక విషయవ్యాపారాదులతో దేహేంద్రియములతో ప్రవర్తించుటే దీనికి ముఖ్య మార్గం. సద్గుణారూఢులగువారితో పై చెప్పిన అనుభవములు కలిగినది లేనిది ప్రతివారు తగినవారిచేత పరీక్షించబడవలెను. గాని తమకుతాము మేము మోక్షంపొందితిమని అనుకొన్నంత మాత్రాన చాలదు ప్రయోజనంలేదు. సద్గుణానుభవంలేని గురువు యేవోయొక మంత్రం చెప్పించుకొని అంతా పూర్తి యైనట్లు గర్వించువారలగతి యేమగునో చెప్పలేము. మోక్షం పొందినవారలకు బాహ్యగుర్తులు. 1 జంట స్వరములు యెప్పటి కప్పుడుండును. 2 సాత్వికగుణమే వ్యవహారకాలములోకూడా వుండును. 3 హంసలు తగ్గివుండును. 4 శబ్ద స్పర్శ రూపరస గంధములు తెలియకుండును. తెలుసుకోవలెనన్నప్పుడుమాత్రం తెలుసుకొనగలుగును. 5 భక్తి అనగా గగుర్పాటు, ఆనంద భాష్పములు, ఆవలింతలు, తేవులు, స్తంభీభూతం, రోమాంచం కోరినపుడెల్లా కలుగుచుండును. 6 అభిమానగర్వాది దుర్గుణములు వాసనకైనా కలుగకుండుట. 7 తనను యితరులు చూడ గానే జ్ఞానాదివాంఛలు తాత్కాలికముగానైననూ కలుగునట్లు

గుర్తించుట. 8 భూతభవిష్యద్వర్తమాన విషయములు తెలుసు
కొను శక్తిగలిగి కోరినప్పుడు తెలిసిచెప్పుట. 9 నిగ్రహానుగ్రహ
నామధ్యానుభవముకలుగుట. 10 ద్వందాతీతముగా జీవించుట.
ఆంతరంగిక గుర్తులు = మనస్సు ఎల్లప్పుడు విషయాతీతం,
సతాతీతం నిర్విషయాకారవృత్తి ధారణ కోరినంతసేపు నిల్ప
గలుగుట జీవాత్మ పరమాత్మైక్యకానుభవము.

15 స్వర్గ నరకానుభవము : నరకం, స్వర్గం చచ్చిన
తర్వాత నచ్చుననుటకంటె బ్రతికియున్నప్పుడు కలిగే స్వర్గనరక
ములను చూపుట మంచిది. అట్లంటినని చచ్చినతర్వాత లేవనుట
కాదు. ఇక్కడ స్వర్గం = ప్రాపంచిక విషయానుభవములకు
కొరతలేకుండా వున్నంతలో సంతృప్తిఅయిన విషయభోగములు
అనుభవించుచూ ఎల్లప్పుడును సుఖమునే అనుభవములో
నున్నట్లు స్ఫురణతో యేకొరతలు లేని స్థితియే స్వర్గం. నరకం
= వున్నంతలో సంతృప్తిలేక ఎప్పుడు కొరతగాను విషయాను
భవములతోగూడి, దుర్విషయవాంఛలచే బాధలు సదా అనుభ
వించుచూ జీవించుటయే నరకం. చచ్చిపోయినతర్వాత అనగా
స్తూల శరీరమునుండి సూక్ష్మశరీరంలేచి బైటకు ఎన్నటికి ఆ
స్తూల శరీరంలోనికి రాలేనిదేచావు. సూక్ష్మశరీరం సూక్ష్మ
కాశములో కలలు గనుచున్నవిధముగా చెడుకలలు కనుచు
న్నప్పుడు కలుగునట్టి బాధలుగాను, మంచికలలు కనుచు
న్నప్పుడు సుఖముగావున్నట్లు, తిరిగి జన్మవచ్చేపర్యంతము
అట్లు కలలు కనుచున్నమాదిరిగా సుఖ దుఃఖములను పొందుచూ
బాధలు అనుభవించుటే నరకం. అప్పుడు స్తూలశరీరంలేదుగనుక
ఆబాధలు తప్పించుకొనుటకు వీలులేదు. స్వర్గముకూడా మంచి

కలలుకన్నట్లే సూక్ష్మశరీరం సంతోషముతో అనుభవించు కాలమే స్వర్గం అందుకుతగిన పరికరములు బ్రతికియుండగా సంకల్పాదులతో, సంకల్పాచకాల రూపములు సూక్ష్మ శరీరమందు సూక్ష్మరూపములు దాల్చేయున్నవి. అవి అధిష్టాన దేవతలవల్ల ప్రేరేపింపబడి సుఖదుఃఖములను అనుభవించునట్లు చేయుటయే స్వర్గనరకములు. చేసిన పుణ్యపాపములకు తగిన ఫలములు అనుభవించి ఆకర్మానుసారముగా తిరిగి ఒక స్థూల పాథిలో యీ సూక్ష్మశరీరమును ప్రవేశపెట్టుటయే పునర్జన్మములు. యీపనులన్నింటిని జరిపే అధిష్టాతలున్నారు. మనము అనుకొనునట్లు ఒకానొక స్థానములో యమలోకం వున్నదని, యముడు యమకింకరులున్నారు అక్కడకు యీజీవుడు వెళ్ళి కష్టములుపొందుననుకొనుట అబద్ధం. ఎక్కడెక్కడ బాధో అక్కడక్కడే నరకం. యముడున్నాడు, యమధర్మరాజు యమకింకరులు సృష్టిఅంతటా వ్యాపించిన బాధకరమైన శక్తులు పనులకే ఆయాపేర్లు, ఆయా ఆకారములు కల్పించిరి, యక్కడో యముడుండి జీవులుచేయు కర్మలు చూచుటలేదు. సృష్టి అంతటా వ్యాపించినధర్మమును ప్రతిష్టించుటకు ఏర్పడిన ధర్మశక్తులకే యముడు. యమకింకరులు ధర్మమును తొలగగానే బాధ కలుగును. ఆ బాధే యముడు. యిట్టి యమునికి బలులు లంచాలు పెట్టిన యెట్లు ఆనరకము తప్పగలదు? ధర్మమును తప్పకుండా నడుచుటే నరకబాధ అనుభవమును తప్పించుకొనుట ధర్మం తప్పివచ్చే నరకానుభవమునకు జపం ఎన్నికోట్లు వందలు చేసినా ఎన్ని తీర్థములలో మునిగినా, ఎన్ని హోమాదులుచేసిననూ, ఎన్నెన్నో తపోనిష్ఠలు యోగాలు చేసిననూ తప్పనిసరిగా అనుభవించే తీరవలెగాని పోవు. ఆకష్టములు అనుభవించే తీరవలెను.

అట్లు చెడుప్రవర్తన ప్రవర్తించుటెందుకు ఆవచ్చే కష్టనష్టములను పోగొట్టుకొనవలెనని మళ్ళీ కష్టనష్టములే పడేపనులుచేయుటెందుకు ధర్మమార్గ ప్రవర్తన తేలికగానేయుండును. అట్టివారికి యే ఒడుదుడుకులుండవు రావు. యథావిధిగా ఏఏసుకర్మలను ఏఏవిధముగా చేయవలెనని పెద్దలుభగవంతుడు ఏర్పరచిరో ఆవిధముగానేచేయు సుకర్మములు దుష్కర్మములు విరుగుళ్ళు. దుష్కర్మములు సుకర్మములు విరుగుళ్ళు. గాని మోక్షమునకుమాత్రం యీరెండూ అవసరములేదు. మోక్షం కర్మరహితత్వస్థితి. యింద్రియాదులు లేనిస్థితి, సాధనసామగ్రి లేనిస్థితి. దీనినే అకర్మ అందురు. మంచికర్మములు సత్కర్మములు, చెడుకర్మములు వికర్మములు, కర్మలేనిస్థితికే అనగా చేయుచుండినా చేయనట్లుండు స్థితికే అకర్మలని చెప్పిరి. కర్మలలోను మంచిచెడు బాధలున్నవని అనుభవము అందరికిగలదు. జపంలోమాత్రం, యోగంలోమాత్రం బాధలులేవా? అవి చేయుచున్నప్పుడు కాళ్ళు నెప్పులు, నడుం నెప్పి కలుగుటలేదా? ఆ బాధలకు ఫలం మోక్షం దొంగతనం అబద్ధములు, కుత్సితము మొదలైన దుష్టకర్మములు బాధలేఫలం. అదే నరకం. జపాదులలో కొంచెం బాధ పడిననూ, తరువాత నిత్యానందసుఖమే ఫలం. మోక్షంకూడా కలుగును. మోక్షానుకూల సత్కర్మములు బాధలు కలిగినా చేయవలెను. ఏదోయొక రూపములో యిష్టమైనా యిష్టముగాకపోయినా కష్టములు అనుభవించే తీరవలెను. అవతారములను దేవునిగాభావించు రామకృష్ణాద్యవతారములనైనా తప్పు లేదుగదా? తనకిష్టమైనా రూపములో ఆబాధలును అనుభవించిరి. అది నరకమనుకొనరు. గాని బాధలే గదా? ఒక అన్నదానము చేయుచున్నారనుకో అందుకుపడే శ్రమలు ఎన్నెన్నోవిచారించుడి. ఆశ్రమములను ఎవ

నైనా నరకబాధ లనుభవించుచున్నారనెదరా? అట్లనుకుంటే యింకా అజ్ఞానం పాపం వున్నదా? జప, తప, దాన తీర్థయాత్రాదులందు కడుబాధలు, కష్టములు, నరకబాధలని, పాప ఫలమనిగాని చెప్పబడు నాహసించురా? నిరభిమానంగా నిరహంకారంగానున్న బ్రతిజ్ఞాని ఒప్పుకొనక తప్పదు. ఎంకష్టంగా నున్ననూ మోక్షమునకు కావలసినపనులు చేయకపోయినయడల అంతకంటె ఎక్కువ కష్టకష్టములేగాక ఆజన్మాంతరము బ్రతికి యుండేయూ చచ్చినవారినలె అనేక రెట్లు ఎక్కువబాధలు అనుభవించువారిని వారిని ఆశ్రయించిన వారలుకూడా కష్టనష్టము లనుభవించుట అనుభవనీయములే. ఏ పనిగాని మొదట కష్టము తర్వాత సుఖము కల్గించునో అది మోక్షమునకు సహాయమొనర్చును. ఏపనిమొదట సుఖమున్నూ ఫలానుభవకాలమున దుఃఖమును కలిగించునో ఆపనులు దుష్టకర్తలు అదే నరకము. అట్లు ఆజన్మలోనే బాధ లనుభవించుటగాక మరుజన్మకు కూడా జన్మపరంపరలకు హేతువులు. చచ్చినతర్వాత స్వర్గనరకములు నిజమైనఅర్థం జన్మనచ్చేవరకు సూక్ష్మశరీరం మనం కలలో దుఃఖం, కష్టం కనుచుండుటఎట్లో అట్లేఅనినీ, మంచి సుఖములు అనుభవించుచున్నట్టు కలలుకనుటయే స్వర్గమనినీ, ఆస్థితికే, దేవలోకమునుబొందుట అనిరనిసారాంశము కొందరికి చచ్చినవెంటనే జన్మ కలుగును. అట్టివారలకుపై చెప్పిన, కష్టసుఖములుపై చెప్పినట్లు లేక కొత్తజన్మలోఅనుభవమునకు వచ్చును. గనుకయిక్కడగాని, చచ్చినతర్వాత సూక్ష్మశరీరంగాని అనుభవించే కష్టసుఖములకే స్వర్గనరకములని సారాంశము. ప్రతిమనుజునకు స్వర్గమా, నరకమా నాకువచ్చేది అని సంశయము కలిగినప్పుడు యిప్పుడు కష్టసుఖములు సంగత్యము కలిగించు

చున్నవా లేదా అని ఆత పరీక్ష చేసుకొనినయడల, వున్నట్లు
 యప్పుడు వున్నయడల, మరుజన్మ వచ్చేనరకు వున్నవనిఅనుకొన
 వలెను. అసంగుడై కష్టసుఖముల అనుభవకాలములో అనుభ
 వంలేనిస్ఫురణ అనగా నిర్రికారాకారవృత్తి ప్రతినిముషము
 స్ఫురించువారలకు, యెప్పటికీ లేవని, ధృవముగానమ్మిచరించుచుం
 డవలెను యితరులు అన్నంతమాత్రమున, తనకు స్వర్గనరకములు
 జన్మపరంపరలు, వున్నవని సందేహదులుపడకూడదు. చేయని
 వానివలె, యెల్లప్పుడు, తనమానసేంద్రియములు, నిర్గుణనిరా
 కారవృత్తి ఆనందమును స్ఫురించుచున్నట్లు అనుభవముకలుగు
 టేమోక్షం. అట్టివారలకు జన్మలు ముందూలేవు. యిప్పుడే
 లేనట్లు స్ఫురణ వున్నందున యెప్పటికీ లేనేలేవు. సృష్టిఅంతటా
 వ్యాపించినధర్మమును ప్రతిష్టించుటకు ఏర్పడిన ధర్మశక్తినే
 యమాదులుఅనిపేరు. ధర్మమును తొలగగానే బాధ కలుగును.
 ఆబాధే యముడు. యిట్టి యమునికి బలులు లంచాలుపెట్టిన
 యెట్లు ఆ నరకబాధలుతప్పగలవు. ధర్మం తప్పకుండానడుచుటే
 నరకబాధలు. అనుభవించకుండా వుండుటకు మార్గమైయున్నది.
 ధర్మంతప్పి వచ్చే నరకానుభవమునకు జపం ఎన్నికోట్లు చేసినా
 ఎన్ని తీర్థయాత్రలుచేసినా, ఎన్ని హోమాలుచేసినా, ఎన్నెన్నో
 దానాలుచేసినా, ఎన్నెన్నో తపోనిష్ఠలు, వ్రతాలు, యోగాలు
 చేసినచూ తప్పనిసరిగా ఏదో ఒకరూపములో యిష్టముగా
 నున్ననూ, అయిష్టముగా నున్ననూ కష్టసుఖములు అనుభవించే
 తీరవలెను. దేవునిగాభావించు అవృతారములున్నా కష్టసుఖ
 ములు యిష్టమై అనుభవించినారు. అది నరకమనుకొనరు. గాని
 బాధలే గదా! ఒక అన్నదానము చేయుచున్నారనుకో
 అందుకుపడేశ్రమలు ఎన్ని రకములో విచారించుడి. ఆశ్రమ

లను ఎవరై నా నరకబాధ లనుభవించుచున్నారనెదరా? అట్లనుకుంటే యింకా అజ్ఞానం పాపం వున్నదా? జప, తపో, దాన తీర్థాదులందుపడు బాధలు, పడు కష్టములు, నరకబాధలనిగాని, పాపఫలమనిగాని చెప్పవచ్చునా? బాధలు కలుగుటలేదా! నిరభిమానంగా నిరహంకారిగానున్న ప్రతిజ్ఞానియూ బాధ లనుభవించిరని ఒప్పుకొనకతప్పదు. ఇష్టమైన బాధలుగనుక పాపఫలమనము, నరకమని అనము, గాని కష్టములు తప్పలేదుగదా అవి మంచికషాలు చెడుకషాలై తే కషాలకుమంచిపమిటి? చెడేమిటి అయితే అవి (జప, తపాదులు) చేయువారలకు పుణ్యంనస్తుందని, పాపం పోతుందని విధిగా చేయవలెనని అనుకొనుట చేయుటెట్లు? అవి చేయనియడల ఉ తీరులగుటెట్లు? నరకమేఅనుకుంటే అనగా బాధ లనుభవించటమే అయితే విధిగాచేయవలెనని ఎందులకు? మురికిని మురికే పోగొట్టునన్నట్లు కొన్ని విరుగుళ్ళున్నవి. అట్లే కొన్నికర్మలకు కొన్నికర్మలు విరుగుళ్ళున్నవి. దుష్టకర్మలకు సత్కర్మలు, సత్కర్మలకు దుష్టకర్మలు విరుగుళ్ళు. అందుచే సత్కర్మలు అనగా విరుగుడు కర్మలనమాట చేయకపోతే దుష్టకర్మలు పోవు. బాధలున్ననూ సత్కర్మలు చేయవలెను. దుష్టకర్మలు పోకపోయినయడల మనో యింద్రియాదులు నిర్మలముగా నుండకపోగా బాధలు అనేకవిధములుగా అనుభవించవలెను. (ఉ) దుర్మార్గులతో సంభాషణాదులు చేసిగామనుకో అప్పుడు కొంతపాపం మనకుకలిగి మనోయింద్రియాదులు నిర్మలముగా నుండకపోవుటచేత స్వరూపానుసంధానము కుదరక కొన్ని కోగములచేతకూడా బాధలు పడవలసివచ్చును. అప్పుడు జపాదులలో ఏదైనాఒకటిచేసి ఆపాపమును పోగొట్టుకొనవలెను. యిట్లే ప్రతిపాపకర్మకు వూహించుకొనవలెను. శక్త్యానుసారం

సత్కర్మలనుచేసి దుష్కర్మలకువిరుగుళ్ళు చేసుకొనవలెను. ప్రతి
మానవుడు శక్త్యానుసారం యజ్ఞ, దాన తపోనిష్ఠలు చేయుచునే
యుండవలెనని విధించిరి. ఏ దుష్కర్మకు ఏ సత్కర్మ ఏవిధిగా
చేయవలెనని, బాగావిచారించి, విధిపూర్వకముగా చేయవలె
గాని విధితప్పిచేసిన సత్కర్మలైననూ, దుష్కర్మలుపోకపోగా
యింకాకొంత పాపముకూడా వచ్చుటకు ఆధారమగును. గాని
మోక్షమునకుమాత్రం ఏదియూ అవునరంలేదు. సత్కర్మ
దుష్కర్మలు అవునరంలేదు, జపంచేయునపుడు, యోగంచేయు
నపుడు, నడుంనొప్పి, కాళ్ళనొప్పులు గలుగుచుండును, అందు
వల్ల బాధకలుగును. ఆ బాధలవల్ల మోక్షంకలుగును. భాధ
కంటే మోక్షసుఖమే అనేకరెట్లు ఎక్కువగాకలుగును. మో
క్షోనుకూల సత్కర్మలు. బాధయోగ్యమైనా చేయవలెను.
అన్నాదులు సంపాదించునపుడు కష్టములు కలుగునని చేయక
పోయినయడల కష్టములు ఎక్కువగునుగాని తగ్గిపోకపోగా,
కష్టములు ఎక్కువగుచుండును. మోక్షోనుకూల సత్కర్మలు
జప, యోగాదులు కష్టమునైనా చేయవలెను. నిత్యసుఖ
ప్రాప్తికికూడా చేయుపనులున్నా, బాధలు కలుగునని చేయక
పోయినయడల అంతకంటే కష్టసప్తములు ఎక్కువగా అనుభ
వించుటే ఆజ్ఞాంతరం బ్రతికియున్నంతవరకూ కష్టములు అను
భవించుటకంటే బాధయోగ్యములైననూ, జప, యోగాదులు
చేసి ఆ నిత్యసుఖప్రాప్తిపొందుటే యోగ్యమైనపని, ఇదే పురు
షార్థము సంసారదుఃఖములు ప్రతినిముషమూ అనుభవించు
వారిని ఆశ్రియించువారలగుకూడా ఆ ఫలములే దానముచేసె
దరు. ఏషనిగాని మొదట కష్టమున్నూ తర్వాత సుఖమును కలి
గించునో అవి మోక్షమునకు సహాయమొనర్చును, మొదట

సుఖమును. తర్వాత దుఃఖమునుకలిగించునో ఆక రలు దుష్ట
రలు, అవే నరకం. ఆక రలు ఆజ్ఞాంతరమేగాక మరుజన్మలకు
కూడా హేతువులగును. గనుక చచ్చినతర్వాత స్వర్గనరకములు
నిజమైనవి. జన్మలువచ్చేవరకు సూక్ష్మశరీరం, మనం కలలో
దుఃఖం, కష్టం, నష్టం మొదలైనవి కనుచుండుట ఎట్లో అట్లే
అనినీ మంచిసుఖములు అనుభవించుచున్నట్లు కలలుకనుటే
స్వర్గమని ఆస్థితీకే దేవలోకమునుపొందుట అని సారాంశము.
కొందరికి చచ్చినవెంటనే జన్మలుకలుగును. అట్టివారలకు పై
చెప్పిన కష్టసుఖములు అనుభవించు స్వర్గనరకములు లేక పూర్వ
జన్మయందుచేసిన పుణ్యపాపకర్మానుభవము కొత్తజన్మలో అను
భవమునకువచ్చును. గనుక యిక్కడగాని చచ్చిపోయినతర్వాత
సూక్ష్మశరీరంగాని అనుభవించే కష్టసుఖములకే స్వర్గ నరకములు
కలలుకన్నట్లు అనిసారాంశము.

ధర్మాధర్మస్వరూపం : సామాన్యముగ ధర్మం అనగా
యితరులకు ఏవైనావస్తువులను పూరికే ప్రతిఫలం పుచ్చుకొన
కమే యిచ్చుట ధర్మమందురు. గాని అదికాదు ధర్మస్వరూపం
సత్త్వరసనియూ. సద్గుణసంపత్తిఅంతయూకలిసి ధర్మమందురు.
ఒక్క యివ్వడంమాత్రమేకాదు ధర్మం సత్పదార్థమంతయూ
ధర్మస్వరూపమే. అవి ఆచరించుటే ధర్మాచరణ ధర్మంచేయుట
అనవలెను. ధర్మాచరణ మోక్షహేతువు. యితరులకు పూరికే
వస్తువులను యిచ్చుట దానమనబడును. యిది ఫలాసక్తితో
చేసినవారలకు బంధహేతువు, జన్మహేతువు, బాధహేతువు
అయివున్నది. ధర్మాచరణులకు అట్టిఫలములు లేక మోక్షహేతువే
అగును. అట్టి ధర్మమును నిరూపించుట యుక్తము. ఆయా అవ

కూదులకు స్వతస్సిద్ధమైనపనులు తగినంతగా సమయాను
 కూలంగా చేయుట ధర్మాచరించుట అగును. అస్వభావికమైన
 పనులు అమితముగాను, సమయానుకూలం గాకుండాను చేయుటే
 అధర్మాచరణ మనంబడును. అనగా నాలుకకు రుచి చూచుట
 స్వభావధర్మం. ముక్కునకు వాసన చూచుట స్వభావధర్మంనువా
 సనద్రవ్యాదులు వాసన చూడవలెనని కోరిక ముక్కునకు అస్వ
 భావధర్మం. ఇట్లే ప్రతి యింద్రియమునకు గ్రహించనగును.
 దీనినే ధర్మాచరణ అనవలెను. గాని ఒక్క దానము చేసినంత
 మాత్రమునకు ధర్మాత్ముడనని గర్వపడరాదు. ఆ దానాదులు
 అపాత్రునికి చేయుటవల్ల విపరీతఫలమే గాని, సత్ఫలము
 చేకూరదు. ధర్మాచరణలో దానముచేయుట అనేది కోటో
 వంతు అగును. ఒకరికి ఒకకబళం అన్నం పెట్టినంతమాత్రాన
 దాహము పోసినంత మాత్రాన, పరుండుటకు చోటిచ్చినంత
 మాత్రాన ధర్మాచరణ చేసినవారమని విర్రవీగువారనేకులు
 గలరు. అదియూ చేయనివారలకంటె వారు త్తములగుదురు.
 గాని ధర్మాచరణలు మాత్రం కారు. ధర్మాచరణ పూ
 ర్తిగా చేసినవారలకు మోక్షం. కరతలములకం సరికదా. యిత
 రులను తరింపచేయుటకూడా బహు తేలికకదా అట్టివారలేగదా
 సద్గురువులు, కారణ గురువులు, యోగులనిపేర్లు చెప్పుటేగాని
 యింద్రియనిగ్రహం చేయవలెనని, వాయునిగ్రహం చేయ
 వలెనని మనోనిగ్రహం చేయవలెనని, శాంతముగా వుండవలె
 నని, కామ కోధాదులను జయించవలెను అని మాత్రం
 చెప్పుదురేగాని సమయానికి చేయలేక యితరులకు బోధ
 చేయువారలను సమీపించనైనా సమీపించరాదు సరికదా
 వారి ననుకరించువారలకు దుర్నిమిత్తాదులు కలిగి వృథయులూ

సరకకూపమున కూలుదు రనుటకు యిప్పటి కార్యగురువులే దృష్టాంతము. పురాణముగా శిష్యులకు చెప్పినపుడు మాత్రం ధర్మములు యేకరేవు పెట్టెదరు. సమయానికి మాత్రం కామ క్రోధాద్యావేశములకు లోబడి అధర్మాచరణే చేయుదురు. ధర్మస్వరూపంబంటే ఆఖరుమాట పరమాత్మస్వరూపమే. జ్ఞాన విజ్ఞానాది సమస్తయోగ విధానములు ఒక్క ధర్మాచరణ అను పదములో యిమిడియున్నది. అంతేగాని తనకున్నంతలో యితరులకు పెట్టినంతమాత్రాన ధర్మాత్మలమని విర్రవీగకండి. సృష్టి స్థితిలయములకు ధర్మమే ఆధారము. ధర్మమే జయంతినుట కీదియేకర్థం. దీనినే సత్యప్రవర్తన అనికూడా అనవలెను. అప్పుడు సత్యమే జయమనిరి. ఒక్కనిజము చెప్పినంతమాత్రాన సత్య మాచరించినవారలు కారు. సర్వేంద్రియములకు వాటి వాటి స్వతస్స్థితమైన పనులు ఆచరించుటే మొత్తమునకుకలిపి సత్యమాచరించుట సత్యము పలుకుట అగును. సత్యముపరమాత్మే. అసత్యము తదితరమంతయు అగును. గావున ధర్మస్వరూపమైన అనగా సత్యస్వరూపమైన పరమాత్మను అనుభవనీయులైన సద్గురువులను ఆశ్రయించి అభ్యసించవలెను. గాని మాటలతో కబుర్లతోరాదు. గనుక ధర్మాధర్మములను దానాదానములనరాదు. మోక్ష హేతువులైన పనులను ఆచరించుటే ధర్మాచరణమని, బంధ హేతువులైన పనులను ఆచరించుటే అధర్మాచరణమని సారాంశము. మోక్ష హేతువులైన పనులెవ్వయో 1 పాత్రులకు సర్వోషయములు యిచ్చుట 2 అనుభవనీయులైన పెద్దలను ఆశ్రయించుట సాకార నిరాకార భగవత్సేవ 3 ఇంద్రియ నిగ్రహాదులు ఇవియే ధర్మములు తదితరములు అధర్మములు (శాస్త్రసమ్మతములైననూ, మహనీయుల ఆచరణలైన

తనకు తనకు బంధముకలిగించు పనులై నయడల అవియే అధ రములనిరి) ప్రతివారికి ఒకేపని బంధముగావుండవచ్చు, అదేపని మరి ఒకరికి మోక్ష హేతువై వుండవచ్చు గనుక ధర్మాచరణలో తనకు బంధ హేతువుగానున్న యెడలను, అనారోగ్యాది బాధ హేతువులుగానున్ననూ వాటినివదలి మరియొక ధర్మమును ఆచరించవచ్చును. ఉ॥ ప్రాణాయామంచేయుట కొందరికి బంధ హేతువైన, మరియొక ధర్మమైన ధారణ మొడలగునవి చేయవచ్చును అనుట.

16. శాస్త్రము : పరమాత్మస్వరూపమును అనుభవమగుటకు ఏర్పరచిన విధులును, దానికి వ్యతిరేకమైన విధులును గురించి తెలుపు పుస్తకములకు శాస్త్రములనెడరు గాని ప్రతి దురాచరణను శాస్త్రములో చేయమని చెప్పియున్నది. పెద్దలు చేశారు అని వ్రదాహరణలు చూపుటకు, అజ్ఞానులను మోస పుచ్చుచున్నారు. విచారలు యిట్టివి ఆచరించినందున పరమాత్మ దర్శనమాయెనా? మానసేంద్రియములు జీవునికి అనగా తనకు వశీకరమాయెనా? ఆరోగ్యాదులకైనా హేతువులా? అని విమర్శనై నాచేసి తన స్వానుభవమునకు సరిపోయెనా? అని విచారించిన శాస్త్రీయమో అశాస్త్రీయమో తమకే తెలుసును. ఉ॥ శాస్త్రంలో మాంసం తినవచ్చు, కల్లు త్రాగవచ్చు అని వ్రాసియున్నవని కొన్ని అచ్చుపుస్తకములను దుష్టులు వ్రాసిన వాటిని చూపెదరు. ఆ పుస్తకములు ఏ యింద్రియలోలురో వ్రాసినవని, వాటిని వదలివేయవలెనేగాని శాస్త్రీయములని ఆచరించకూడదు, వినకూడదు చదువరులకు బుద్ధి నశించెనా? యుక్తాయుక్తములను గ్రహించలేని శక్తిలేనివారై తేనే, వాటిని నమ్మి ఆచరించెదరు. వాటిని నిదర్శనములుగా తీసుకొందురు.

గాని ఏమాత్రం బుద్ధిగలవారై నా పై చెప్పినపనులు చేయవచ్చునని ఎవరో దుర్మార్గులు వ్రాసియుండవచ్చునని వాటిని వాసనకై నా అట్టి వుస్తుకములను నమ్మరు. మరొకమారు చూడనైనా చూడరు. వాటిని చూచువారలు, చెప్పువారలు యింద్రియ లోలులై తే పడేపడే అట్టివి చదువుచూ, యితరులకు బోధించుచూ శాస్త్రసమృతముగా నడుచుచున్నామని సంతోషించి వీరే అట్టి కొందరకు గురువులై యున్నారు.

17. బ్రహ్మవ్రాత : ఇట్టి విషయములుకూడా శాస్త్రములలో ఘోషపరచబడెను. బ్రహ్మదేవుడు మనకు చెడు మంచి మొదటనే వ్రాసిపెట్టియున్నాడని, ఆ వ్రాతప్రకారమే జగురునని, అట్లే జ్యోతిశాస్త్రరీత్యా శరీరమునకువచ్చే ఆధి వ్యాధులు సిరిసంపదలూ విద్యాబుద్ధులు మొదలైనవికూడా పూర్వజన్మ కర్మరీత్యా మొదటే నిర్ధారణ చేసియున్నట్లున్నూ, అదేరీతిని జరుగునని ప్రయత్నము చేసిననూ తొలగవని వ్రాయబడి యున్నవి. అజ్ఞానులకు అన్ని శాస్త్రములున్నూ నిజమే అగును. వాచికొరకే అనేకవిధములు కల్పించివ్రాసినారు. అవిఅన్నియూ కల్పితములైననూ వార్లకు నిజమే అయినట్లు కన్పించును. సాముద్రకశాస్త్రరీత్యా మనశరీరములోగల గీతలనుబట్టి, కొన్ని పుట్టుమచ్చలనుబట్టి, సిరిసంపదలూ, ఆయురారోగ్యములు కీర్తి అషకీర్తులు మొదలైనవన్నియూ మొదటే బ్రహ్మవ్రాసియుంచి నట్లు నమ్మి ఆయాపనులు జరుగనివ్వకుండా వుండుటకు ప్రాయశ్చిత్తాది శాస్త్రములలోగల పనులుచేసి పోగొట్టుకొనుటకు ప్రయత్నించి, తీర్థయాత్రాదులు, సమారాధనలు, జప తపాదులు, బలులు మొదలైనవిచేసి పోగొట్టుకొన ప్రయత్నించుట

నిష్ఫలమనోరథులగుటే అనుభవసిద్ధము. ఇవి అన్నియు అజ్ఞానులకేగాని జ్ఞానులకు ఆ శాస్త్రాదులన్నియు అబద్ధములే గనుక ప్రాయశ్చిత్తాది శాస్త్రమునుబట్టి బ్రహ్మవ్రాతకూడా పోగొట్టుకొనవచ్చుననేకదా తెలియుచున్నది. వ్యతిరేక క్రియలవల్ల లోగడచేసిన కర్మలనుబట్టి విధిని తప్పించుకొనవచ్చునని పురుష ప్రయత్నము సద్వృత్తులతో సన్నియమములతో కొన్నిక్రియలు చేసినయడల అనివార్యముగా అనుభవించవలెనని వ్రాసిన వ్రాతలను తప్పించుకోవచ్చునని ప్రాయశ్చిత్తాదిక శాస్త్రాదులు బోధించుచుండుట పెద్దలు నిశ్చయపరచే యున్నారు. గాన యీక్రింది చెప్పబోవుప్రకారం చేసినయడల ప్రార్థనాదికములను ప్రయత్నపూర్వకముగ తప్పించుకొనుటకు ప్రయత్నింపవలెను. 1. మానసేంద్రియములను నియమించు పుషాయము నెరింగి లెస్సగాచేయగల సామర్థ్యమును సద్గురువులవద్ద ప్రతి మానవుడు బాల్యముననేనేర్చుకొని ఉత్తీర్ణులుగానేయుండవలెను. 2. అట్లు బాల్యమున స్త్రీ, పురుషులు, యేజాతివారైనా నేర్వకున్నయడల యౌవనమందైనా సరే అదీ తటస్థించక పోయినయడల ముసలితనమందైనా సరే యెప్పుడు బుద్ధిపుట్టి అవకాశము తటస్థించునో అప్పుడైనా అనుభవనీయులైన సద్గురువులవద్ద నేర్చుకొనవలెను. 3. మనోయింద్రియాదిప్రాపంచికవిషయభోగములకు లోనైనవారికే అనగా వాటికి స్వాధీనుడైన జీవునికే పై చెప్పిన శాస్త్రాదులలోగల విధికి బద్ధుడై అనివార్యముగా అనుభవించి తీరవలెననే శాస్త్రము ప్రతిపాదించి తప్పనిసరిగా విధిని దాట యెవ్వరికి శక్యముకాదని వ్రాసినవిగాని ఒక్కపెట్టున ఆ శాస్త్రాదులమీద నిరాకరణభావము ఒక్క నిముషములో కల్గించుకొని లక్ష్యము ఆవిధి శాస్త్రాదులమీద స్ఫురణలోకైనా రానివ్వ

కుండా చేసుకొనుచూ, వచ్చినయెడల నిరాకరించుకొనుచూ రామనామ మను మధురాక్షరములమీద తన లక్ష్యమంతా నిల్పి భజించుచూ, సద్గురువులచెంతజేరి, వారల ఉపదేశానుసారముగా వర్తించువారలకు పూర్వకర్తానుసార విధివ్రాతలను తొలగించుకోవచ్చునని అనుభవసిద్ధమైన నమ్మకముతోచూచి చేసి వ్రాసినాను. గాని నమ్మించి మోసపుచ్చుటకు వ్రాసింది కాదు. నేనుగాక, లోగడే ప్రాయశ్చిత్తకాండ శాస్త్రాధికములో వ్రాసేయున్నాను. గాన భ్రమాదిక వ్రాతలని భావింపజనదు. అట్లు అనుకొనినయెడల ఆ విధికి బద్ధులై ప్రారబ్ధానుసారం జీవయాత్ర గడపుకొనుటే తప్పనిసరి. గనుక గడచిన దానికి వగవక యికనైనా బాగుపడవలెననే ఆశగలవారలు నేనువ్రాసిన విధముగా తన శక్తిఅంతతో సత్ప్రయత్నము చేయుటకు సిరపరుచుకున్న ప్రతివారు ఆచరించి తత్ఫలమువచ్చినది లేనిది చూచుకొని, కలుగనియెడల, మాసాంప్రదాయకస్థులనుగాని, నన్నుగాని కలుసుకొని విచారించవలెను. చేసినంతగా ఫలము చేకూరే వుండును. తక్కువచేసి ఎక్కువ ఫలము రమ్మంటే రాకపోవచ్చు. గనుక పూర్వకర్మలు చెడువైనా లెస్సగా శక్తికొలది ప్రయత్నించిన యెడల సత్ఫలములుకలుగు ననుటకు సందేహములేదు.

18. అనుభవనీయుల గురువుల లక్షణములు : వీరు ఎల్ల

ప్పుడు స్వరూపనిష్ఠులొనుండి లోకులకు, ఆ లక్షణములనే కలిగించుచూ బోధచేయుచుందురు. తాము ఆచరించుచున్న వాటినే లోకులకుకూడా చెప్పి, చేయించుట వీరి స్వభావము.

తాము ఆచరించనివాటిని చెప్పనే చెప్పరు. ఆవేశములు ఎట్టి పరిస్థితులలోను పొందనే పొందరు.

19. వై రాగ్య బోధోపరతులు: విషయములమీద రాగద్వేషాదులు లేకుండుటే వై రాగ్యము. స్వస్వరూపానుభవము కలిగించుటే బోధ. సర్వేంద్రియములు వాటివాటి వ్యాపారములు చాలించినపుడు అనుభవమే ఉపరతిసుఖము ఇదిలేనియడల జ్ఞానము నిష్ఫలము గనుక విషయవ్యాపారములు నానాటికి చాలించుటే దీనికిమార్గము.

20. విషయానుభవములు: స్వరూపనిష్టకు భంగము కలిగించని వ్యాపారములుమాత్రమే శరీరమునకు కావలసినంత మట్టుకు మాత్రమే విషయములను స్వీకరించుచుండవలెను. మితము అన్నివిషయములలోనూ వుండవలెను.

21: జీవ, ఈశ్వరసృష్టి: ఈశ్వరసృష్టి 'పంచభూతములు వాట్లవల్లనైన జీవరాసులు, వాట్లకు కావలసిన విషయభోగాదులు, జీవనసృష్టి, వర్ణాశ్రమాచారములు, వాట్లకట్టుదిట్టములు పురాణాదులు.

22. దానధర్మములు: ఇవి శక్తికొలది ఆచరించుచునే యుండవలెను.

23. ప్రకృతి, ఆత్మ: ఈ రెండున్నూ కలిసే అభేదము గానేయున్నవి. వీటిని విడతీయ శక్యముకాదు సరికదా ఒకటిని విడచి ఒకటి వుండవు.

పార్థన.

౧ గురుబ్రహ్మ గురోర్విష్ణు గురుదేవో మాహేశ్వరః
 గురుసాక్షాత్పరబ్రహ్మ తస్మై శ్రీ గురవేనమః ॥ ౨ అఖండ
 మండలాకారం వ్యాప్తంయేన చరాచరం తత్పదం దర్శితంయేన
 తస్మై శ్రీ గురవేనమః ॥ ౩ అజ్ఞాన తిమిరాంధస్య జ్ఞానాంజన
 శలాకయా చక్షుఃస్థితితంయేన తస్మై శ్రీ గురవేనమః ॥
 ౪ మన్నాథోశ్రీజగన్నాథో మద్గురుశ్రీజగద్గురు మమాత్మా
 సర్వభూతాత్మా తస్మైశ్రీగురవేనమః ॥ ౫ చైతన్యం శాశ్వతం
 శాంతం వ్యోమాతీతం నిరంజనం నాదబిందుకళాతీతం తస్మైశ్రీ
 గురవేనమః ॥ ౬ జ్ఞానానందమయం దేవం నిర్మలస్ఫటికాకృతిం
 ఆధారం సర్వవిద్యానాం హయగ్రీవ ముపాస్మహే ॥ ౭ బ్రహ్మా
 నందం పరమసుఖదం కేవలం జ్ఞానమూర్తిం విశ్వాతీతం గగన
 సదృశం తత్త్వమస్మాదిలక్ష్యం ఏకం నిత్యం విమలమచలం సర్వధీ
 సాక్షీభూతం భావాతీతం త్రిగుణరహితం మద్గురుం తం నమామి ॥
 ౮ ఆనందమానందనరసస్నం జ్ఞానస్వరూపం నిజబోధయుక్తం
 యోగీంద్రమీశ్వరం భవరోగవైద్యం శ్రీమద్గురుం నిత్యమహం
 నమామి ॥ ౯ గగనసదృశమేకం సచ్చిదానందరూపం విమల
 మచలమాద్యం తత్త్వమస్మాదిలక్ష్యం సకలవిషయమూలం సర్వధీ
 సాక్షీభూతం పరమసుఖదభావం మద్గురుం భావయామి ॥ ౧౦
 హృదయకమలమధ్యే నిర్విశేషం నిరీహం హరిహరవిధివేద్యం
 యోగిహృద్యానగమ్యం జననమరణభీతిభ్రంశి సత్సిత్స్వరూపం
 సకలభువనబీజం బ్రహ్మచైతన్యమిదే ॥ ౧౧ శాంతాకారం భుజగశ
 యనం పద్మనాభం సురేశం విశ్వాకారం గగనసదృశం మేఘ
 వర్ణం శుభాంగం లక్ష్మీకాతం కమలనయనం యోగిహృద్యాన

గమ్యం వందేవిష్ణుం భవభయహరం సర్వ లోకైకనాథం ॥
 ౧౬ మేఘశ్యామం పీతకౌసేయవాసం శ్రీవత్సాంకం కౌంస్తు
 భోద్భాసితాంగం పుణ్యోపేతం పుండరీకాయతాక్షం విష్ణుం
 వందే సర్వలోకైకనాథం ॥ ౧౭ స్ఫురత్సహస్రారశిఖాతి తీవ్రం
 సుదర్శనం భాస్కరకోటితుల్యం సురద్విషాం ప్రాణవినాశ
 విష్ణుశ్చక్రిం సదాహం శరణంప్రపద్యే ॥ ౧౮ విష్ణోరుఘోద్దానల
 పూరితస్య యస్యద్వనిర్ధానవ దర్పహంతాం తంపంచజన్యం
 శరణోటిశుభ్రం శంఖం సదాహం శరణంప్రపద్యే ॥ ౧౯ హిర
 న్మయీం మేరుసమానపారాం కౌమోదకీం దైత్యకులైక
 హంతాం వైకుంఠ నామాగ్రకరాభిమృష్టాంగదాం సదాహం
 శరణంప్రపద్యే ॥ ౨౦ రక్షోసురాణాం కఠినోగ్ర కంఠచ్ఛేదక్ష
 రక్షోణీతదిగ్ధధారాం తన్నందకన్నామ హరేప్రదీప్తం ఖడ్గం
 సదాహం శరణంప్రపద్యే ॥ ౨౧ యజ్ఞానినాదశ్రవణాత్సు
 రాణాం చేతాంసినిర్ముక్త భయానిసద్యః భవంతిదైత్యా శని
 బాణవర్షం శార్ఙ్గంసదాహం శరణంప్రపద్యే ॥ ౨౨ ఇమంహరేః
 పంచమహాయుధానాం స్తవంపఠేద్యోనిదినంప్రభాతే సమస్త
 దుఃఖాని భయానిసద్యః పాపానినస్యంతిసుఖానసంతి ॥ ౨౩ వనే
 రణేశతుః జలాగ్నిమధ్యే యదృచ్ఛయాపత్సుమహాభయేషు
 వనేదినేస్తోత్రమనా కులాత్మా సుఖీభవే తత్కృపసర్వరక్షః ॥
 ౨౪ నమఃస్సర్వగీర్వాణ కోటిరకోటిస్ఫురద్రత్ననిర్మత సదా
 జతాంఘ్రి శరశ్చంద్రకోటి ప్రభాభాసురాంగం నమస్కుర్మహా
 వీరలక్ష్మీనరసింహ్యం ॥ ౨౫ సభాస్తంభ నిర్భేదనావిర్భవంతం
 ధ్వనస్తంభితాశేషదం భోళికేళిం ప్రచండ స్ఫురత్కాండ
 ఛండాట్టహాసం నమస్కుర్మహావీరలక్ష్మీ నరసింహ్యం ॥ ౨౬

చలచ్ఛంచలాకార చంచనభాగ్రం జ్వలత్కాలకీలాలనా భీల
నేత్రం మహాదగ్గరిదంష్ట్రాకరాళోగ్గ్రవక్త్రం నమస్కుర్మహా
వీరలక్ష్మీనరసింహ్వాం || ౨౩ హిరణ్యాక్ష రత్నోగణాద్యక్ష
వక్షస్థల త్నోదజత్నోదజాగ్గ్రం నఖాగంపరస్పర్థ దైత్యేంద్ర
మత్తేభసింహం నమస్కుర్మహా వీరలక్ష్మీ నరసింహ్వాం || ౨౪
కిరీటోల్ల సద్రితృ దేదీప్యమానం స్ఫురత్తారహారావళీ చారు
కంఠం క్షణత్కంకణ స్వర్ణ కేయూరహారం నమస్కుర్మహా వీర
లక్ష్మీనరసింహ్వాం || ౨౫ రమావక్త్రపూర్ణేందు సందర్శనైక
ప్రళాంతచ్ఛటాటోప కోపోపవేశం సమస్తామరస్తోమసమస్తాయ
మానం నమస్కుర్మహా వీరలక్ష్మీనరసింహ్వాం || ౨౬ త్రయీ
మస్తకన్యస్త సీమంతరత్నం మహాయోగి హృత్పండరీకద్య
రత్నం షవిత్ప్రాంత లోకత్రయం దేవరత్నం నమస్కుర్మహా
వీరలక్ష్మీనరసింహ్వాం || ౨౭ విషన్నప్రసన్నార్తి విచ్ఛేదహేతుం
రుషశ్రీకృత ప్రాకృతాత్మావతారం తతో నిర్వికల్పం నిరాకార
మేకం నమస్కుర్మహా వీరలక్ష్మీనరసింహ్వాం ||

విజ్ఞాననౌక

౨౮ తపోయజ్ఞదానాదిభిః శుద్ధబుద్ధిర్విరక్తో నృపాదౌషదే
తుచ్ఛబుద్ధ్యా పరిత్యజ్యసర్వం యదాప్నోతితత్త్వం పరంబ్రహ్మ
నిత్యంతదేవాహమస్మి || ౨౯ దయాళుంగురుం బ్రహ్మనిష్ఠం
ప్రళాంతం సమారాద్యభక్త్యా విచార్యస్వరూపం యదాప్నోతి
తత్త్వం నిధిధ్యస్యవిద్యాన్ పరంబ్రహ్మనిత్యం తదేవాహమస్మి ||
౩౦ యదానందరూప ప్రకాశస్వరూపం నిరస్తప్రపంచం
పరిచ్ఛేదసూన్యం అహం బ్రహ్మవృత్త్యేకగమ్యం తురీయం పరం
బ్రహ్మనిత్యం తదేవాహమస్మి || ౩౧ యదజ్ఞానతో భాతివిశ్వం

సమస్తంప్రసవంచసద్యో యదాత్మప్రభోధే మనోవాగతీతం
 విశుద్ధం విముక్తం పరంబ్రహ్మనిత్యం తదేవాహమస్మి || 32
 అనంతం విభుం నిర్వికల్పం నిరీహం శివంసంగహీనం యదోంకార
 గమ్యం నిరాకారమత్యుజ్వలం మృత్యుహీనం పరంబ్రహ్మనిత్యం
 దేవాహమస్మి || 33 నిషేధేకృతేనేతి నేతీతివాక్యైః సమాధి
 స్థితానాం యదాభాతిపూర్ణం అవస్థాత్రయాతీతమద్వైతమేకం
 పరంబ్రహ్మనిత్యం తదేవాహమస్మి || 34 యదానందలేశైః
 సదానందవిశ్వం యదాభాతి చాన్యత్తదాభాతిసర్వం యదా
 లోచనే హేయమన్యత్సమస్తం పరంబ్రహ్మనిత్యం తదేవాహ
 మస్మి || 35 యదానందసింధౌ నిమగ్నః పుమాన్స్యాదవిద్యా
 విలాసస్సమస్తప్రపంచం తదానస్ఫురత్యద్భుతం యన్నిమిత్తం
 పరంబ్రహ్మనిత్యం తదేవాహమస్మి || 36 శ్వరూపాను సంధాన
 రూపాంస్తుతిం యఃపఠేదాదరాద్భక్తి భావాన్మనుష్యః శ్రుణో
 తీహవానిత్యముద్యుక్త చిత్తోభవేద్విష్ణురత్నైవ వేదప్రమా
 ణాత్ || అహం బ్రహ్మస్మి ||

గురుపాదుకాస్తోత్రం

ॐ శ్రీ సమంచితమవ్యయం , పరమప్రకాశమగోచరం
 భేదవర్జితమప్రమేయమనంతమాద్యమకల్మషం నిరలంనిగమాంత
 మవ్యయమప్రతర్క్య మబోధకం ప్రాతరేవహిమానసాంతర
 భావయేద్గురుపాదుకాం || 1 నాదబిందుకళా తకం దశనాదభేద
 వినోదకం మంత్రరాజవిరాజితం నిజమండలాంతర్భాసితం | పంచ
 వర్ణమఖండమద్భుతమాదికారణమచ్యుతం ప్రాతరేవహిమాన
 సాంతర భావయేద్గురు పాదుకాం || 3 వ్యోమవద్భ హిరంతర

స్థితమక్షరం నిఖిలాత్మకం కేవలం । పరిశుద్ధమేక మజన్మహిప్రతి
 రూపకం బ్రహ్మతత్త్వ వినిష్ఠేయం నిరతానుమోక్షసుబోధకం ॥
 ప్రాతరేవహి ॥ ౪ బుద్ధిరూప మబుద్ధికం తితయైకకూటనివాసినం
 నిశ్చలం నిరతప్రకాశకనిర్మలం నిజమూలకం । పశ్చిమాంతర
 ఖేలనం నిజకేంద్ర సంయమిగోచరం ॥ ప్రాతరేవహి ॥ ౫ హృద్గతం
 విమలం మనోజ్ఞవిభాసితం పరమాణుకం । నీలమధ్యమనీలసన్నభ
 మాది బిందునిజాంశుకం । సూక్ష్మకరికమధ్యమస్థిత విద్యుదాది
 విభాసితం ॥ ప్రాతరేవహి ॥ ౬ పంచపంచహృషీక దేహమనశ్చ
 తుష్కపరస్పరం । పంచభూతక కామషట్క సమీరశబ్దముఖేతరం ।
 పంచకోశగుణత్రయాది సమస్తస్థర్తవిలక్షణం ॥ ప్రాతరేవహి ॥
 ౭ పంచముద్రానులక్షదర్శనభావమాత సిరూపణం । విద్యుదాది
 భగద్భగిత్వ రుచిర్విసోదవివర్ధనం । చిన్మూలతరివర్తనం విలస
 ద్విలాసమమాయకం । ప్రాతరేవహిమాన ॥ ౮ పంచవర్ణశుచిర్వి
 చ్ఛ్రితి విశుద్ధతత్త్వవేదారణం చంద్రసూర్యచిదగ్నిమండలమంశితం
 ఘోరచిన్మయం చిత్కృతాపరిపూర్ణమంతర చిత్సమాధినిరీక్షణం ॥
 ప్రాతరేవహి ॥ ౯ హంసచాపమఖిండనాదమనేకవర్ణమరూపకం
 శబ్దజాలమయం చరాచరజంతు దేహానివాసినం । చక్రరాజమ
 నాహతోద్భవమేకవర్ణమతఃపరం ॥ ప్రాతరేవహి ॥ ౧౦ జన్మకర్త
 విలీనకారణహేతుభూతమభూతకం జన్మకర్తనివారకం రుచి
 పూరకంభవతారకం । నామరూపవివర్జితం నిజనాయకం శుభ
 దాయకం । ప్రాతరేవహి ॥ ౧౧ తప్తకాంచనదీప్యమానమహాణు
 మాత్రానురూపకం । చంద్రికాంతరతారకైరవముజ్వలం పరమా
 స్పదం । నీలనీరద మధ్యమస్థిత విద్యుదాదివిభాసితం ॥ ప్రా ॥ ౧౨
 స్థూలసూక్ష్మసకారణాంతరఖేలనం పరిపాలనం విశ్వతైజసప్రాజ్ఞ

చేతసమంతరాత్మ నిజాంశుకంసర్వకారణమీశ్వరం నిటలాంత
రాశవిహారకం || ప్రా || ఇతిశ్రీమత్పరమహంస పరివ్రాజకాచార్య
శ్రీమచ్ఛంకరాచార్య విరచితం శ్రీమద్గురు పాదుకాస్తవం
సంపూర్ణం ||

- ౧ ఎవ్వనిచేజనించు జగ మెవ్వనిలోపలనుండు లీనమై ఎవ్వని
యందుడిందు పరమేశ్వరుడెవ్వడు మూల కారణం బెవ్వ
డనాధి మధ్యలయుడెవ్వడు సర్వము దానయైనవాడెవ్వడు
వాని నాత్మభవు నీశ్వరునే శరణంబు వేడెదన్.
- ౨ రామ బ్రహ్మానందరసం రామనామసుధారసం రామపాదాం
బుజరసం నిరంతరం కృతజిహ్వా.
- ౩ రామం శ్యామాభిరామం రవి శశి నయనం కోటిసూర్య
ప్రకాశం దివ్యం దివ్యాస్త్ర పాణిం శరముఖ శరదం చారు
కోదండహస్తం కాలం కాలాగ్నిరుద్రం రిపుకులదహనం
రుద్ర దిచ్ఛేయదీప్తం భీమం భీమాట్టహాసం సకలభయహరం
రామదూతం భజేహం ||
- ౪ రాముడు ఘోరపాతకవి రాముడు సద్గుణకల్పవల్లికారాముడు
షడ్వికార జయరాముడు సాధుజనావనా వ్రతోద్దాముడు
రాముడే పరమదైవముమాకని మీయడుంగు కెందామరలే
భజించెదన్ దాశరథీ ||

౧ ఉపాసన: మొదటనామమును పెదవులుకదిలించుచూ
లెక్కించుచూ అనేక వేలు జపంచేయవలెను. ఆజపంచేయుస్తానం
అలికి ముగ్గిడి ఆ గదిని అనేకవిధములుగ అలంకరించుకొని మంచి

సువాసన ద్రవ్యములు అనగా పుష్పములు, గంధం, ఊదొత్తులు వెలిగించియు వ్రంచుకొని తన యిష్ట దేవతారూపమును (సాత్విక వృత్తులుపుట్టుటకు పురిగొల్పు ఆకారముగానే యుండవలెను) కంటికెదురుగానుంచి గంధపుష్పాదులతోను ధూపదీపనై వేద్యాదులతోఁగూర్చించి మెత్తనివస్తువులనువరచి దానిమీదకూర్చొని ఆ దేవతానామమునే ఉచ్చరించుచూ దాని అర్థమును తెలుసుకొని దానిశక్తినితానుబొందినట్లు భావించుచూ చేయుచుండవలెను. అట్లు చేయునపుడు కండ్లతో ఆరూపమును తేరిబారి బాగాచూచుచు చప్పున కండ్లుమూసికొని ఆ రూపము మనస్సులో చూచుకొనవలెను. ఆ పటములోనిరూపమును కన్పించకపోతే కండ్లుతెరచి చూడవలెను. అట్లు కండ్లు మూసుకోగానే పటములోనిరూపము కన్పించేవరకు చేయుచుండవలెను రూపము కన్పించిన ఆ రూపమునేచూచుకొనుచూ మరొక విషయం వచ్చేవరకు కండ్లుమూసుకొని చూచుచుండవలెను. తిరిగి కండ్లుతెరచి తేరిబారి ఆ పటములోని రూపమునేచూచి కండ్లుమూసి ఆ రూపమునుమనస్సులోకన్పించుటేచూడవలెను. యితరవిషయం జ్ఞాపకమునకు వచ్చేవరకు ఆ రూపమునే చూచుచుండుము. రూపము స్పష్టముగా కన్పించుటకు వర్ణన చేయవచ్చును. ఒక్కొక్కఅవయవమునుస్మరించుచూ ఆకారంఅంతా కన్పించేవరకు అట్లు ప్రత్యంగమును ధ్యాహింపవలెను. ధ్యాహింపినపుడు కన్పించకపోతే కండ్లుతెరచి ఆ పటములో చూడవలెను. ఇట్లు పదేపదే అభ్యాసముచేయవలెను. సాత్విక వృత్తులుకలిగిన మనుష్యుడై తే స్వల్పకాలములోనే, కొన్నిగంటలకే ఆ రూపం కండ్లుమూసికొనిచూచినా స్పష్టంగాకన్పించును

దుర్మాత్మలైతే కొన్ని నెలలకైనా దుర్గుణములు కలవారలకు కొన్ని సంవత్సరములకైనా ఆ రూపము మనస్సుకు కన్పించదు కాని ఎంతటి దుర్మాత్మలైనా గురువు అనుభవసీయుడైనయడల ఆయన మహిమవల్ల వెంటనే మనస్సుకు ఆ ఉపాసనాపటము లోని రూపము కన్పించును. యీ అభ్యాసాదులన్నియు చేసి ముగించిన గురువైతే అప్పటికప్పుడే స్పష్టముగా ధారణ అగును. ఈ అనుభవము దగ్గరనుంచి బ్రహ్మవిద్య ప్రారంభించి ఆ బ్రహ్మ నేననువరకు గల అభ్యాసములన్నియు చేసినవారలైతేనే గురువుగా యుండవలెను.

2వ అభ్యాసము : అట్లు కండ్లుమూసి రూపమును చూచు చుండగా ఆ రూపము కన్పించక ఉన్నప్పుడు యింకొకవృత్తి రానప్పుడు నున్న అనుభవమును గుర్తించుచు చూచుచుండగా అంతలో ఏదో ఒకవృత్తి రాగానే కండ్లు తెరచి ఆ రూపమును మళ్ళీ చూచి కండ్లుమూసి వర్ణించుచు ఆ రూపమును స్పష్టముగా కన్పించులాగా చూచుచుండగా తిరిగి ఆ రూపముపోయి మరొక వృత్తి రాకుండా నున్న సమయములో నున్న వస్తువును గుర్తించు చుండవలయును. మళ్ళీ వృత్తి రాగానే మళ్ళీ లోగడ చెప్పినట్లు చేయవలయును. ఇట్లు కొన్ని నిమిషములు చేయుచుండగా మొదటిరోజుననే స్వరూపదృష్టి అనగా తన నిజస్వరూపము అంటే పరమాత్మస్వరూపము తనకు దర్శనము కాగలదు. సద్గురు కరుణతో మొదటి రెండవ అభ్యాసములు ఒక గంటలోనే పూర్తి కాగలవు - సాధువృత్తిగల సాత్వికవంతుని కిమాత్రము. అనుభవము సరియైనది లేనిది పరీక్షించుకొనవలయును. ఎట్లనగా

అభ్యాసకాలములో ఆవలింతలు కలుగును, త్రేపులు వచ్చును, మగత నిద్ర వచ్చినట్లుండును, జంటస్వరములు ఆడును, హంస, శ్వాసలు ఒక నిమిషమునకు 15 లోగడ అగుచున్నవారికి 10, 8, 6, 2, ఇట్లు క్రమక్రమముగా తగ్గుచుండును. ఒక నిమిషమునకు ఒక్కొక్క శ్వాసకూడా అగును. రోమాంచము ఆనంద భాష్పములు, కండ్లు ఎర్రనగుట, గడ్డదకంతము, రెప్పలు నిమిషమునకు 20 పర్యాయములు వాల్చువారలు 10, 5, 2, గాతగ్గుచుండును. నిల్ప నుద్దేశ్యముగాని అభ్యాసముగాని చేయకయే, హంసశ్వాసలు రెప్పలవాల్చుతగ్గుట మొదలై నవితగ్గుచుండుటయే, బాహ్యగుర్తులు. తరువాత తరువాత ప్రయత్నపూర్వకముగా హంసను శ్వాసను ఆప ప్రయత్నించుట దృష్టినిల్పు అభ్యాసాదులు ఒకటితరువాత ఒకటి ఎంతకెంతకెక్కువ అభ్యసితై అంతకంత ఎక్కువకాలము నామరూపరహితానుభవకాలము అనగా రెండవ అభ్యాసములో కన్పించిన అనుభవములు కన్పించును. ఆ కాలమును ఎక్కువ వృద్ధిలోనికి తెచ్చుకొనుటకే యికముందు చేయు వివిధరకములైన అభ్యాసములుగాని కొత్త అనుభవములకుగాదు. యిట్లు అన్నానని మొదటిగంటలోనేనాకు పరమాత్మ దర్శనానుభవము కలిగిందిగదా యికనేను చేయవలసిన పనులులేవు యింకా వివిధరకములైన యోగాది సాధనలు అనసరము లేదని గర్వించి అంతటితో వదలినవారలకుగాని ఆజ్ఞాంతము అనగా ఆ స్వస్వరూపానుభవము కలిగింది లగాయితూ మరణించువరకు ఏనిమిషమునకు ఆనిమిషము సద్గురుకటాక్షము కొరకు చేయవలసినపనులుచేయుచు దానికితోడు సద్గురువత్తుడై యుండగా మధ్యలో తృంచుకుపోయిన వారలకు ఇహపరసుఖ

ములు కోల్పోయి అదివరకున్న నీచత్వముకంటే ఎక్కువ సంసారదుఃఖములు పొందుచున్నట్లు నా అనుభవములో పెక్కుమందిని చూచుచున్నాను. అనగా మొదట ఒకటి రెండు అనుభవములను నేర్పినగురువునువదలి తదితర గురువులను చేరినంత మాత్రాన అని అనుకొనకండి మరేమంటే మొదట చెప్పినగురువును వదలి మరొకమార్గమును నేర్పు అనగా అనుభవరహితమైన విగారణ దుర్బుత్తులను ప్రోత్సహించు నిబంధనలుగల విధులు అనగా కొన్ని ద్వైతా, అద్వైత, విశిష్టాద్వైత, బౌద్ధ, చార్వాకాది మతములుగల కొన్ని సాంప్రదాయకములలో మాంసమును తినిపించుట, మత్తుద్రవ్యములనుభవింపజేయుట శుక్ల శోణితాదులు భక్షింపజేయుట మొదలైన విధినిషేధములు లేక చరించునట్లుచేయుట ఏ ఒక యింద్రియనిగ్రహము లేక చరించుచు యింద్రియజయమే లేక మనోనిగ్రహమంటూ వాసనకై నా లేక అహంబ్రహ్మస్మి అను మహావాక్యమును విచారింపజేయుచు అతీత వాక్యమును ఉచ్ఛరింపజేయుచు ఒరులకు భోధింపజేయుచు సద్గుణసంపత్తి వాసనకై న అజ్ఞానుల పాటియైన లేకుండాయుండు గురువులను ఆశ్రయించినవారలు అర్థముచేసుకొనవలయునే కాని మొదటిగురువును వదలినంతమాత్రానే భ్రష్టులగుదురని అర్థము చేసుకొనకండి. మొదటిగురువుకంటే ఎక్కువ అనుభవనీయులైన అనగా ఎక్కువకాలము వాయు జయము, చేయువారలును ఎక్కువకాలము మనోజయము చేయువారలును (మనస్సుకు వృత్తులులేకుండా ఎక్కువకాలము నిలుపువారలును) దశేంద్రియ వ్యాపారములను ఎక్కువకాలము ఆపగల శక్తిసంపదగల వారలును ప్రాపంచిక ప్రతీతి ఎక్కువకాలము

తప్పింపగల అనుభవసియ్యలై నట్టి వారలను ఎందరినైనను ఆశ్రయింప వచ్చును. గాని సంపూర్ణానుభవసియ్యలైన గురువును మొదట ఆశ్రయించి కొంత అనుభవము కలిగించుకొన్నవారు అట్టి గురువునుచదలి తక్కువ అనుభవముగల మరొకరిని ఏ కారణంతోములచేతనైన ఆశ్రయించినవారలకు భ్రష్టత్వము ఇహపర సుఖములను కోల్పోయినవారలై నీచజన్మ పరంపరలు కలుగుట సత్యము. వ్యభిచారభక్తులకు కలుగు ఫలమిదియే వ్యభిచారభక్తి అనగా పై చెప్పినవిధమంతయు ఒకేదేవుని ఆశ్రయించక ఒకే గురువుని నేవొక అనేకమందిని ఆశ్రయించి ఉపదేశాదులు శ్రీషూషలుచేయుటయే వ్యభిచారభక్తి. ఒకటి రెండు అధ్యాసములు చేయుచుండగా ఆ దేవతారూపము తాను తలంచగానే కనిపించి మనస్సునకుగాని స్థూల కండ్లకుగాని కనిపించి మనము కోరినకోరికలు మనకు కావలసినశక్తి మనకు ఏదై చక్షుషయము సంశయము కలిగినప్పుడు దానికి తగిన సమాధానములు మొదలైన శక్తులు కనిపించుచుండును. యిట్టి సిద్ధి నేదేముగా కలుగించుట అని అనవలయును.

ఎంతెంతధారణ మనస్సునందు వృద్ధియగునో అంతకంత శక్తులు వృద్ధియగును. ఆశక్తికే తగినషనులు మాత్రమే కలుగును. ఒక నిమిషము మనోయింద్రియములకు వృత్తిలేకుండా నిలువగలశక్తి కలనాడు రాజ్యాధిపత్యము కావలయుననియే కోరిన ఆ సంకల్పస్థితి కాకపోగా భగవద్వేషియై వారిఆగ్రహమునకు గురికావలసిన వారలగుదురు. కనుక తనశక్తి ఎంతకలదో విచారించి సంకల్పించుకొని కార్యసిద్ధి పొందుచుండవలయును

శక్తినిమించిన బరువును పట్టినప్పుడు ఆ బరువువస్తువు లేవకపోగా నడుమో మెడో నొప్పిపట్టి విరిగిపోయినట్లు పది నిమిషములు మనోయింద్రియాదులను నిలువగలశక్తికల వారలకు కలిగే కార్యశిద్ధులు - ఒకనిముషము నిలువగలశక్తి కల వారు సంకల్పించి కార్యానుకూలము గాకపోవుటయే గాక మనస్సుచెడి పిచ్చి ఎక్కవచ్చు చేదా బ్రహ్మహత్యాది పాపములు చేసినవారి దోషములకు కలుగు శిక్షలు కలుగవచ్చు - లేదా భక్తిశక్తిలు అభివృద్ధిగాక తిరిగి సంసారగాఢలలో అనగా పుత్రాదిమోహములు వ్యభిచారాది దోషములు చేయవలయుననే బుద్ధిపుట్టి చెడిపోవుదును.

అందుకనే శక్తులు ఉపయోగించరాదు అనుట. జాగ్రత్తగా ఎక్కవశక్తి ఉండి కొద్ది సిద్ధులను పొందుచు ఈశ్వరత్వస్థితి అనగా నేమో గ్రహించుచుండుము. శక్తులను ఉపయోగించు కొనకపోయిన జీవుడు ఈశ్వరుడే అన్నప్పుడు అనుభవములేక పోయిన సంశయాదులనలన నష్టకష్టములు పొందును. అనగా గురువుమీద విపరీతార్థము తోచును.

గ్రామములోనుండు ఒక మనిషి రాజు ఒకడే అంటే ఎంత హాస్యాస్పదముగా తెలియనివారలకు ఉండునో తెలిసిన వారలకు రాజునకు ఉన్న స్థితి అంతయు సామాన్యులకుకూడా ఉన్నవి గానితక్కువ మనకున్నవి ఎక్కువ ఆయనకు ఉన్నవి గాని ఆయనకు ఉన్నవి అన్నీ మనకుండుటచేత వారేసీవు నీవేవారు అన్న సమాధానపడుటయో తానుకూడా అట్టి రాజ్యాధిపత్యము పొందియో సమాధానము పరచుకొని గురుభక్తిని నానాటికిని నృద్ధి చేసుకొనుచుండును. శక్తి ఉపయోగపరచు

కొనలేని వారలకు ఎన్నివిధముల సమాధానము పరచవలయునని ప్రయత్నించిన నిష్ఫలమగును. మనకు చిన్నస్థితినుండి పెద్దస్థితివరకు ఆయా శక్తులనువాడి అనగా ఉన్నశక్తిలో 100 వ వంతుకు సఫలమయ్యే శక్తి సంతకల్పించి సిద్ధులుచూచుకొనుచు వచ్చిన మనలోని దైవత్వ స్వరూపము అనుభవములో తెలిసిన వారల మగుదుము. గాని కబుర్లతో నేను దేముడనే అన్నంతమాత్రాన నిష్ఫలమగును.

శక్తికి మించిగాని శక్తి అంతయు ఖర్చు అవగా సంకల్పమే గాని కార్యసిద్ధులు కావలయునని సంకల్పించదు సిద్ధికాకపోయినప్పుడు నిరుత్సాహము కలుగును. కార్యసిద్ధి అయినట్లయిన ఉత్సాహపడుము. కాని గర్వమునుమాత్రము కలుగనివ్వరాదు అది కల్గుచునేయుండును జాగ్రత్తగా కలుగనివ్వకుండా ఉండే పనులుచేయుము. అవి మనకన్నఎన్నో రెట్లు శక్తికలవారున్నారే అందులో మనశక్తి ఎంతమాత్రము మనమెంత వారలము అను మొదలైన విషయములను స్మరించుకొని గర్వమును అణచుకొనుము.

అణి మాదిసిద్ధులు క్రమక్రమముగా కలుగుచుండుట అనుభవనీయము కావలయును. ఆజన్మాంతము ఉపాసననువిడువరాదు. మొదట అది 1 సగుణోపాసనగా కన్పించినను క్రమక్రమముగా 2 నిర్గుణోపాసనగా మారును సగుణోపాసన నామరూపాది సహితముగా మారును. నిర్గుణోపాసన నామరూపాది రహితముగానుండును. ఒకటి ఖండము రెండు అఖండము ఒకటి గుణసహితము రెండు గుణరహితము మొదలైన భేదముగా నుండుగాని ఎప్పుడూ ఉండియే తీరవలయును. ఒక రేఖ వున్నందు

“చిత్తమేవహి సంసార సత్త్వయత్నేన శోధవత్” మొదలైన వియు “యస్మిన్ కాలే ద్వైతభానం నాస్తి నిద్రాపినాగచ్ఛతి తస్మిన్ కాలే ఉపలభ్యమానం యత్సుఖమస్తి తత్సుఖం ఆత్మ స్వరూప మిత్యాత్మ నిశ్చయోమే ధృఢీభూయాత్” అని ప్రమాణములున్నవి.

జన్మ రాహిత్యము కాని కాకపోనీ మోక్షంరానీ రాక పోనీ ఎన్ని కష్టములున్నను మనోలయం అనగా మనస్సునకు వృత్తులు రానికాలము కొంచెముసేపు ఉన్నను వెంటనే కష్టము లన్నీ పోయి పరమానందసుఖము కలుగుచున్నట్లు అనుభవ ములో చూచుకొనవచ్చును. మళ్ళీ అనగా మనస్సు వృత్తుల లోనికి వచ్చినప్పుడు తిరిగి సంసారకష్టములు కలుగుకదా దాని వల్ల నిష్పలమే కలుగునని వేదాంతులు అనగా సద్గుణసంపద యైనా లేనివారు శిష్యులను భ్రమింపజేయుచున్నారు. అత్యంత తిక దుఃఖ నివృత్తి లేదనుచున్నారు. యిదియే యిప్పుడు ఎక్కువ ప్రచారములో నున్నది.

ఉపాసనలోను యోగాది సాధనలోను చేయుచున్నప్పు డైనా మనస్సు నిర్విషయాకారవృత్తిఉండుట నిజమేనని ఒప్పు కొంటే అట్టి సమయములలోనున్న ఆనందాచుభవము బాగుగా చాలాకాలము అనుభవించి ఆ ఆనంద స్వరూపవస్తువును (పర మాత్మను) గుర్తించితే ఎప్పుడు ఎప్పుడు స్తరిస్తే అప్పుడప్పు డల్లా తదాకారమగుచుండుట అనుభవనీయముకాదా! ఉ॥ ఒక వస్తువును చూచిన తరువాత ఆ వస్తువ సన్నికర్షణలో లేనప్పుడు కూడా ఆ వస్తువును స్తరించగానే తదాకారమంతయు సాంత ముగా కన్పించునే! ఎప్పుడో చూచినవస్తువు స్తరించినంత

మాత్రాన, కొన్ని స్థరించకయే, అప్రయత్నముగానే స్ఫురణ లోనికి వచ్చుచుండ సర్వప్రపంచకములొను నిండి, నిబిడీకృత ముగానున్న వస్తువును సమాధ్యాదులలో చాలాసేపు చూచి దానియొక్క స్థితిగతులు అన్నియు ఆమూలాగ్రముగా పరిశీలించి అనుభవము సంపూర్ణముగా పదేపదే చూచిన వస్తువును భవము మనస్సు సంకల్పాదులలో నున్న నేమి ఏ యింద్రియము ఏ ఏ వ్యాపారములు చేయుచున్న నేమి, ఆవస్తువుస్ఫురించుటకు ఏ ఆటంకములేక యింద్రియాదులతో పనే లేకుండా తాను తనను చూచుటకు మరియొకరి సహాయ మవసరమేమి?

అవసరమైతే అన్నియు సిద్ధమేకదా! ఎక్కడికి పోవలె? ఏమి చేయవలె? అన్ని అన్ని చోట్లా కలవుకదా! ఎప్పుడు నిగ్రహము కావలయునంటే తనకు అప్పుడే నిగ్రహాదులు కాగలవు. సశించని, మారని, తనస్వరూపమును ఒక పర్యాయము దర్శించుటకు మొగట ఆయా యింద్రియాదులు గల్గింతులేకుండా నిశ్శబ్దముగా నుండవలయుగాని తరువాత అంత కష్టము అంత అభ్యాసాదులు లేకయే స్మరించినంతనే ఆ పరమాత్మ దర్శనము తనకు కాగలదు. ఆ స్థితిలో తనకు ఆ పరమాత్మకు భేద మొకింతైనను లేదని అనుభవముతో తెలిసికొనే యున్నాడు.

ఆశక్తులు కొద్దిగనో గొప్పగనో పొంది అనుభవించుచునే యున్నాడు. సర్వప్రపంచకములొను నామరూపరహితముగాను నామరూపసహితముగాను అంతా ఆ పరమాత్మయేనని అనుభవ సిద్ధముగా విచారించి ఏ నిముషమునకు ఆ నిముషము పదేపదే చూచుచున్న (కన్నులతో కాదు అంతర్దృష్టితో సర్వేంద్రియములతోను) ఆ పరమాత్మను మనస్సు విషయాకారము పొందినంతనే ఎట్లు

మరువగలడు. సరే మరచినను తిరిగి జన్మికి తెచ్చుకోవలయు నన్నరాదా? యింతమాత్రాననే ఆ అభ్యాసాదులవల్లమోక్షము లేదనికాని జన్మరాహిత్యము కాదనికాని అన్నంతమాత్రాన అనుభవసియ్యలైన వివేకులైనవారలను నమ్మి వారిని అనుగమించుట ఎట్లుజరుగును? నాతోచాలామంది వాదించియున్నారు వారికి పై విధముగా జెప్పినను ఆఖరుకు ఆ సమాధిస్థితిలో మనస్సు నివృత్తి ఆకారము పొందదన్నారు. ఆ సమాధ్యాదులు వారుచేసి అనుభవములేని వారగుటవల్ల అట్లనిరి. శాస్త్రములలోను అనుభవములలోను అనుభవసియ్యలైన గురువుల వల్లను వేదాంత శాస్త్రములలోను సమాధిలో మనో యింద్రియాదులు వాటివాటి వ్యాపారములుమాని “సింగమునుజూచి గజములభంగి” ఉండునని చెప్పినది అబద్ధమనెదరా యిట్టి కుత్సిత వేదాంతులవలననే వేదాంతమంటే సిగ్గుగుచున్నది. వేదాంతులు అనగా దుష్ప్రవర్తనే వేదాంతమనేకాడికి అట్టి వారలవలననే కలగెను.

“నిరంతరాత్మాను సంధాన వశాన్మనసోవృత్తి రూప పరిణామ పరిత్యాగే నాత్మ పరిణామో దృఢీభూయాత్” “మనో వ్యాపారభావ సమయే యత్సుఖం భాసతే తత్సుఖం ఆత్మస్వరూపమితి ఆత్మ నిశ్చయోమే దృఢీ భూయాత్” అనెడి వాక్యములలోనున్న అనుభవమేమి? యిదేకదా ఏది ఎట్లు ఎవరుచెప్పినను మనో యింద్రియాదులు స్వవశీకరములో ఉంచుకొనగల శక్తి ఏవిధముగానైనను పొంది నిజవస్తు దర్శనానుభవము కలిగించుకొనుటయే ముఖ్యము. అది ఏవేషనులు ఏవే సాధికలు చేస్తే కలుగునో అనగా కొందరికి జపం మానసికముగా చేయు

చుండునప్పుడున్నూ మరి కొందరికి వాయుధారణతో కూడిన యోగముచేయుచున్నప్పుడున్నూ కొందరికి విచారణ చేయుచున్నప్పుడున్నూ కలుగుచుండును. ఏమిచేసిన మనో యింద్రియాదులు వశీకరమగునో అదియే ఫలము.

మనో యింద్రియాదులు వ్యాపారములో నున్నను స్వస్వరూపమును చూచుటకు ఏ ఆటంకములు లేవని వ్రాసినందున దుర్విషయములు చేయుచున్నా వుండే అనుభవమునకు యింకా సర్విషయములే చేయవలయునని విధి అవసరమైనట్లు కిన్పించదు కాని దానిభావము యిది. స్వరూపనిష్ఠకు అనగా తననుతాను చూచుకొనుటకు అడ్డములులేవు కాని సంసారదుఃఖములు జన్మ పరంపరలు పాపపుణ్యములు స్వర్గ నరకములు విధి నిషేధములు నిగ్రహానుగ్రహములు చంచలా చంచలములు మొదలైనవి ఎవరికి? తనకా? పరమాత్మకా? తను పరమాత్మ రెండుకాదు. వారిద్దరికి పైవి ఏకాలములోను లేవు వున్నాయనుకొన్నా లేవు సూర్యునికి చీకటి యున్నదనుకొన్నంత మాత్రాన కలుగునా? అట్టి జీవాత్మ పరమాత్మలకు పైవియున్నా యంతమాత్రాన కలుగునా! ఎప్పుడూ కలుగలేదు, కలుగబోవు, కలుగవు. కాన మరెవ్వరికి? తెలుసు కొన్నప్పుడు కాని తెలియనప్పుడు కాని పై విషయమంతయు మనోయింద్రియాదులకేగదా (మన ఏవ మనుష్యాణాం కారణం బంధమోక్షయోః బంధాయ విషయాసక్తముకై నిర్విషయం స్థృతం) (సర్వసంసారమును మానసముననుండు సర్వ సంసారమును మానసమున నడగు. సర్వసంసారమును మానసమానసముననొదగు, సర్వసంసారమును మానసంబెయగును) (చిత్తమేవహి సంసార సత్ప్రయత్నేన

సోధయేత్) (మానసమఖిలంబువకు ప్రధానంబు) అను మొద
లగు శృతి స్మృతులనుభవములనుబట్టి మానసేంద్రియాదులకే
నని తేలుచున్నది. గాన స్వస్వరూప నిష్టానుభవము కలుగుట
తేలికగాని దానిని వృద్ధిచేసి నిల్పుకొనుటయు; తర్వాత
2 మానసేంద్రియాదులు నిష్కల్పమైన స్థితిలోనుంచుటయు
3 వ్యాపారాదులలోగల పాపపుణ్యములు వాటికి అంటకుండా
స్వచ్ఛమైన స్థితిలో నుంచుకొనుటకు సర్వదా ప్రయత్నము
చేయుట అవసరము. అట్లు చేయకపోయిన యడల మానసేంద్రి
యాదులు స్వరూప నిష్ఠలోనికి రానపుడుండు బాధలన్నియు
కలిగి బ్రహ్మవిద్యనిష్ఠులమగును అనగా చిత్తోపరతి వుండని
వారికి తాత్కాలికసుఖము లేకపోవును. జపముచేయుచున్న
కాలములో వైరాగ్యముకావలెను. ఆ జపకాలములో కలుగు
చుండు అనుభవములను తెలుసుకొనుటకు బోధకావలెను.
వాటిఫలము అనుభవించుటకు ఉపరతి కావలెను.
యీమూడు ఎంతెంతవుండునో అంతంత సాక్షాత్సుఖము కలు
గును. యీమూడుకలిసి ఆనందమగును. యీఆనందమే సత్తు,
చిత్తు అనెదరు. సచ్చిదానందమే పరమాత్మస్వరూపం. గనుక
స్వస్వరూపం తెలిసిన తర్వాతకూడా మానసేంద్రియాదులకు
విషయతాకిడీలు తగులుకొనకుండుటకు చేయుప్రయత్నములు
సర్వదాచేయుచున్నగాని సంపూర్ణ ఫలం అనగా పరిపూర్ణత్వము
కలుగదు. (ధూమేనావీర్యతోవహ్ని యధాదర్శోమలేనచ
యథోల్లేనావృతే గర్భస్థదాతేనే దమావృతం)(ఆవృతంజ్ఞానినే
తేన, జ్ఞానినోనిత్యవైరిణం కామరూపేణ కౌంతేయ దుష్టా
రేణానలేనచ) అన్నట్లు వ్యవహారికములో చేయు దుష్టసంబంధ
మైన కోరికాధి ఆవేశములు దుష్టసహవాసాదులచేత మాన

సేంద్రియాదులు మలినవంతములగును. అట్టి మలములను ఏ రోజునకు ఆరోజు ఏగంటకు ఆగంట ఏనిముషమునకు ఆనిముషము శుద్ధి చేయనట్లయిన మట్టిపెంకుమీద పడిన సూర్యకాంతి ప్రతిఫలించనట్లు ఆ తస్వరూపాను సంధానమునకు ఎంతయో అడ్డమైనట్లు అనుభవసిద్ధమేగదా? ఆత్మానుసంధానము మనసు అహంకారాదులుచేయుచుండగా మానసేంద్రియాదులు కామ క్రోధాద్యావేశములు లేకుండా స్వచ్ఛమైనవిగా నుండకపోయిన స్వస్వరూపానుసంధానము కలుగనే కలుగదు. స్వరూపనిష్ఠకు ఫలం చిత్తోపరతియే స్వరూపనిష్ఠ తెలిసినతర్వాత అనగా బ్రహ్మ స్వరూపమునేనే, సర్వం యేదియెట్లు కన్పించినా ఆత్మేగాని యితరంగా యేమియూ కించెత్తెనాలేదనే దృఢభావన ప్రతినిముషము తోచుచుండుటయే స్వరూపనిష్ఠ. యిట్టివాడు ఆజ్ఞాంతరంవరకు మానసేంద్రియాదులకు దుర్మలముఖు అంటకుండా చేసుకొనుటకే ప్రయత్నపూర్వక, వాయుధారణ, మనోనివృత్తి ఇంద్రియాదులతో సద్వ్యాపారాదులు, జపములు, ధారణ, (సగుణ, నిర్గుణములు, సాకార, నిరాకారములు) సత్సహ వాసానులు అతిముఖ్యముగా చేయుచుండవలెను.

స్వస్వరూపాను సంధానము పొందుట ఒక గంటలో కలిగించిననూ మిగతాపనులు స్వభావసిద్ధముగా నిల్చుటకు చేయు ప్రయత్నములు చాలాకాలము పట్టును. కొన్ని జన్మలు కూడా పట్టును. ఇవి లేకపోవుటే భ్రష్టత్వమునకు హేతువులగును. గనుక గాఢమైన పట్టుదలతో అభ్యాసములు, నిష్ఠలు ఎక్కువ తీవ్రముగా చేయుచుండవలెను. (శారీరం కేవలం కర్మ కుర్వన్నాపోతి కిల్బిషం) అనగా స్థూల సూక్ష్మశరీరములు

సంపూర్ణ ఆయురారోగ్యాదులతో నుండుటకుమాత్రం చేయు పనులు చేసినచో పాపము అంటదు.

దీని అంతఃసా సద్గురుకటాక్షమే కారణము. ఎంతకష్టించి చేసినా భగవత్కటాక్షముకొరకు చేయవలసినపనులు చేయక పోయిన యడల యే అనుభవమున్నూ కలుగనేరదు. (దుర్లభో విషయత్యాగో, దుర్లభో తత్త్వదర్శనం, దుర్లభో సహజావస్థ సద్గురోః కరుణాంవినా) అన్నట్లు భగవత్కరుణే గురుకరుణ, గురుకరుణే భగవత్కరుణ రెంటికీభేదములేదు. విషయత్యాగము గాని యదార్థవస్తుదర్శనంగాని, సహజావస్థగాని గురుకటాక్షము లేనిదే కలుగనేకలుగదు. గనుక గురుకటాక్షము తనమీన కలుగుటకు చేయవలసిన శుశ్రూషాదులు చేయుచునే యుండ వలెను. శరీరంతో గురుస్తూల శరీరానికి సేవ చేసినంతమాత్రం చాలదు. సేవ చేయునపుడు మనసునకు యితరవృత్తులు రా కుండా సేవచేయు వృత్తినిమాత్రమే భావించుచుండవలెను. సంశయములు కలిగి సేవ చేసినట్లాయెనా ఎంతమాత్రము పుష్కరింపకపోగా ఆపకారముకూడా కలుగును. గనుక భిన్నభావనను వదిలి త్రికరణశుద్ధిగా చేయవలెను.

గురువుకంటె వేరేదేవము లేడనేభావనచేత శుశ్రూషలు చేయవలెను. గనుక యీగురి ఒక్కటిచేతనే పూర్ణసిద్ధి కలుగుననుట అతిశయోక్తి కానేరదు. గనుకనే (గురుబ్రహ్మ గురుర్విష్ణు గురుదేవో మహేశ్వరః గురుసాక్షాత్పరబ్రహ్మ తస్మై శ్రీ గురవేనమః) అని పున్నది. ముక్తియన, మోక్షమన జీవన్ముక్తియన, జన్మరహితత్వమన, దేవుని దర్శించుటయన, జ్ఞాన

మన సమాధి మొదలైన పదములు అనుభవమున సర్వశాస్త్రములు పరిశీలించి తేల్చుకున్న విషయమిది.

మనోయింద్రియాదులు వాటివాటి వ్యాపారాదులు చాలించి అనగా చిత్రైకాగ్రతగా నున్నప్పుడున్న ఆనందము శరీరేంద్రియములనుండి విడివడిపోయినట్లుండి శరీర సుఖదుఃఖములు తోచని తెలివిగల సమయమే ముక్తి స్థితియని, ఆ స్థితి అన్ని అవస్థలలోను అనుభవించుటేయని సిద్ధాంతపరచుకొని సమీనవారలకే యీ పుస్తకములోని అభ్యాసాదులు సరిపోవును.

యోగాభ్యాసము: ఇక్కడ యోగాభ్యాసమనగా చిత్రైంద్రియములు వాటివాటి వ్యాపారములు చాలించుటకు చేయు పనికి యోగమని వుద్దేశించబడెను. యోగములు అనేక రకములున్నవి ఉ॥ జ్ఞానయోగము, కర్మయోగము, భక్తియోగము మొదలైన 18 రకములుగా గీతలో పేర్లు పెట్టబడెను వాట్ల వుద్దేశము వేరై యుండవచ్చు. యిక్కడ వుద్దేశము మాత్రము మానసేంద్రియముల యొక్క వ్యాపారములను జాగ్రదవస్థలో కొన్నిగంటలు, కొన్ని గోజులు, కొన్ని నెలలు ప్రతి నిమిషము అనగా వ్యాపారములు చేయుచునూకూడా వ్యాపారములు చేయనపుడున్న స్థితిని కలిగియుండువరకు ఆపుటకుచేయు సాధనలలో సుఖమైనది సుఖమైనది వాయుధారణ మాత్రమే! యింతకన్న వేరుమార్గములవల్ల పై అనుభవఫలం కలుగనేకలుగదని త్రికరణశుద్ధిగా అనుభవనీయులైన పెద్దలు చెప్పక తప్పదు. వేరుమార్గములనగా తీర్థయాత్రలు, వ్రతములు దానములు, వేషభాషలు, మహావాక్యాదుల జపములు, విచారణలు, తర్కములు మొదలైనవని అర్థము. గనుక వాయ

ధారణచేయు షడ్ధతులను చేయునప్పుడు అనుభవనీయులైన పెద్దలకడనే చేయవలెనని మరువకుడి. పుస్తకములుచూచి చేయువారు సిద్ధి పొందలేరు. అట్లు చేసినయడల చేయకుండా వున్నప్పుడు నచ్చేనష్టంకంటె ఎక్కువనష్టం కలుగును. యిందుకు మొదటినిభండనలు 1 ఆహార పానీయ విహారాదులు ఎక్కువ మితముగా వుంచుకొనవలెను.

ఎంతెంతవీచియింద్రియమునకువీచివిషయముఅవునరమో అంతకంటెతక్కువగా వుంచుకొను చుండవలెను. అన్ని విషయములు ఎక్కువమితంగానే స్వీకరింపవలెను. 2 అధమం ఒక గంటయైనా మొదటఎట్లు కూర్చున్నారో కదలక అట్లే నడుము నిక్కించి మెడ తల వంకరటింకర లేకుండా కాళ్లు చేతులు కదల్చక కూర్చొనగలశక్తి సంపాదించవలెను. యీరెండు అభ్యాసములు పూర్తిఅయినతర్వాత ప్రాణాయామము అభ్యసించవలెను.

మంత్రమును మనస్సుచేత అనుట నేర్పవలెను. అనగా పెదవులు నాలుక కదల్చక నామమును అనుటే (స్ఫుటంగా చెవులకు నామం వినిపించవలెను) మానసికజపం. 4 మంత్రములు మనసుచేత అనునంతకాలం ముక్కుతో గాలిని పీల్చిన కాలం (పూరకమందురు.) 8 మంత్రములు అనునంతకాలం వాయువునునిల్పి (కుంభించుట) 6 మంత్రములు అనునంతకాలము వాయువును వదలుట (రేచకమందురు.) యీప్రకారం 1 వారంరోజులు తడవకు 1 గంటసేపు లేదా 80 సార్లు పై చెప్పినవిధముగా అలవాటుచేయుటచేత తేలికగా శరీరముసడలి నట్లుండును. 2 వ వారంలో 1 మంత్రం మనసుతో అనుతంత

కాలం హెచ్చుచేసి అభ్యసించవలెను. ఈ ప్రకారం ఒకేవేళకు (నియమించుకొనినవేళకు) మాత్రం అభ్యాసము ప్రతిరోజు తప్పక చేయుచుండవలెను. ఇట్లు 1 నెల నియమముతప్పక చేయుచుండినయడల 1 నిమషముకుంభకము (శ్వాసఆపుట) సిద్ధిఅగును లేదా 2 మాసములకై నా నీకుంభకము సిద్ధించును. ఈప్రకారం గంటలతరబడి శ్వాసను ఆపుశక్తి (కుంభకశక్తి) కలుగును. ఆమరణాంతము కుంభకవృద్ధి చేసుకొనుచుండవలెను. సోమరి తనముచే 1 నిమషం చాలు 2 ని॥ చాలు అనేతృప్తిని చెందకుడి. ఎప్పుడు చెందవచ్చునంటే విషయానుభవములుపున్నంతలో తృప్తిని చెందగలశక్తి కలిగినతర్వాత ఇదికూడా 1 ని॥ తో తృప్తిని చెందవచ్చు. 1 రూపాయి సంపాదించువాడు 2 రూపాయలు సంపాదించవలె, గంజినీళ్ళు మెతుకులు తినేవాడు, పంచభజ్య పరమాన్నములు తినవలెననే కోరిక, తాటాకుల గుడిసెలో నున్నవాడు పెద్ద పెంకుటి భవనములు కావలెననే ఆశ, కలిగివుండుట మంచిదే.

అభివృద్ధిలోకి పోవలెననేకోరిక శక్తికలిగినట్లు ఆసించుట అన్ని విషయములలోనూ మంచిదేగాని దురాశ అనగా శక్తికి మించినఆశ పున్నంతలో తృప్తిజెందక తను సంపాదించలేని విషయములపై కోరిక దురాశఅనెదరు. యిది కూడదు. గనుక శ్వాసను కుంభించుటను క్రమక్రమముగా వృద్ధిచేయవలెననే సంకల్పముతోనే వుండవలెను. గాని 1 ని॥ ఆపితినిగదా చాలు నని దీనికేనాత్మప్తి. విషయనాంచాభివృద్ధి తత్ఫలప్రాప్తికై చేయు ప్రయత్నములు కొనసాగించుకొనుచుండ వలెనా? లేదా అభివృద్ధిపొందుట అన్నివిధములూ అనగా ప్రాపంచికరీత్యా

గాని నిర్విషయకీత్యాగాని అభివృద్ధిమంచిదే సబబే సహజమే
స్వభావమే అనవలె. సృష్టియొక్క స్వభావమే అనవలెగాని
మానవకల్పితమే అనిగాని బంధహేతువనిగాని చెప్పవీలులేదు.
కొద్ది సుగుణములుగలశక్తి గలవాడు గొప్పగొప్ప సుగుణములు
గలిగినశక్తి సంపాదించవలెననే కాంక్షయూ, కొద్దికొద్ది సుఖ
ములుగలవాడు పెద్దపెద్ద సుఖములను సంపాదించవలెననే
ఆశయూ చెడువృత్తులుగలవాడు మంచివృత్తులు కావలెననే
కోరికయూ వుండుట సబబే ఎట్లోఅట్లే పైవికూడా అనగా అభి
వృద్ధిలోకి పోవలెననే కోరికయూ ఆశయూ మంచిదే అనవలెను
ఆశ పిపీలికాది బ్రహ్మపర్యంతమూ వున్న జీవరాసులందునూ.
అజ్ఞానిమొదలు బ్రహ్మవిద్యరిష్టుని ఆఖరువరకు అభివృద్ధికాంక్ష
స్వభావముగా (ఎంతపోవాలని ప్రయత్నించినా పోనిది) వుంటూ
వుండుటమన అనుభవసిద్ధమే. కన్పించుచున్నదేగదా? అట్టి
ఆశను ఒక్క యోగాభ్యాసమునకుమాత్రం సోమరితనముచేత
ఆశను కుదిరిపచేసుకొనుట అదిఒక పెద్దత్యాగమా? అన్నివిషయ
ములనూ అభివృద్ధి చేసుకొనుచూ, కావలెననికోరుచూ
అందుకై ప్రయత్నములు శక్తికిమించకుండా చేయుచూ అది
అన్నియూ విధియుక్తములా? ఒక్క యోగాభ్యాసము మాత్రం
వృద్ధిచేసుకొనుటకు ఆశవుండుట మంచిదికాదనుటయా? యిట్లా
గంటి విపరీతార్థములే చేసుకొని దానంచేస్తే జన్మవస్తుందిగనుక
దానం చేయరాదని మొదలగు విపరీతబోధలలో యిదియొకటి
యైయున్నది. స్వస్వరూపానుసంధానం అనగా పరమాత్మ
స్వరూపానుభవము (విజ్ఞానము) సర్వకాల సర్వావస్థలయందు
అనుభవసిద్ధముగా ఆనగా మాటిమాటికి, గంటగంటకు మనస్సు
నిర్విషయాకారిక వృత్తినిపొందు మహనీయులు చెప్పినదే

సిద్ధాంతమనవలె. నమ్మి ఆచరించవలెగాని పుస్తకములలోవున్న విషయములు చదివిచదివి అట్టివారు వ్రాసిన గ్రంథములను సిద్ధాంతములుగా తీసుకొనకుడి.

పై చెప్పిన స్వరూపానుభవమునకు అడ్డు తగులని మలినము చుట్టుకొనని స్త్రుతికిరానివ్వని ఆరోగ్యము స్థూలశరీరమునకు కలుగుటకు ఆటంకము కలుగనివ్వని విషయములెట్టివి యైనను (మంచి, చెడులు) విధినిషేధములు లోకదృష్టిరీత్యాగా గాని శాస్త్రదృష్ట్యాగాని పుణ్యపాపములు అభివృద్ధిలోకి తీసుకు రానలెనను కోరికవుండుట సహజమే సబబే సమృతమే అన్ని విధములా ఇది ఎట్టివారలకో అదిమాత్రం మరువరాదు. ప్రతి వారు అట్టివారుగానే ఉండవలెనని, అట్టిస్థితికే రావలెననికోరిక ప్రయత్నమున్ను గాని ఆస్థితి పొందుటకు మార్గములు పెద్దలవద్ద తెలుసుకొనక తనకుతోచినట్లెల్లా ఆ నిత్యానందసుఖము నిరతిశయానందము, నిరుపాధికసుఖము, భార్యవల్లవున్న దేమో, పాడి పంటలలోనో, మేడమిద్దెలలోనో, సౌందర్యాదులలోనో, నగలు నాణ్యములలోనో, పుత్రాదులలోనో. దానధర్మాదులలోనో, యజ్ఞయాగాదులలోనో వున్నదనే నమ్మికతో పై విషయములను అనేకకష్టములుపొంది వాటిని సంపాదించి వాటిలో తనకుకావలసిన నిత్య నిరుపాధిక నిరతిశయానందసుఖము లేదని అనుభవరీత్యా తెలుసుకొన్నతర్వాత వాటినన్నిటిని వైరాగ్యాది సాధనలచేత వాటిమీద కాంక్షలువదలి అనుభవనీయులైన సద్గురువు వద్దచేరి వారుచెప్పినట్లు చేయగాచేయగా స్వస్వరూపానుసంధానం కలిగెనని నిర్ధారణ అప్పుడుకలుగును. అప్పుడు తృప్తికలుగును. తన సహజకోరిక నిత్యనిరుపాధిక నిరతిశయానంద వస్తు

వును సంపాదించవలెననే పుట్టిందిమొదలు చచ్చువరకు కోరుచు
అది పై చెప్పిన విషయములలో నున్నదేమోనని కష్టించి సంపా
దించియు నలుగురితోపాటు నారాయణాయన్నట్లు తానున్న
పరిసరములయందున్న వారందరు అదే చేస్తున్నారగుదాననే
తెలివి చేతగాని అట్లు ఆశించుచున్నాడు. తనకోరిక పుట్టిందిలగా
యతు చచ్చేవరకూ చేయు ప్రయత్నాదులెల్లను దానికొరకే
గాని (నిత్య, నిరుపాధిక, నిరతిశ మానంద సుఖమును పొందవలె
ననే) వేరొండుకాదు. ఈకోరిక సహజముగా పిపిలికాది బ్రహ్మ
పర్యంతమూవున్న జీవరాసులన్నింటికి కోరికయైయున్నది. అది
కాని యితర విషయములన్నియు (అట్టైశ్వర్యములు) సంపా
దించియు వాట్లనల్ల తనకోరిక యీడేరే స్వభావము వాట్లలో
లేకపోగా, దుఃఖములుతోచుచుండుట, తనకు తోచుచుండియు
మళ్ళీమళ్ళీ వాట్లనే కోరి సంపాదించి లేదనే జ్ఞానముపొందియు
మరియొకతోవ వెదకుకొనలేక, వాట్లలోనే నిమగ్నుడై వుంచి
నదేమాయ. అజ్ఞానము, మహత్తు యెంతెంతవారలకైనా
మోసపచ్చుచున్నదే యీమాయే. దీనినివిచారించి తేలేనిదేగా.
మొదట తన కోరిక నిజమైనదే.

ఎన్నడూ తరుగని, విరుగని సుఖముగదా కావలెనని
కోరినది. అందుకేకదా, ఒకయింట్లో ఒక ధనమో, ధాన్యమో
యాగమునో, జపమునో చేసినది. ఆయా విషయములు సంపా
దించినపుడు ప్రతిది చాలాకాలంపుండవలె. చాలా తరుగని
సుఖమును యివ్వవలె అనే సంకల్పముతోనే. వాస్తు, జ్యోతి
షాది శాస్త్రజ్ఞులను విచారణలను చేసి చేసి మంచి ముహూర్త
ములో ఆపై చెప్పినపనులు ప్రారంభం లగాయతు, అంతం

వరకు అదే వృద్దేశముగాని. ఆ కోరికలు అవి యచ్చెనా, యచ్చునా, యివ్వగలవా అనే విచారణగాని, కోరిక విస్పష్టముగా తనకు తెలిసిగాని, లోకులు చెప్పగాగాని తనకు తెలియకపోవుటయే అజ్ఞానము. ఈ అజ్ఞానము తొలగించువారే గురువులు. 1 సుఖము అత్యంతిక సుఖము 2 చిరస్థాయి అనగా మధ్యమధ్య నశింపులేనిది. 3 గొప్ప ఆనందము. వీటినే వేదము సచ్చిదానందములనెను గనుక తన కోరిక మొదటినుంచి సచ్చిదానందములను సంపాదించవలెననే ఇది తెలిసియో తెలియకయో అందులకయ్యే ప్రయత్నించుచూ అది ఎందులో వున్నదో తెలియక వెదుకుచూ ఆయా విషయములను సంపాదించి విసిక వేసారి వాట్లలో కించితైనా లేదనే అనుభవముకలిగి గురు కటాక్షమునుపొంది మనోయింద్రియాదులు లయము పొందినప్పుడుగదా ఆ ఆనందము కలుచున్నదని త ప్తిచెందేది.

ఇది కలిగినట్లయినా సమస్త కోరికలు, సమస్త ఆశలు తీరినవగును. సమస్త తృప్తులు కలిగినట్లగును. సమస్త సుఖములు కలిగినట్లగును.

ఇంతవరకు విషయములలో సుఖముగాని, ఆనందముగాని లేదని అభిప్రాయము వ్రాసితిని. అయితే యావత్తు జీవరాసులు ప్రాపంచిక విషయములు అత్యంతకష్టపడి సంపాదించుటెందులకు? దుఃఖములు కావలెననియా?

సుఖముకావలెనని కోరుచూ దుఃఖమిచ్చే ప్రాపంచిక విషయములను కష్టపడి సంపాదించుటేల? ఎంత మూఢుడైనా దుఃఖముకొరకు విషయములను సంపాదించునా? విషయానందము వుంటేనేగాదా? ఆయా ఇంద్రియములకు కావలసిన

భోగములకొరకు ఆయా విషయాలను సంపాదించినది విషయములలోకూడ తనకు సహజముగా కావలసినవస్తువు (ఆనందము నిత్యసుఖము) వున్నదిగనుకనే ప్రాణమానధనములు ధారపోసి ప్రాప్తించిక విషయములను సంపాదించుచున్నది, అట్టి విషయానందముకొరకైనా మనస్సు ఏ వృత్తులమీదకు పోకుండా నిశ్చలముగా వుంటేనే విషయానందమైనా కలుగుటకుమార్గము, కొన్నికొన్నివిషయములలో మనస్సును ఎక్కువకాలము నివృత్తిగా వుండేట్లు చేయగలశక్తి కలవిగావున్నవి. కొన్ని కొద్దికాలము మాత్రము నివృత్తినిపొందింపచేసే శక్తికలవిగా వున్నవి. ఆ నిశ్చల చిత్తైకాగ్రతే, తనకు కావలసిన బ్రహ్మానందసుఖము, దీనినే విషయానందమనెదరు.

ఆ యానందము కలిగించిన విషయములులేకుండా ఆనందము మాత్రం కలిగించుకొనినయడల అదే నిర్విషయానందమగును. ఆనందము కలుగుటకు మనోయంద్రియములు ఏకాగ్రతను పొందవలెను. గనుక విషయములద్వారా అనగా సగుణానందముద్వారా నిర్గుణానందానుభవమును గుర్తుపట్టి ఆవిషయం వదలి నిర్గుణానందమును అనుభవించుటే తన సహజకోరిక.

మానసేంద్రియములు ఏకాగ్రతను పొందింపచేయు విషయములనే ధారణపెట్టి ఆ ధారణ నిలిచినప్పుడుకలుగు ఆనందము బ్రహ్మానందానుభవ మయ్యెను. సామాన్యమానవులు అజ్ఞానులు మనోహరముగా నున్నదని విషయములతో చూచి అనెదరు. ఆపాట ఎంత మనోహరముగా నున్నది. ఆ వస్తువు తిన్నప్పుడు ఎంత మనోహరముగానున్నది అని ప్రతిజ్ఞానేంద్రియకర్మేంద్రియములకుతోచు ప్రతి విషయమునకు మనోహరమని

వాడెదరు. మనోహరమనగా మనసు హరించుటగదా? ఆఆనంద మునకుమనసు హరించవలెను. అనగా మనోలయము కావలెను. ఆనందమెద్దియైనను, భగవత్స్వరూపమునకే కలదుగాని, విషయములకు లేదు. నిర్విషయానందమును పొందుటకే, విషయములను అనేక నష్టకష్టాలు పొంది సంపాదించెదరు. అట్లు ప్రతి విషయాలలోను, మనోలయము కాగలిగినంత శక్తి ఆయావిషయములకు లేకుంటే ప్రతి విషయము మనోహరముగానుండదు అందువల్ల దుఃఖముగాకూడా వుండును.

మనో యింద్రియములు లయించేటంత శక్తిగల విషయముల ఆకార, గుణములుగలవిగా నుండునట్లు వాటిని మార్పు చేసుకొనవలెను. ప్రతివిషయములను మార్పుచేసుకొనుటలో కూడ మనోహరముగా నుండుటకు సహాయపడును. సచ్చిదానందానుభవము కలుగుటకే ప్రతిజీవి, విషయములను సంపాదించును అవిమాత్రం కలుగుచుండెనో, లేదో మాత్రం విచారించకుండా చేసినదేమాయ. ఈ మాయ పోవుటకు పెద్దలకడ విచారణచేసి, సచ్చిదానందానుభవము కలిగించుకొనుటే మార్గము.

తన స్వరూపానందానుభవమునకుమాత్రం భంగము కలిగించు విషయాలనుమాత్రం లక్షలాది కోట్లాది ధనము నష్టమైనా వదిలిపెట్టుచునే యుండవలెను. లాభము కలుగజేసే విషయములనైనా, స్వరూపదృష్టికి భంగము కలుగజేసేవైన యెడల వెంటనే వదిలిపెట్టుచునే యుండవలెను.

అయ్యో, యీ విషయంవదలితే, యీ నష్టమువచ్చుననే చింత యేమాత్రం మొగమాటాదులు లేకుండా వదలే

తీరవలెను. అభ్యాసాదులు చేసేవారలకుమాత్రం ఆ వదలే శక్తి కలుగును. అభ్యాసములు చేసి వాట్ల స్వస్వరూపము అనుభవ విషయములను అనుభవించినవారలు, పురోవృద్ధికి చేరి, తిరిగి ఆ వదలిన విషయాలనే (రాజ్యాంగాది వ్యవహారములలోకివచ్చి) స్వస్వరూపదృష్టిలో మనసును వుంచుకొని వృద్ధిచేసుకొనును నిజమైన బోధచేయు అనుభవనీయులైన యోగులు (వాయు మనోజయములు) ఎన్నడూ, ఏ విషయములనూ, వదలవలెనని చెప్పుటగాని, చేయించుటగాని లేకుండానే అట్టి స్థితిని కలిగించుటకు శక్తివంతులై యుందురు. ఎన్నడూ ఏవిషయమును వదలవలసిన పనిలేదుగాని, మితపర్చుకొనుట అవునరంమాత్రముండును. ఆ మితపర్చుకొనుట తన పురోవృద్ధికి భంగము కలుగనివ్వకుండానే అన్ని విషయములందును వుండవలెను. మితపర్చుకొనుట అసగా విషయములను వదలుటకాదు.

తాను కోరిన సచ్చిదానందానుభవమునకు అడ్డు తగులకుండా చేసుకొనుట మాత్రమే. గనుక స్వరూపదృష్టి ఉపాసనలోనే కలిగెను, దొరకెను, చూచెను. ఇకదానికభివృద్ధిఅయ్యే వాయుజయము, నానాటికి గంటలతరబడి నిల్పుటకు ప్రయత్న పూర్వకముగా చేయవలసినదని. గనుక అది అభివృద్ధి చేసుకొనవలెనని కోరిక తీవ్రత ఎక్కువ కావలెను.

ప్రతివిషయములలోను తక్కువ స్థితిలో నున్నవాడు ఎక్కువస్థితికి పోవలెనను ఆశవుండట మంచిది. వుండతగినదేనని అభిప్రాయంపై విషయములనుబట్టి స్థిరపడుచున్నది. ఆఆశ యీశ్వర ధర్మములకు వ్యతిరేకముగనుండినట్లైన దురాశ అయివున్నదికూడ పోవును.

మనోవాయువులు సుషుమ్నలోనుంచి మూలాధారం
గుండా ప్రవేశించి సహస్రారమునకుపోవునపుడు మన స్థిరత్వము
(విషయములనువదలినస్థితి) కలుగుచుండగా స్వరూపనిష్ఠ తనం
తనే కలుగుచుండును. ఇట్టివాడు వ్యవహారికములలో ఇంద్రియ
ములు విషయవ్యాపారములు చేయుచున్నను, నిర్లిప్తస్థితి అసం
గతస్థితి. ఏకరమలు చేయలేదన్న నిరహంకారాభిమానములు
లేనిస్థితి ద్వంద్వాతీతస్థితి (మానాభిమానములు కీర్తి, అపకీర్తులు,
ప్రశంసాములు, జ్ఞానా జ్ఞానములు మొదలైనవి లేనిస్థితి)
అక్షరత్వస్థితి, జీవన్ముక్తావస్థ అనుభవములు కలిగి యిప్పుడే
నిరుపాధికమైనట్లు తనకు కన్పించును.

వాయు వెంతకాలము కుంభకములో నిల్పగలశక్తి
యుండునో, అంతకాలం కేవల కుంభకములో నిల్పగలశక్తి
వాయువు వుచ్చాస్వస నిశ్వాసములు నిర్వికల్ప సమాధియూ,
సవికల్పసమాధియు అనుభవములూ జరుగుచున్న కాలములో
తర సమాధినిష్ఠయే అనగా సహజామనస్క రాజయోగ సమా
ధియే ఇప్పటి వేదాంతులన్నట్లు కన్పించును. అనగా నిరం
నివృత్తిగా వుండుట, తదితర అభ్యాసకాలములోమాత్రం
వృత్తి సహితుడుగానుండుట మాత్రంకాదు. ఎల్లప్పుడు హంస
తగే నడుచును. అనగా 1 ని. కు 15 శ్వాసలు కావలసింది
తగేశ్వాస ఆడును. జీవన్ముక్తునికి యిది యొక బాహ్యగుర్తు
సుషుమ్నగుండా వాయు సంచారంచేయుచున్నవారుసహస్రార
మునకు ప్రతిహంసకు పోవుటయు, అక్కడ నిర్వికార, నిర్గుణ
పరమాత్మను దర్శించే వచ్చుచూ పోవుచుండును. సుషుమ్న
అంతయూ కేవల ఆత్మమయమే. దానిగుండా పోకుండానే

దానిని స్మరించినంతనే స్వరూపానందానుభవమే కలుగుచుండును. ఇదే నామస్మరణ. తత్ఫలము ఆత్మైక్యము. ఇట్టివారలకు “సర్వం ఖల్విదం బ్రహ్మ” మను వాక్యానుభవము కలుగునుగాని, తదితర మార్గస్తులకు కలుగనే కలుగదని చెప్పుటకు వారి అనుభవములే, పనులే, కన్పించుచుండును. చెప్పుటేగాని ఆత్మానుభవములేనివారని వీరినే అనుచుందురు.

సుషుమ్నామార్గ యానమునే అర్చిరాది మార్గమందురు యీ మార్గస్తులకే పునర్జన్మలేదనవలెను. ఇప్పుడే నిరుపాధిక మగుచుండగా తిరిగి జన్మవత్తుదురనుట ఎట్లు. పుపాధులలో వుండే లేనిస్థితి, ఫలం, అనుభవించుచుండెను.

జన్మలు, అహంకార, మమకార, కర్మత్వములయొక్కయు, కామక్రోధాది ఆవేశములుగలవార్లకే కలుగుచుండును. వాసనకైనా సుషుమ్నాసంచారములేనివారలకు ఆడద్రోకాదులు అణగవు. వీరికే బీజశక్తి అనగా చెట్టులయ్యే శక్తి విత్తనములో ఎట్లువుండి విజృంభించి, అనేక బీజాదులను కల్పించునో, అట్టి బీజశక్తి వేయించిన గింజలో ఎట్లు నశించునో, అట్లే అహంకారి గుణముల పుద్రేకము లేకపోయినయెడల నీచజన్మలు రాకుండా వుండేస్థితి అనగా జన్మరాహిత్యత్వము కలుగును. అయితే నీచజన్మలు రాకుండావుండేస్థితేగాని ఉత్తమ జన్మలు వస్తాయనేగా, అవును. జన్మరాహిత్యమంటే ఉత్తమోత్తమమైన బ్రహ్మవిద్యానుభవముతోగూడిన ఉపాధులు వచ్చిననూ ఉపాధులులేనివారుగానే వారి నటనలో కన్పించును. ఇదియే మోక్షం. ఇట్టి యుపాధులను జన్మలెత్తుట అనకూడదు. అట్లన్నయెడల శుశుభ, నారదులు, కపిలుడు, అత్రి, గౌతమాది మహా

ఋషులు, బ్రహ్మ, విష్ణు మహేశ్వరాది దేవాదిదేవతలు, ప్రహ్లాద, అంబరీష, దుక్తాంగదాదిభక్తులున్నూ, సరస్వతి, పార్వతి లక్ష్మీ, సీత, అనసూర్య, అరుంధతి, అహల్య, సావిత్రి మొదలైన మహాపతివ్రతలు వీరికందరికి రామకృష్ణ పరమహంస, వివేకానంద, గోపాలకృష్ణగోక్షే వీరందరూ తిరిగితిరిగి అనేకసార్లు ఉపాధులను ఏదోవిధముగా అనగా దుష్టశిక్షణ శిష్టరక్షణకొరకు జ్ఞానబోధకొరకుగాని ఇతరులకు వరములిచ్చి ఆవరములు నెరవేర్చగలందులకుగాని దాల్చినట్లు ఆయా వుపాధులను అవతారములని, మహాఋషులని మొదలైన గొప్పగొప్ప నామములతో పిలుచుచూ ఉపాసనలు తత్వబోధలు చేయుచూ వారివల్ల జ్ఞానమార్జించి ముక్తులగుచున్నారనుట వినియుంటిమి. ఇప్పటికి పై అవతారముల స్థూలశరీరములను వుపాసించి శిద్ధులుపొందుచున్నారు. గనుక జన్మలు ఉపాధులురావుఅని సిద్ధాంతముకాదు వచ్చిననూ అవిజన్మలెత్తుట అనరాదు. అవతారములని సిద్ధులు అని మొదలైన పదములతో గౌరవనామములతో పిలువవలెను సృష్టిసితి లయములుచేయు ఆ పరమాత్మయే, “ధర్మసంస్థాపనార్థాయ సంభవామి యుగేయుగే” అన్నట్లు ఏదోవిధముగా అన్నది ఇదేఅయివున్నది. సృజింపబడుచుండగా ఇక వీరువారన నేల అందరూ సృజింపబడి తీరవలెను. జన్మలురావని శాస్త్రాదులలోవున్నదే అదేదన “మాముపై త్యతుకౌంతేయ వునర్జన్మనవిద్యతే” అన్నట్లు తిరిగి ఎన్నటికి నీచాతినీచజన్మలు అనగా విజ్ఞానరహితజన్మలు, సంసారదుఃఖానుభవ జన్మలు, అవినీతిప్రవర్తనతో వేదాంతవాక్యములను నోటితో వుచ్చరించుచూ వాటిప్రకారం ఆచరణలేనిజన్మలు (జ్ఞానపాపండులు అనగా జ్ఞా

నమే మోక్షమార్గంగాని వేరేమార్గములు మోక్షమివ్వవని) వాదించుజన్తలు ఇట్టిజన్తలురావుగాని మోక్షజన్తలు రావని కాదు.

ఇంద్రియనిగ్రహములేక దుర్విషయానుభవులుగనున్న జన్తలు మతాభిమానం, దేహాభిమానం, శాస్త్రాభిమానాది అభిమానగ్రస్తులుగా నున్నవారి జన్తలుమాత్రం రాకపోవుటయే, జ్ఞానయోగానుభవులకు వచ్చుఫలము. పైవి లేనిజన్తలు వృషాధులు జన్మలేకాదు. యిక్కడ ఇహలోకములోనే వారిని అవుతారములని, దేవుడేనని, పరమాత్మేనని, రాజాధిరాజులుమొదలు నీచులతోసహా అందరు సేవించుచుందురు. దుఃఖము లేనిస్థితి స్వరూపస్థితేగాని అదిలేనిసమయము ఉండనేవుండదు. అట్టి ఉపాధితో గూడుకొనుట జన్మలుకావని అనుభవసిద్ధాంతమే.

సుషుమ్నకు మోక్షనాడియని సహస్రారమునకు బ్రహ్మరంధ్రమనిపేర్లు పూరికేరాలేదు. అక్కడున్న అనుభవమును బట్టియే పేర్లు. ఆ స్తానానుభవులకే తెలియునుగాని తదితరులకు తెలియదు.

జన్మలు వచ్చుననేభయం అనుభవనీయులై సజ్జానులకు యోగులకు, భక్తులకు కలలోనైనావుండదు. అజ్ఞానులకు సుషుమ్నగాని దాని శాఖలుగాని చలనములేక వాటి వ్యాపారములు చేయకుండును. జ్ఞానులకు సుషుమ్న వెంట ఏదో ప్రాకినట్లు స్పర్శకుగాన్పించును. వెన్ను తిన్నగా వుంచవలెననేబుద్ధి వుట్టుచుండును. వెన్ను వంకరగా పెట్టినప్పుడు సుషుమ్నసంచారులకు నొప్పి కలుగుచుండును. తిన్నగా పట్టగానేపోవును. జంట

స్వరములాడుచుండును. అనగా 2 ముక్కు రంధ్రములనుంచి శ్వాస సమానముగా బైటకు లోపలికి వచ్చుచు పోవుచుండును ముక్కులలోను, పొట్టలోని నరములలోను ఏ మలమును చేర నివ్వదు సరికదా అభ్యాసము (ప్రాణాయామము) తీవ్రముగా చేసినకొలది శరీరములోని నరములన్నియు మలరహితమై మంచి దేహరోగ్యము దేహకాంతియు కలుగుచుండును. కొన్ని శక్తులు కలుగును.

ఆశక్తులను ఇంద్రియ విషయములకు వాడుకొనకుండ మోక్షానుభవమునకు అనగా నిరంతరాత్మాను సంధానమునకు వ్రపయోగించుకొనినయడల శక్తి అభివృద్ధి అగును. ఇంతకూ వాయుజయం కలుగజేసుకొను అభ్యాసములను చేయవలెను. 1 ని. వాయువును నిల్పగల (కుంభించగల) శక్తి సంపాదించి అంత టితో అఖండానందానుభవము కలుగగానే యంతటితో తృప్తి కలిగి ఆపరాదు.

ఒకగంట శ్వాసనుకుంభించగల శక్తి సంపాదించిన యింకా ఎంత ఆనందం అనుభవించవచ్చునో అని ఆశను అభివృద్ధి చేసు కొని ఉల్లాసపడవలెను. నిరుత్సాహపడకూడదు. రోజుకు పావలా సంపాదించిన కలిగే విషయసుఖమునకు 1 రూపాయి సంపాదించిన, 10 రు. సంపాదించిన ఆసుఖము ఎంత ఎక్కువగా అనుభవించవచ్చునో అట్లే 1 ని. కుంభించగలిగినప్పుడు వచ్చే ఆనందం ఎన్ని రెట్లు ఎక్కువగా అనుభవించవచ్చునోగదా అని ఉల్లాసముతో కుంభకవృద్ధి చేసుకోవలెను.

ఇట్లు వ్రాయుట చెప్పుట తేలికేగాని చేసి ముగించుట ఎంతకష్టమో చేసినవారలకే తెలియును. కబుర్లకు యోగంరాదు

కష్టించి అభ్యాసము చేయువారలకే వాయువు కుంభకమున నిల్చును. ఇదియే బ్రహ్మవిద్య అనవలెను. 1 ని. లో గల ఆనందమే 1 గంట కుంభకమున అనుభవించేఆనందము ఎక్కువ కాలం శ్వాసను ఆపినకొలది శక్తులు అభివృద్ధి అగును. నేనుబ్రహ్మ విష్ణు రుద్రస్వరూపమునై తిని. అఖండశక్తిగల పరమాత్మనై తిని అనుభవనీయముగా అనుభవించవచ్చును. నేను ఒకతడవ 5 ని. లు వాయువును నిల్పగలశక్తి సంపాదించవలెనని హతం పట్టగా 5 గంటలకు నిలుపగల సామర్థ్యం కలిగి కుంభించగలశక్తి కలిగెను. అంతకంటె హెచ్చు నిల్పలేకపోవుచుంటిని. కారణం అందుకు తెగిన సాంగత్యాదులు అనగా ఎక్కువగాని అంతియ గాని నిల్పగల మహనీయుల సహవాసములేక అభివృద్ధి అగుట లేదు. నేను 40 సం॥ రములనుంచి చూడనై నా చూడవలెనను కోరికయుండి అనేక స్వాములవారలను, భక్తులను, యోగులను అనగా ఆపేర్లు పెట్టుకొని పిలిపించుకొనుచున్నవార్లను, శ్వాసను 1 గంటసేపైనా ఆపగలశక్తి వున్నదా? అని అడుగగా 1 ని. మైనా ఆపగలశక్తి గలిగినవార్లుగాని, పోనీ మోక్షమునకు యోగం అనగా వాయుజయం అత్యంత అవుసరమనిగాని చెప్ప నై నా చెప్పవారినిగాని, చెప్పినా క్రియచేసిచూపువార్లనుగాని, కని విని ఎరుగను. నేనుకాదు చాలాప్రఖ్యాతి పేరుకుమాత్రం చెందిన మహనీయులనేకులతో 5 ని. లైనా వాయుజయంచేసిన వార్లను మీరుచూచి నాకుచూపించండని వినయ భయభక్తులతో వారినికోరి వెతకించితినిగాని యిప్పటికాలములో పైవిద్యను అభ్యసించువార్లు ముముక్షువులలోగాని తదితరులలోగాని లేనేలేరని చెప్పిరి. నేను చూచినంతలో నాకు తెలిసినంతలో

ఆసేతు హిమాచలము భక్తులను పేరుతోను, యోగులను పేరుతోను, యతులను పేరుతోను, సంచరించుచున్నవారిని వాయుకుంభకముచేయు యోగమును చేయగలవారు గలరా? మేము చేయలేముగాని హిమాలయాలలో నున్నారు అక్కడికివస్తే చూపెదమని మొదలైన జవాబేగాని చేసినవారు లేకపోయె. తదితర సాంప్రదాయకులున్నట్లు అనగా భక్తులు వేదాంతులు (విచారణమాత్రం చెప్పుచు చెప్పినది చేయనివారు) సన్యాసులు యతులు మొదలైన వారనేకులున్నట్లు హఠయోగం చేయు వారులేరు.

ఇప్పటికాలములో యోగము (వాయుధారణాయోగము) చేయువారలు లేనేలేరనవచ్చును. ఆవిద్య ఒక గారడి విద్యయని ప్రతీతి. ముముక్షుత్వముకొరకు ప్రయత్నిస్తున్న వారలను లక్షమందికి ఒక్కడుమాత్రం ఆ నిర్వికారపరమాత్మను ఎరిగినవారున్నారని “శ్రీకృష్ణభగవానులు అరునునకు భగవద్గీతోపదేశము చేయునపుడే (మణుష్యాణాం సహస్రేషు కశ్చిద్యతతిసిద్ధయే, యతతామపిసిద్ధానాం, కశ్చిన్నాంవేత్తి తత్వతః” అని అప్పటికే యోగం చేయువారలు లేరనే సూచించిరి.

గనుక యిక్కాలములో విషయానందముకొరకే ముముక్షువులుకూడా పాటుపడుచున్నట్లు కన్పించుచున్నారు. నిర్విషయానందమునకు ఇంతంతఆర్భాటం అవుసరంలేదు. “ఏవంపరం పరంప్రాప్తామిమం రాజర్షయోవిదుః, సకలానేహమహతా, యోగోనష్టః పరంతప” అన్నట్లు ఎన్ని వేల సంవత్సరములక్రిందటనో భగవద్గీతలో చెప్పెను. ఇప్పుడు కుక్షింభరత్వముకొరకు ముముక్షువులు ఉపదేశాదులుచేయుచు విషయలోలులుగా

నున్నట్లు తిరుగుచున్నారు. మొదట నిజముగా మోక్షముపొందవలెననే జ్ఞానకలిగే సదుద్దేశముతోనే సాంప్రదాయకములలో ప్రవేశించెదరు. దాని అనుసారము ఆయా విధులుచేయుటచేత ఆత్మనుసంధానమునకుబదులు విషయానుసంధానమే ఫలముగా పొందుచున్నారు. ఏ సాంప్రదాయకమైనా తన స్వబుద్ధికి విచారించుకొని ఈశ్వరులవేసుకొని అభివృద్ధి ఎంత కలిగెనో విచారించుకొనవలెను. లోగడవున్న దుర్గుణములు ఎవ్విపోయెను? యే దుర్గుణములు కలిగెను? వాయుజయమెంతయయ్యెను? మనసును వృత్తిరహితముగా నిలుపగలశక్తి ఎంతవచ్చెను? కామక్రోధాది అరిష్టద్వర్తములను ఎంత జయింపగలశక్తి కలిగెను? భగవద్దర్శనమాయెనా? శక్తులు కలిగెనా? నేను లోకమునకు ఎట్లుపకారము చేయుచున్నాను? అను మొదలగుపల్నలు వేసుకొని పరీక్షింపచేసుకొని అనుభవమును చూచుకొనినచో క్రమక్రమముగా అభివృద్ధికి పోగలము. ఎసరికివారు మేము తరించితిమని అనుకొన్నంత మాత్రమున సరియైన ఫలం కలుగదు.

అభ్యాసయోగం లేక హఠయోగం లేక రాజయోగం ఏదైనాఒక ఆసనంమీదకూర్చొని అనగా ఎడమతొడపైన కుడిపాదమును ఎడమ పాదముమీద కుడితొడయువేసి కూర్చొని, లేదా ఎడమమడిమను ఆసనమునకు కొంచెంపైగాను, లింగమునకు క్రిందుగానువుంచి లింగముమీద కుడి మడిమనువేసి కూర్చొని లేక పద్మాసనము అనగా ఎడమతొడమీద కుడిపాదమును కుడితొడపై ఎడమపాదమునువేసి కూర్చొనిగాని లేదా తనకు ఎట్లుకూర్చుంటే సుఖముగానుండునో అట్లుకూర్చొని అంటే వాయువును కుంభించియుండగాను, రేచించునపుడును, పూరిం

చునపుడును శరీరమును కదల్చకుండా ఎంతసేపు కూర్చొన వలెనో అంతసేపు బాధలేమియు లేకుండా కూర్చొనగలశక్తి సంపాదించినతరువాతనే యీ కిందిచెప్పబోవు పద్ధతులప్రకారం చేయవలెను.

ఎడమముక్కుఅదిమి కుడిముక్కుతో శ్వాసనుబాగా పీల్చి కొంచెంసేపుఆపినతర్వాత తిరిగిపీల్చి శక్తిగలంతసేపు ఆపి ఆ ఆపినపుడు మనసుతో మంత్రం జపం 4 సార్లలో లేక 3 సార్లలో అనగలిగినంతసేపు ఆపి నెమ్మది నెమ్మదిగా వదలవలెను కుడి ముక్కునుఅదిమి ఎడమముక్కుతో శ్వాసనుపీల్చి పై విధముగా చేయవలెను. మళ్ళీ కుడిముక్కుతో శ్వాసనుపీల్చి ఆపి ఎడమతో వదలుట, ఎడమతోపీల్చి కుడితోవదలుట యిట్లు 100 సార్లు అభ్యాసము నియమించుకున్న సమయమునకు తప్పక ప్రతి దినము చేయవలెను. అభ్యాసంచేయునపుడు చెడు తలంపులు గాని మంచివిగాని వచ్చుచున్నవేమో, రెండూ లేకుండావున్నదేమో మనసునుకనిపెట్టుచుండుము. తెలుసుకొనుచుండుము. ఏ తలంపులులేనిసమయమును కనిపెట్టుచుండుము. అప్పుడు ఎట్టి సుఖమున్నదో పరిశీలించుము. యిట్లు అభ్యాసంచేయుట ఎంత వరకు చేయవలెనంటే ఏ తలంపులులేకుండావుండేస్థితి 1 ని. మైనా వుండగలిగినంతసేపు నిల్పితే ప్రస్తుతంచాలును. గాని ఎక్కడికి చాలుననవలె, ఓపికవుండి ఓర్పుతో శ్వాస ఎంత ఆప గలశక్తియైనా నిర్వికల్పసమాధికి సంపాదించితే అంతమందిది. వస్తువుయొక్క స్వరూపానుభవము ఒక రెప్పపాటుకాలంలో ఏ అనుభవమో ఆ అనుభవమే గంటలతరబడి నిలిపినా రోజులు, నెలలు, సంవత్సరాలైనావుండును. గాని వస్తువులో మార్పే

కాలం ఆపగలశక్తి కలుగునో అట్లే చేయవలెను. శక్తి కలిమించి కుంభకమును చేయరాదు. ఏ అభ్యాసముచేసినా ఏ అవయవమునకూ ఏవిధముగాను కష్టం కలుగనివ్వకుండా ప్రతిసమయములోను సుఖస్మృతి కలుగుచున్నదా లేదా అని పరీక్షించుకొనుచుండవలెను.

అభ్యాసకాలములోనేగాక తదితర సమయములందు కూడా హంసనడకను గమనించుచుండుము. కుడిముక్కునుంచి గాలివచ్చుట ఎన్నిహంసలు ఎంతకాలమువచ్చుచున్నదో ఎడమనుంచి ఎన్నిహంసలు వచ్చుచున్నవో కనిపెట్టుచుండవలెను. ఏనాడి ఆడుచున్నప్పుడు ఎట్టివృత్తులు కలుగుచున్నవో కనిపెట్టుచుండవలెను. కుడినాడి ఆడుచుండునపుడు పగలు ఎడమనాడి ఆడుచుండగా రాత్రిగనుక కుడి 5 గడియలు అనగా 2 గంటలు ఎడమ 5 గడియలు అనగా 2 గంటలు ఆడుట సహజముగాని యోగికి ఎక్కువకాలం కుడిఆడుట 2 స్వరములు అనగా రెండు ముక్కురంధ్రములనుంచి గాలి వచ్చుటగాని జరుగుచుండుటను అనుభవమును చూచుకొనుడు. ఎప్పుడైనా అజ్ఞానకార్యములు అనగా స్వస్వరూప నిష్ఠయొక్క స్మృతిలేకుండా ప్రాప్తించిక కార్యములు చేయుచున్నప్పుడు ఎడమ ఆడుచుండును. ఆరూఢునికి ఆ సమయములలోకూడా 2 స్వరములు ఆడును. గనుక పై అనుభవములను చూచుకొనవలెను.

యోగికి ఎల్లప్పుడు ప్రతిహంసకు సుషుమ్నాగుండాగాని సూర్యచంద్ర నాడులగుండాగాని సహస్రారమందున్నట్టి దేహమందంతటను వ్యాపించినట్టి పరమాత్మదర్శనమును చేయుచునే

శ్వాస విడుచుచుండుము. ఎప్పుడు పరీక్షించినచూ 1 ని. 15 హం
సలకంటె తక్కువ నడుచుచుండును.

ఇట్లు హంస తక్కువనడిపించుటవలన భగవదుద్దేశ్యరీత్యా
రోజుకు 21600 హంసలు అగుటకు కొన్ని రోజులుపట్టును. అంత
కాలం 1 రోజుకిందనే లెక్కకట్టుటగనుక యీరీత్యా
ఆయుర్వృద్ధి అగును. ప్రతిహంసకు స్వరూపదర్శనము చేసుకొనే
నడుచుచుండును. గనుక అన్నిమలములుపోయి స్వచ్ఛమైన
సూల సూక్ష్మశరీరములుండుటవల్ల ఆరోగ్యాభివృద్ధియూ కలుగు
చుండును. యోగికి యిహమందుండగానే సమస్తసుఖములు
కలుగుచుండును. ఒక్కహంసను జాగ్రత్తగా నడుపుచుండుట
వల్లనే సమస్తశిద్ధులు మోక్షముకలుగును. తానే బ్రహ్మస్వ
రూపముఅనే అనుభవము సాక్షాత్కారముగా కన్పించుచుండును
ఇట్టిస్థితిలో జీవుడే బ్రహ్మస్వరూపముఅనే అనుభవము నిస్సం
దేహముగా కన్పించును. గనుక వాయువునుఆపుట (ప్రాణా
యామముచేయుట) ఎంతవరకు కావలెనంటె ప్రతిహంసకు
నిర్గుణాకారవృత్తి మనసు సంకల్పాదులు చేయుచున్ననూ అను
భవముకన్పించునంతవరకు 1 ని. ఆపుట అభ్యసించుట అవుసరము
గనుక ప్రతిముముక్షువు 1 ని. వాయువునుకుంభకమునఆపుట నిల్పు
చుండవలెను. యెన్ని అభ్యాసములు, ఎన్ని విచారణలు ఎంత
కాలంచేసిననూ మనోబుద్ధులుగాని ఇంద్రియములుగాని చెడవు.
వాటివాటి వ్యాపారములకు భంగమేమియు వుండదు. అయితే
అభ్యాసాదులవల్ల వుపయోగ మేమంటే తామరాకుమీద
చమురువుండి నీళ్ళను అంటనివ్వనట్లున్నూ, కుమ్మరిపురుగు
బురదలో తిరుగుచున్ననూ బురద అంటనట్లున్నూ, నాలుకకు

జిడ్డు అంటనట్లున్నూ, మానసాదులకు యోగాదిసాధనలవల్ల విషయాదులు అంటకుండునట్లు చేయుటయే అభ్యాసాదులవల్ల వ్రపయోగములు.

స్వరూపస్థితి, మానసాదులు వాటివాటి వ్యాపారములు జాగ్రదవస్థలో చాలింప చేసినపుడువ్రన్న అనుభవమే పరమాత్మైక్యానుసంధాన స్వరూపానుభవము ఇట్లు వీలైనపుడెల్లా చేయుటే మొదటిపని. జ్ఞానికి, యోగికి, భక్తునకు, ముముక్షువునకు 2 వ. పని మానసాదులు వాటివాటి వ్యాపారాదులలోనే తగులుబడి విషయాదులలోగల మలినాదులు (కామక్రోధాది వుద్రేకాదులు) వాటికంటకుండా చేసుకొనుటకే యోగాది సాధనములు జీవితాంతమువరకు చేయుచుండవలెను. గనుక ఆరూఢుడైనా జీవన్ముక్తావస్థనుపొందిన జన్మరాహిత్యునికైనా పై చెప్పిన 2 పనులు ఆజన్మాంతరము తప్పనిసరిగా ఎంతెంత చేయగలరో అంతంత దినదినాభివృద్ధి చేసుకొనుచునే యుండవలెను. పూర్వజన్మలోచేశాను అందుకని యీజన్మలోచేయ నవసరంలేదని కొందరు ప్రాణాయామాదులు మాకక్కరలేదని దీనికిమాత్రం చెప్పుచున్నారు.

పూర్వజన్మలో బి. ఎ., ప్యాసైనాను. యీజన్మలో 1 వ. తరగతినుంచి బి. ఏ., వరకుగల తరగతులు చదువకయే వచ్చుచున్నావా? పోనీ పూర్వజన్మలో నిలుచుండి, పరుగెత్తి మాటలు అనేకతరహాలుగా నేర్చియుండియూ యీజన్మలో అమ్మ, అత్త, నాన్న మొదలైనమాటలు నేర్చుకొనుటలేదా? ఇంద్రియ వ్యాపారాదులన్నియూ మొదటినుంచి నేర్చుకొనుచున్నారు. గనుక ప్రాణాయామముమాత్రం యిప్పుడు

చేయకయే ఎట్లు పూర్వజన్మఫలం వచ్చును? ప్రతి ముముక్షువు భక్తి, జ్ఞాన, యోగ అభ్యాసాదులు చేసికేనే వాట్లానుభవము గాని పూర్వజన్మలోచేసినా ప్రతిజన్మలోనూ చేయవలెను. చేసిన యోగసాధనలు వ్యర్థమానా? అంటే మరచినవిద్య తిరిగి నేర్చిన త్వరలోగ్రహించినట్లు త్వరలోవాయువు కుంభకసిద్ధి కలుటేదానిఫలం. ఈజన్మలోనే ప్రారంభించినపని ఆలస్యంగాను కష్టమీద ఫలమునుపొందుట మనఅనుభవమేగదా? కొందరికి మొదట చెప్పగానే గ్రహింపుగలుగును. అదేషనికొందరికి అనేక సార్లు చెప్పిననూ గ్రహింపలేకుందురు ఎందువల్ల? అట్టిపని యీ జన్మలోనే ప్రారంభించినట్లు అనుకొనవలెను. గనుక ప్రతిభక్తుడు పట్టుదలతో అభ్యాసములు ఓర్పుతోచేసి దానిఫలము వచ్చే వరకు (కుంభకము చాలాకాలము నిల్పగలశక్తి) అభ్యసించుటే పని. ఇది లేనివారలకు ఏవిధమైన జన్మరహితత్వగుర్తులు వుండవు.

దృష్టిఅభ్యాసము లేక త్రాటకాభ్యాసము :- రెప్పలను తరుచుగా వాల్చుకుండానిలుపుట ఏదేని ఒకేస్తానమునుచూచుచు హంసలు నిలుపుచు, 4, 5, 6, 7 హంసలు అయ్యేవరకు నిలుపుచు, క్రమక్రమముగా, 20, 30 హంసలకాలము నిల్పవలెను. ఇట్లు అభ్యసించుచుండగా చూపు అంతర్ముఖమై చూడబడే వస్తువుకన్పించకుండాపోయి వెలుగుగాను, రంగులురంగులుగాను కన్పించుచూ ఆ సమయములో దేహస్మృతితప్పియూ మొదలైన అనుభవములు కన్పించికన్పించి చివరకు ప్రాపంచికవ్యవహారకాలములలో బహిర్గతమైన చూపు సమయములోకూడా ఏసాధనలులేకుండా స్వరూపదృష్టి కలుగువరకు (తన దేహాదులు లేనిసమయము) దీనిని అభ్యసించుచుండవలెను.

అభ్యాసము చేయునపుడు కండ్లర్రోషడకుండా రెప్పలు నిల్పవలెను. క్రమక్రమముగా దృష్టినిల్పుట హెచ్చుచేయవలెనేగాని కండ్లకు బాధకలిగేటట్లు ఎక్కువకాలం ఆపరాదు. అంతర్దృష్టిని మూలాధారాది కమలములవద్ద ఒక్కొక్కసారి నిల్పుచున్నందున కొన్నిశక్తులు కలుగుచుండును. దృష్టిని భూమధ్యమందు నిల్పుచుండవలెను. అట్లు నిల్పుట సిద్ధించినపుడు 2 కనుబొమలమధ్య గులగులలాడినట్లుగాని, చేతితో తడవినట్లుగాని అక్కడపొక్కినట్లుకనుపించుచుండును. తేజస్వంతముగా ముఖముకన్పించును కండ్లుమూసికూడా లక్ష్యం అక్కడ (భూమధ్యమందు) నిల్పుచుండవలెను. యెంతసేపైనా కండ్లు తెరచి ఆగ్నేయచక్రమందుగాని, యేదేని స్థూలరూపముమీద (పటముమీద) గాని, దృష్టిని చాలాసేపునిల్పుచు వెంటనే కండ్లు మూసి ఆ రూపమునుమనస్సుకుకన్పించునట్లుచూడవలెను. ఆత్మదర్శనము కలుగుచున్నందుకు దృష్టి అప్రయత్నముగానే నిల్పుచుండును. నిరాలంబమైనబయలునందు అంతర్దృష్టి నిల్పుచుండవలెను. సద్గుణసంపద = సత్ + గుణము, సత్ = అనగా త్రికాలాభ్యాధ్యమానమైన నిత్యమై, శుద్ధమై, ముక్తమైనవస్తువు. గుణమనగావృత్తిగనుక సద్గుణమనగానిత్యమైనవృత్తి, సత్యమైనవృత్తి, శుద్ధమైనవృత్తి, పరమానందమైనవృత్తి, నిరతిశయానందమైనవృత్తి యిట్టివృత్తిని సంపాదించుటే, పొందుటే, అనుభవించుటే సద్గుణసంపదఅందురుగాని స్నానాదులుచేసి మడికట్టుకొని, అలికిందేఅలికి, తోమిందేతోమి, పూజలు, తీర్థయాత్రలు, హరినామోచ్చారణాదులుకావు. సత్యముపలుకుట కుచ్చితము మొదలైనదుర్గుణములులేకుండుట. అవిచేసిపైసితినిపొందగలుగు

టకు సహాయపడేవిఅయినట్లయితే అవిఅన్నియుకూడా సద్గుణములేయగును. గాని అట్టిసితి కలుగకపోగా అహంభావము, కామక్రోధాద్యావేశములు, దురభిమానములు మొదలగు దుర్వృత్తులకు అవకాశము కలుగచేయుచూ అతఃపాతాళమునకు తీసుకుపోయే గుణములు, పనులు సద్గుణములు గాకపోగా అవి దుర్వృత్తులేయగును. పైకి సద్గుణములుగా వుండునుగాని అహంకారాది దుర్గుణములకు సహాయపడు చున్నందున దుర్వృత్తు లనవలసినచ్చెను. సద్గుణములే మోక్షమార్గము. గుణములే నిర్గుణమును పొందింపజేయును. ఇదియేయుక్తి సద్గుణాచరణలేని భక్తి, జ్ఞానాదులు మోక్షమివ్వనేరవు. గనుక మొదట సద్విధులే విధిరహితత్వస్థితిని పొందింపజేయును. వీటినే సత్కర్మలు సత్కర్మలే కర్మలేనిస్థితిని పొందింపజేయును. మురికి మురికిని పోగొట్టునన్నట్లున్నది. ఒకరకమైన మురికిని మరియొక రకమైనమురికే పోగొట్టును. చెంబులకుపట్టిన చిలుముఅనేమురికిని చింతపండుపులుసుఅనే మురికిపోగొట్టునట్లు చింతపండుపులుసును మురికిఅని వాడము. గాని మురికియే. తత్త్వమును ఎరుగనివారల కిట్టి సంశయములు చాలా పుట్టును. చేదును చేదుపోగొట్టునా? అజ్ఞానమును అజ్ఞానము పోగొట్టునా? యిట్టివి చాలాకలవు. గాని సిద్ధాంతముమాత్రము దేనికి ఏదివిరుగుడో అదియే అదిఅని చెప్పట విషమునకు మరియొకరకమైనవిషమే విరుచుచున్నది. భక్తి, జ్ఞాన వైరాగ్యాదుల అనుభవములేనివారలకు యిట్టి సందేహములు ద్వైతాద్వైత విశిష్టాద్వైతాద్యభిమానములవల్ల దురావేశాదిగ్రస్తులై దురహంకారములో మునిగినవారలకే ఎన్ని ఉపమానములు చెప్పిననూ సంశయములువిడవు. అసలు

సృష్టిలో మంచిఅని చెడుఅని కష్టము సుఖము మొదలైన ద్వందములు, భేదములు మనంకల్పించినకల్పనలే; మనకిష్టమైనవి మంచివిఅని యిష్టముకానివి చెడుఅని మనమే పేర్లుపెట్టినాము. ఆ చెడుది తనకవసరంఅయినప్పుడు మంచిదనడం ఇట్టివి అనేకములు గలవు. దురభిమానములులేని సమదృష్టితో ఆలోచించిన ద్వందరహితమేవున్నట్లు తనకనుభవము కనపడేవరకు సంశయములుపోవు. హోమ్యుపతి వైద్యసిద్ధాంతము ఏజబ్బు దేనివల్ల కల్గెనో ఆవస్తువే ఆజబ్బును పోగొట్టసామర్థ్యము సూక్ష్మరూపంలోకి ఆవస్తువు పోయినకొలది శక్తి అభివృద్ధియై చెడునుపోగొట్టి మంచిశక్తి కలుగజేయుననే సిద్ధాంతముపై వైద్యమంతా ప్రవర్తించెనుగదా? సూక్ష్మరూపమైనఆత్మకు ఎక్కువశక్తి కలిగిన వస్తువగుట మానసాదులకు తక్కువశక్తికలుగుట అంతకంటె సూక్ష్మమైనవస్తువే లేనిదానికే ఆత్మ అతిసూక్ష్మము పొందగా పరమాత్మఅను పదములుకలిగెను. “సూక్ష్మాత్సూక్ష్మతరనిత్యం తత్త్వమేవత్త్వమేవతత్” అని వున్నది. దానిభావముపై చెప్పినసిద్ధాంతమే. స్థూలముగా తనకు లోకమునకు నష్టకష్టములుకల్గించే అబద్ధములాడుట, కుత్సితము, కుయుక్తులు అనేక అబద్ధములాడి లోకులధనధాన్యములను అపహరించుట, గర్వము అహంభావము, కోపము, ఆ పోవనియునికి, దురభిమానము, వ్యభిచారాది దుర్గుణములనై నా విడువక పై చెప్పినదుర్గుణములు తను కల్గియుండియూ తాను బ్రహ్మస్వరూపమైనానని చెప్పకొనుచూ బ్రహ్మస్వరూపమైనతమకు ఆపై దుర్గుణములు వుండవచ్చునా అని యితరులుఅడిగితే బ్రహ్మస్వరూపము నిర్గుణము. దానికి ఎన్నడూ ఏగుణములు లేనేలేవు. ఆపైదుర్గుణములు

యెవరికివున్నవిఅనగా మానసేంద్రియములకుగాని బ్రహ్మయైన తనకులేవని దుర్నడతతో ప్రవర్తించుట నేను మనసునుగాను, ఇంద్రియములుగాను గనుక వ్రుండియూ లేనివాడనైనానని జవాబుచెప్పుచూ తానుపాడై లోకులనుగూడా పాడుచేయుచున్నారు. గాన పై దుర్గుణములు లేనివారే మహనీయులు. వారే జ్ఞానులు, వారే పుణ్యాత్ములని అనుకొని వారి స్నేహము చేయవలెను.

గనుక సద్గుణసంపదే అట్టి సద్గుణములను అలవరచుకొనుటకే తత్వవిచారణ, భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్యాది సాధనలన్నియు అందుకేగాని వేరే జన్మరాహిత్యము ముక్తిలేదు. గనుక దుష్టగుణములను వదలుటే జ్ఞానము.

అహంకారాదిమానగ్రస్తులై, కామక్రోధాధి ఆవేశవంతులైన దుర్మార్గులు, ఎంత విచారణచేసినా, ఆ దుర్గుణములు పోనందున నిరుపయోగమగును. ఏ తత్వవిచారణ లేకపోయినా ఆదుర్గుణములు లేకుండా చేసుకొంటే అదే జ్ఞానము.

జపముచేయు విధము : జపముచేయు మంత్రముయొక్క అర్థమును తెలుసుకొని ఆ భావనను పొందుచు, పదే పదే ఆ మాటను నోటితో ప్రక్కనున్నవానికి వినిపించకుండావుండేలాగున, స్పష్టంగా నోటికి శ్రమ కలుగకుండా వుండేలాగున, స్పష్టముగా నోటికి శ్రమకలుగువరకు అని అని పెదవులు కదిలించకుండా అనుటనుమాని, ఆ మాటను మనసుతో అనుచుండవలెను. అప్పుడు ఆ నామముయొక్క వస్తుభావన కలుగును. ఆ భావనను చూచుకొనుచు మనసులో నామోచ్చారణమాని స్థాయిని అనుభవించుచుండవలెను. మానసిక జపం చెవులకు విస్పష్టముగా వినిపించేలాగున అనుచుండవలెను

అనేకవేల జపం కాలేదనే దృష్టివుంచుకొనరాదు. నోటితో అని మనసుతో అనుట, మనసు అనుచుండగా అది ఆగి వేరే యితర విషయములు జ్ఞాపకం రాకుండా వున్నకాలం, ఎప్పుడు కలుగునా అనే దృష్టిమాత్రం వుంచుకొని నోటితో జపంగాని, మానసికజపంగాని చేయవలెను. మనసు ఏ తలంపులులేకవున్నప్పుడు వున్నసమయమే పరమాత్మదర్శనము. అట్టిసితి యే స్వరూపసితి అట్టిసితిఎప్పుడుకలుగునోఅనిఆదుర్దాతోవుండి జపం చేయవలెగాని, వెయ్యి జపం ఎప్పుడు పూర్తి అగునాలని కనిపెట్టుకొని వుండరాదు. అది కలుగగానే జపం ఆపి అనుభవమును చూచుకొనవలెను. జపంవల్ల ఆత్మైక్యాను సంధానము నిజముగా కలిగినట్లు అనుభవముకలుగగానే, అట్టివారికి కలుగు బైటగుర్తులు, లోపలిగుర్తులను చూచుకొనవలెను. ఈ గుర్తులన్నియు కలిగినయెడల జపసిద్ధి కలిగినట్లే. లోగడ ఆగుర్తులు వ్రాసియుంటిని. గాని అవి తిరిగి చూచుకొనుట కష్టమని తిరిగి వ్రాయుచున్నాను. బాహ్యగుర్తులు (1) 2 ముక్కురంధ్రముల నుండి, శ్వాస వదలినప్పుడు. పీల్చినప్పుడు గాలి సమముగా రావలెను. అట్లు గంటల తరబడి మధ్యమధ్య తెంపు లేకుండా వుండవలెను. ఏలనన సామాన్య మనుజులకు కూడా అప్పుడప్పుడు అనగా ఒకముక్కునుండి మరియొక ముక్కుకు శ్వాస మారునపుడెల్లా వడుచుచున్నప్పుడు, ఇంకా కొన్ని సమయములలోకూడా జంటస్వరములు (2 ముక్కురంధ్రముల నుండిగాలి వచ్చుట) ఆడుచుండును. గాని యిది వెంటవెంటనే మారిపోవును. జపంలో ఆత్మైక్యాను సంధానము కలిగినపుడు ఆడే జంటస్వరములు కొన్ని గంటలతరబడి, కొన్నిరోజులపాటు ఆఖరికి యెప్పుడుపరీక్షించుకుంటే అప్పుడెల్లా ఆడునట్లుకన్పించును.

2. మగతగావుండుట, నిద్ర వచ్చినట్లుండుటమాత్రమే గాని నిద్రకాదు. నిద్రఅయితే నళ్ళు తూలుచుండును. కండ్లు బరువులుగా వుండును. నిద్రవచ్చినవానికివున్న మొగకాంతితో కండ్లు మొదలై నవివుండుట, ఆపలింతలు వచ్చుట, నిద్రఅయితే పడుకొనేతీరవలెనను కోరికుండును. ఆమగతగానున్నపుడుఎంతో హాయిగాను, ఆత్మనందానుభవమును చాలాకాలంఅనుభవించ వలెననే వుల్లాసముండును.

3 శ్వాసలు ఆపకుండనే తగ్గుచుండును 1 నిమిషమునకు 15 హంసలు మామూలై యుండగా 1 నిమిషమునకు 5, 6 హంసలుమాత్రం పట్టుకుండానే విడుచును. ఇట్లు గంటలతర బడి వుండును. ఆపవలెననే వృద్దేశముతో తగ్గించుటకాదు. స్వభావమే అగును. జపకాలంలోగాక, యితర సమయములలో నూ అట్లుండుటే గుర్తుముఖ్యం. 4 శరీరావయవములన్నియు మృదుత్వముకలిగి ప్రకాశవంతముగను, ఆరోగ్యవంతముగను ప్రకాశించును.

5 అన్ని యింద్రియములు, వాటివాటి వ్యాపారములు ఆపవలెనన్నపుడు ఆపగలుగుట, పనులు చేయించవలె నన్న పుడు హుమారుగాను, పుష్టిగాను, తుష్టిగాను చేయగలుగుట అనగా నోటిలో పటికబెల్లం మొదలై నవి పెట్టుకొనగానే అది కరుగకుండా నిలుపుట, కరుగవలెననుకొనగానే కరుగుట, ముక్కుకు వాసన తెలియకుండుట, తెలియవలెననిఅభిమానించి నపుడు తెలుసుకొనగలుగుట, అట్లే చెవులకు, కండ్లకు, త్వగిం ద్రియము (తాకి తెలుసుకొనుతోలు) యీ త్వగింద్రియము వల్లనే స్త్రీ కామము అదికూడా ఆపకలుగుట, కోరినపుడెల్లా,

ఆపకలుగుట, చలింపచేయుట, యిట్లు అన్ని యింద్రియముల యొక్క విషయములు గ్రహింపనగును. దీనికే ఇంద్రియ జయం. ఇంద్రియ జయమే. ఇంద్రియ వశీకరణము అనెదరు. ఇవి అన్నియు ఎదుటివారికికూడా కన్పించును. కన్పింపచేయు అనుభవములు కలుగును.

ఇవి క్రమక్రమముగా ఆత్మైక్యకావ్యను సంధానానుభవమును వృద్ధికానుకాను అన్ని అనుభవములు కలుగుచుండును. కొందరు మూఢులు (మనోలయ, ఇంద్రియ వశీకరాదులు అనుభవములేని వాగ్వేదాంతములు 7 అజ్ఞానులు, జ్ఞానిఅయితే ఇంద్రియ విషయ వ్యాపారాదులేలవున్నవి? అవి ఎందుకువదలలేదు? ఎందుకు సన్యాసం పుచ్చుకోలేదు? అని మొదలైన కుత్సిత ప్రశ్నలు వేయుచున్నారు. సంశయముకూడాను. అందుకు జవాబు జ్ఞానానుభవము కలిగినంతమాత్రాన (మనస్సు సంకల్పరహితమై, యింద్రియములు వశీకరణమై) సంసారం (భార్యా పుత్రమిత్రాదులను) వదలవలెననే విధి లేనేలేదు. అట్లువదలుట (దుర్నడత దురాచారమే, వక్రనడకే, భగవద్దేశమునకు వ్యతిరేకపునడకే.)

జ్ఞానానుభవము కలిగినందులకు గుర్తులు భార్యా పుత్ర మిత్రాదులను వర్జించుటకాదు. వాటియందుగల కామక్రోధాద్యావేశములు, విషయలోలత్వాదులు వీటిని వర్జించి, వాటియందు సద్భావనతో, కాలము గడపుట అనుభవముకలిగినందులకు ఫలము. గుర్తులు సంసారత్యాగమనగా. మనస్సు సంకల్పాదులకు లోనుగాకుంటే అవి విషయ వ్యాపారాదులు వదలుట, సన్యాసం పుచ్చుకొనుట) దుర్నడతలు దురాచార

ములు వక్రనడకలు అన్నారేమి? జ్ఞానినడకలుగావా? అంటే దుర్నడకలకంటే దుర్మార్గునికంటెను వ్యర్థుడే, వానిని ఏమిఅనవలెనో తెలియక ఆపదములువాడితిని. పైపెచ్చు ఈశ్వరద్రోహులుఅంటే బాగుండునేమో ఎట్లనగా జ్ఞానానుభవము కలిగినందులకు తలితండ్రిల సేవచేయక వారిని దుఃఖపెట్టి దారాపుత్రాదులను దిక్కులేనివారలుగను, అన్నవస్త్రాదులు లేనివారలుగాచేసి తాను విషయములకొరకు యితరులను ఆశ్రయించు చుండుటయా!

ఇట్లు కొందరు బ్రహ్మజ్ఞానానుభవమని పేరుపెట్టుకొని అట్టివక్రనడకలునడుచుచూ పున్నందువల్లనేకాబోలు కొందరు జ్ఞానులు ఫలానివారివద్ద జ్ఞానం నేర్చుకొంటున్నాడు, మాకొంప ఆగురువుతీశాడు అని బహువిధదూషణలుచేయుట తటస్థించినది కనుక అట్టి వికారనడకలు ఏమియూ అక్కరలేదు.

నేనువాసిన బాహ్యగుర్తులు కలిగియుండుటకు సన్యాసమక్కరలేదు. విషయవ్యాపారాదులు చాలించవలసినదేమి? అన్నియూ తనస్వాధీనములో నుంచుకొనగలిగిన శక్తివంతుడు అగుటచేత జపసిద్ధిపూర్ణఫలము యిక అవకతవకయొక్కఫలం మనసుచెడి పిచ్చివత్తి పై విధంగా చలించుటే.

ఆంతరగుర్తులు 1 ఎల్లప్పుడు బయలు (ఆకాశస్వరూపం) ధారణ అగుచుండును. సుఖదుఃఖములును ఆతానుభవముగానే చూచును. శరీరములోనుండి అన్ని వ్యాపారాలుచేయుచున్ననూ ఏమియూ చేయనివారివలెపున్నట్లుండును. ముక్తావస్థయేజన్మలో పుండగానే జన్మలేనిస్థితియే బ్రహ్మాండములోగల ఏ భూతములకుగాని, ఏ ప్రాణికిగాని వీరివల్లసుఖదుఃఖములులేని జీవితమే

స్వస్థితిగలిగినతర్వాత సంసారంవిడిచి అడవులవెంట దేశములవెంట తిరుగుట, ఆహారంమాని ఆకులలములు తినుట, బాలోన్మత్తపిశాచాదులుగాతిరుగుట, యిప్పుడుచూచే బాహ్యవేషాదులు (దండకమండధారులు) అనేకరకములుగా వుండుట తప్పా? అంటే ఇంద్రియానిగ్రహత్వము, మనోబుధ్యహంకారాతీతము ఎల్లప్పుడు స్వరూపధారణము, గుణాతీతము మొ॥ అనుభవములు కలిగినతర్వాత ఏవేషములు ఎట్టిమార్పులుపొంద నవసరములేదు గాన తప్పే.

పైస్థితిని పొందుటకుగాని పొందినతర్వాతగాని ఏరకముగాను మార్పునవసరములేదు. స్వస్వరూపానుసంధానానుభవము సిరపడినకొలది బాహ్యవ్యాపారాదులు తగ్గించుకొనయిచ్చ శరీరవ్యవహారానుకూలమునుబట్టి, జరుగుబాటునుబట్టి తగ్గించుకొంటే తగ్గించుకోవచ్చును. తగ్గించుకొనక చేయుచున్ననూ చేయవచ్చును. తనయిష్టము యిట్లాగే వుండవలెననే విధినిషేధములు లేవు. కొందరు అజపగాయిత్రీ సర్వదా జరుగుచునేయుండును. గనుక వేరేజపం చేయనవసరం లేదనెదరు. జపం మానెదరు. విషరీతార్థమే వుచ్చాస, నిశ్వాసములు ఎల్లప్పుడు జరుగుచునేయుండును. గాని ఏమిలాభం. ఇకఎట్లంటే గాలిపూరించినపుడు నివృత్తిఆకారం మనసుకుతోచుట రేచించినపుడు సోహంఅను మంత్రముగాని, శ్రీరామఅను మంత్రముగాని ఏదైనాఒకమంత్రమును భావించుచూ హంసను విడుచుచుండవలెను. ఇట్లు ప్రతిహంసకు చేయుచుండుటే అజపగాయిత్రీఅగును. ప్రతిహంసకు నివృత్తిఆకారం మనసు ఆనామముఅనుట పొందుట యిట్లుప్రతిహంసకు చేయవలెను. ఇదే అడుగడుగునకు మాధవాను చింతన

సుధామాధుర్యమున మేను మరచువాడు. “నిముషార్ధంనతిష్ఠంతి వృత్తం బ్రహ్మమయీంవినా” అనుట. హంసను గంటలతరబడి లెక్కించుటకూడా జపమే అగును. అప్పుడు ఏ జపం చేయనక్కర లేదు. స్వరూపస్థితి కలుగును.

ధారణచేయువిధము :- మొదటతమకు మిక్కిలి ప్రియ తమమైన ఆకారమును కండ్లుమూసికొని ఆరూపము నిస్పృష్టముగా మనస్సుకు కన్పించులాగున చూచుచుండుటే ధారణ. ఆ రూపం మనసులో కన్పించుచుండగా యితరవృత్తులు జ్ఞాపకమునకు రాకూడదు. అట్లు వచ్చినపుడు కండ్లుతెరిచి ఆ రూపమును బాగా వర్ణించుచూ చూడవలెను. అనంతరం గురు స్వరూపమును, తర్వాత తనయిల్లు, గ్రామము, భూమి అంతయూ అటుమీద సూర్యచంద్ర నక్షత్రమండలములను ఒకేవృత్తిలో కన్పించినట్లు భావించవలెను. మనసునువిజృంభింపచేయుట ఒకేవృత్తిలో యీ చూడబడు సృష్టినిఅంతయూ భావించుచూ ఆయారూపములు కన్పించేలాగున చూచుచుండుట. ఇట్టిస్థితిలో ధారణ పోవుటఅనునది లేకుండును. ఎప్పటికప్పుడే ధారణలో నుండునట్లే వుండును. ఇది సాకారధారణ అననగును.

ఇక నిర్వికారధారణ. అంతులేనిబయలుగా భావించుట. అప్పుడు సృష్టిలోగల నామరూపములు ఎవ్వయూ కన్పించకుండా ఒక్కపెట్టున సృష్టిఅంతయూపోయి బ్రహ్మాండమంతయూ నిండినవస్తువు అనుభవము నామరూపాదులలో వుండియూకూడా చూడగలుగును. ఎప్పటికప్పుడు బట్టబయలు కన్పించినట్లుండును. సృష్టి లేనేలేదనేస్థితి ఏర్పడును. ఎన్నడూ సృష్టి లేదనేస్థితినిర్ధారణఅగును. తన స్వరూప అనుభవమును

వృద్ధి కానుకాను సృష్టిలేదనేస్థితి ఏర్పడును. ఇదే నిరాకార ధారణ. నిర్వికారోపాసన యీ అనుభవమునకువచ్చిన పుపాసకు నకు వ్యవహారమందైననూ స్వరూపచింతనవలదు. వ్యవహార నామరూపాదులు వెంటవెంటనే నశించిపోవును. సదా నిర్మలత్వ స్థితి ఏర్పడును. సమిష్టిధారణ ఏమాత్రమైననూ స్వస్వరూపమే అగును.

వ్యష్టిధారణ (ఖండసాకారం) ఎప్పుడూ ఖండస్వరూపాను భవమే అగును దీనివల్ల జీవన్ముక్తి కలుగదు. యీ 2 రకముల ధారణలు ఏ రకముగానైననూ సర్వకాల సర్వావస్థలయందు మనసులో నిల్చుకొనుచుండుట అనగా సమయము చిక్కినపు డెల్లా మనోయింద్రియాదులకు ధారణవుండుట ముక్తిస్థితికి ముఖ్యాభ్యాసము గాన సాకారధారణద్వారా నిరాకారధారణ నిరాకారమునుంచి సాకారధారణకు వచ్చుచున్నప్పుడున్న అను భవములను జాగ్రత్తగా పరిశీలించుచుండవలెను.

7 సద్గ్రంథ కాలక్షేపణ : ఏపుస్తకం చదువుచున్నప్పుడు 1 తాము నియమించుకున్న లక్ష్యార్థముయొక్క అనుభవము కలుగుచుండునో 2 తదనంతరంకూడా స్వరూపానుభవమును ప్రోత్సహపెట్టునో 3 సత్ప్రవర్తనను విడువకుండుటకు స్థిరపరచునో యీ మూడుగుణములుగల దానిని చదువుటే, చెప్పుకొనుటే, వినుటే సద్గ్రంథకాలక్షేపణ. అట్టి గ్రంథములెవ్వి? ఫలానివిఅనిమాత్రం నిర్ధారణ చేయలేముగాని ప్రతి పుస్తకము లోనూ కొంచెముగనో, గొప్పగనో వుండేతీరును. కాని అది విడతీసుకొనుశక్తి అనుభవముకలిగి యుండినవేతప్ప లేకుంటే చాలా మోసంజరుగును. అధోగతికికూడా హేతువులగును.

ముందు చదివిచూచి నిర్ధారణ చేసుకొనవలెను. యీ పుస్తకం మాత్రం అంతయూ పై అనుభవములేఅనిచెప్పుట అతిశయోక్తి కానేరదు.

మిగిలిన పుస్తకములు కలగోలుగంపగా వుండును. సదా స్వరూపానుభవమున నిమగ్నులైన మహనీయులు మాత్రము వ్రాసినగ్రంథములు పై అనుభవమునకు సూటిగా వ్రాసి వుండురు. ఆయా పుస్తకములలోని అంశములయొక్క అనుభవములనుబట్టి అవి సద్గ్రంథములనుకోవలెను. ఉ॥ సీతారామాంజనేయము, భాగవతము, భగవద్గీత మొదలైనవి నవలలు, కొన్ని నాటకములు, కొన్ని పురాణములు మొదలైనవి విషయలోలత్వమును వృద్ధిచేయును. అట్టివి చదివిన లోగడగల సద్గుణసంపదను తికమకలుపెట్టును. ప్రతి పుస్తకములోను యేదోయొకసీతీయో, ప్రాపంచిక నడతలనుగురించియో, రాజసీతీయో బోధించుచునే యుండును. మోక్షానుభవారూఢత్వమునకు సహాయముచేయు గ్రంథములను బాగుగాచదివి అనుభవమునకు సూటిగా వున్న వాటినే చదువవలెను. ఏదోయొకసంగతి ఏదోయొకపుస్తకములో చూచి ఆసంగతి శాస్త్రసమ్మతమని వాదించువారిని అనేకమందిని చూచుచున్నాము. ఆ వ్రాసినవారు యెవరైననూ గొప్ప అనుభవసీయులైన పెద్దలపేరుపెట్టి ఆపుస్తకం అచ్చు వేయించినంతమాత్రమున ఆ విషయములన్నియు వారు వప్పుకొని వారి అనుభవములని నమ్మువారిదితప్పుగాని వ్రాసినవారిది కాదు. ఏ గ్రంథంచదివినా యీ పుస్తకంలోని అనుభవములను కలిగించి ప్రోత్సహపరచునో అట్టి గ్రంథములనే చదువవలెను.

వ్యవహారనడత : జపాధ్యాభ్యాసాదుల కాలముతప్ప మిగిలినకాలమున్నూ, ప్రాపంచిక విషయార్జనాదులకు విని యోగపర్చుకాలమున్నూ జాగ్రదవస్థలోచేయు పనులకు వ్యవహారనడత అనెదరు. అట్టి సమయములలోకూడా జపం అనగా నామోచ్ఛారణ (స్థూల, సూక్ష్మ, ఆంతరంగిక మానసికముతో చేయుటకు ఆయా వ్యవహారములనుబట్టి చేయుట) ధారణయో (సాకార నిరాకారంచేయుటకు యోగ్యతగలిగినవ్యవహారమో) హంసలక్ష్మ్యమో, ఉపరతి సుఖానుభవము చేయుటకు వీలైన వ్యవహారమో ఆయా వ్యవహారములు పై చెప్పిన ఏఏపనులు చేయుటకు వీలగునో చూచుకొని దానినిచేయుచూ వ్యవహారించవలెను. ఉ॥ నడుచుచున్నా మనుకొనుడు అప్పుడు జపం చేయుటకు వీలుఅగును. భుజించునపుడు భగవన్నామోచ్ఛారణ చేయవీలగును. నిద్రకు పడుకొన్నామనుకొనండి అప్పుడు ధారణ చేయవీలగును. యిట్లే యితరపనులప్పుడుకూడా గ్రహించి వ్యవహారించవలెను.

ఇట్లుచేయక అభ్యాసకాలములోమాత్రం ఆత్మనిష్ఠకలిగి యుండి, తదితర సమయములలో విషయలోలత్వాదులలోచిక్కి దుర్నడతతో ప్రవర్తించు చున్నయడల యెన్నటికీ, “ఆత్మనో న్యన్నకించన సర్వంఖల్విదంబ్రహ్మ ఏకమేవాద్వితీయంబ్రహ్మ” అను మొదలగు మహా వాక్యార్థానుభవమునకు యెప్పటికీ రాలేరు. సర్వవిధములాభ్రష్టుడు క్రమేపిఅయి లోకులనుకూడా పాడుచేయును. గనుక ముఖ్యముగా వ్యవహార కాలములలో కూడా “స్వరూపాను సంధానంవినా అన్యధాచారపరోన్న భవేత్” అనే ఉపనిషద్వాక్యానుభవము కలిగియుండుటకు

ప్రయత్నించు చుండవలెను, సత్యము, ధర్మము మొదలగు సద్గుణములను జాగ్రత్తగా నడుచుచుండవలెను.

9 సత్సహవాసము : బాహ్యభక్తి అభ్యాసపరులకు బాహ్యభక్తియందు ఆరితేరినవారియొక్క సహవాసము ప్రాణాయామాభ్యాసపరులకు ప్రాణాయామాభ్యాసమందు అనుభవనీయుల స్నేహము, విచారణాభ్యాసులకు విచారణయందు ఆరూఢుల చెలిమియున్నూ, మనోలయాభ్యాసకులకు అమనస్కస్థిత్యనుభవపరుల స్నేహమున్నూ చేయుటే సత్సహవాసము. విచారణాభ్యాసులకు యోగుల స్నేహముగాని, అమనస్కులకు బాహ్యభక్తుల స్నేహముగాని కుదరదు. కుదిరినా దానివల్ల వారివారి అభ్యాసాదులు అభివృద్ధి కాకపోగా అధోగతికికూడా వుభయులకూ కలుగుటకు సందేహములేదు. ఇట్టిదే దుస్సాంగత్యమనవలెను. ఇక విషయలోలులస్నేహము సంసారనిమగ్నుల స్నేహముగాని ఎంత అనర్థకమునుకలిగించునో చెప్పనక్కరలేదు

అట్టివారెనుంచి ఎంతెంతదూరము పోగలిగిన అంతంత దూరమునచేరుటకు మనం ప్రయత్నించుటే మనవిధి. ముముక్షువులకు అవశ్యక ర్తవ్యము యిదియొకటిమాత్రమే. “సత్సంగత్వే నిస్సంగత్య” మనునది యిదిమాత్రమే. దీనిని అశ్రద్ధచేసిన యడల పతనమగుటకు ఏమీ సందేహములేదు. కర్మలంఘనం స్నేహము మోక్షాభ్యాసకులకు పాలకు, విషము విరుగుడైనట్లు మోక్షధర్మములకు విరుగుడని తెలియవలెను. యేసహవాసము చేయవలెనో తెలుసుకొనుటకు అప్పటికప్పుడే ఇంద్రియమన శ్శరీరాదులకు కామక్రోధలోభ మదోద్రేకములు ఆరోగ్యాది సాధనములకు ఎంతెంతభంగముకలుగుచు ఉద్రేకములు కలుగు

చున్నవో చూచుకొనుచూ తీవ్రముగా ఆలోచించిన యడల
యెవరికివారు తెలుసుకొనుచూ స్నేహము చేయుచుండవలెను.
అట్టి మంచిగుణములను వృద్ధిచేయు స్నేహితులుదొరకనియడల
తన అభ్యాసములు మాత్రము తాను చేసుకొనుచునై ననూ
కాలము గడుపవలెనుగాని యేదోయొక స్నేహమని అశ్రద్ధతో
స్నేహించినయడల వెంటనే పతనమగుదురనుట అనుభవసిద్ధము

10 హంసపరీక్ష : ప్రతి నిముషము హంసను అనగా
శ్వాసను లెక్కచూచుకొనుచూ జంటస్వరములు ఆడుచున్నవో
ఒకేస్వరము అనగా ఒక ముక్కువెంటనే గాలి వదలినపుడువచ్చు
చున్నదో చూచుకొనుచుండవలెను. ఒక్కొక్కనాడి ఎంత
కాలము ఆడుచున్నదో, ఏస్వరం ఆడుచున్నపుడు ఎట్టివృత్తులు
కలుగుచున్నవో కనిపెట్టుచుండవలెను. వ్యవహారములోనుండగా
కూడా అప్పుడప్పుడు గంటకు ఎన్నిహంసలు అగుచున్నవో ప్రతి
శ్వాసకు ఎన్నిమంత్రములు అనేవరకు శ్వాస వుండుచున్నదో
కనుగొనుచూ వుండవలెను. మనోలయానందాను భవముగల
జ్ఞానికే ఎల్లప్పుడూ సాధారణముగా జంటస్వరములేఆడుచుండును
ఏవైనా మలినాదులు చుట్టుకొన్నప్పుడుమాత్రం జంటస్వరాలు
లేకపోగా ఒకస్వరమైనా ఎక్కువకాలం ఆడకపోవుట అనగా
హంసలుఎక్కువగా వదలవలసివచ్చును. దీనినిబట్టి జ్ఞానాభివృద్ధిని
తెలుసుకొనగలము. అనగా రెండు ముక్కులనుంచి శ్వాసవదలి
నపుడు గాలి సమముగావచ్చుట, హంస అనగా శ్వాసలు తగ్గి
ఆడుట ఇవి జ్ఞానానుభవమునకు గుర్తులు. సుషుమ్నచలనము
అప్పుడప్పుడు కలుగును. అనగా వెన్నుపూసలలోని నరము
సుషుమ్న అది కదులుచుండును. శరీరమంతటవున్న జ్ఞాన

నాడులుఅదురుచుండును. జంటస్వరములుసమముగను, సమాన
దూరముగను శ్వాస గాలి వచ్చుచూ పోవుచుండును. లేదా
స్వరూపనిష్టగలిగిన సమయములలోకూడా, జంటస్వరాలు ఆడక
పోయినా కుడినాడి ఎక్కువకాలం ఆడుచుండును. ఇది ఆడినపు
డెల్లా మంచివృత్తులే కలుగుచుండును. ఎడమస్వరం ఆడినపు
డెల్లా ప్రాప్తించికవిషయములే కలుగుచుండును. జంటస్వరములు
ఆడుచున్నప్పుడెల్లా నిర్విషయాకారవృత్తి మనసుకు కలుగు
చుండును. ఇవి అభ్యాసకులకుమాత్రం ఆరూఢులకుకూడా
స్వభావముగానేవుండును. ప్రతి శ్వాసయూ మూలాధారము
నుంచి సహస్రారమువరకు అనగా బ్రహ్మకఫాలంవరకువచ్చుచూ
పోవుచుండును. ప్రతిశ్వాసకు నివృత్యనుభవము పొందుచుండును
అది జ్ఞానిగుర్తించుచుండును. అజ్ఞానికిన్నీ కలిగినా గుర్తించలేక
పోవును.

ప్రతి శ్వాసనూ మూలాధారమునుంచి సహస్రారము
వరకుపోయి తిరిగి మూలాధారమునకు చేరునట్లు ప్రయత్న
పూర్వకముగా చేయుచుండవలెను. అందువల్ల హంస తగ్గును.
ఆరోగ్యము వృద్ధిఅగును. ఆయుస్సు క్షీణింపక వృద్ధిఅగును.
ప్రతిహంసకూ స్వరూపానుభవము కలుగుటయూ తటస్థించును.
ఇది అన్నిపనులలోనూ చేయనగును. ఆరోగ్యసాధనకుచేయు
ధర్మములలో యిది మిక్కిలి ప్రధానము. సహస్రారమందు ఏదో
ఒకవస్తువ తగిలినట్లు స్పర్శ కలుగును. ఒక్కొక్కప్పుడు టిక్కు
టిక్కుమను శబ్దముకలుగును. మాడున, మాడు మెత్తగా పసి
పిల్లల మాడువలె మృదుత్వముగనుండును. హంసను, మనసును,
సహస్రారమందు ధారణ ఎక్కువగాచేయుటచే యిట్లుకలుగును.
అదితగ్గగానే యధాస్థితికివచ్చును. ప్రతిశ్వాసకుపిల్చునపుడు “సో”

అని వదలునపుడు “హం” అని అన్నట్లు మనసుతో అనుచున్నట్లు భావించుచూ నడుపుటే “సోహం” అను మంత్రజపమనెదరు. ఇది ఎల్లప్పుడు ఆజన్మాంతరము తనకుతానే జరుగును. దీనినే అజపగాయిత్రీఅందురు. ఇందులో చెప్పిన ప్రతిఅభ్యాసము చేయునపుడెల్లా హంసమంత్రమునుగూర్చియే చేయుచుండవలెను. ఇది ఎన్నటికీ మరునరాదు. ప్రతి హంసకు పూరించునపుడు “సో” అని మనసునపలుకుచు శక్తికొలది కుంభించి అనగా శ్వాసను ఆపి “హం” అని మనసునపలుకుచు విడుచుచున్నయడల అన్ని అభ్యాసములుచేసిన అనుభవములన్నియూ కలుగును. కొన్ని సంకల్పశిద్ధులుకూడా కలుగగలవు. ఇది చేయుచున్నయడల వేరే యితర అభ్యాసములు చేయనక్కరలేదు. దీనికే “సోహమను మంత్రార్థవిదుల విదేహముక్తియే రామనామం” అనెదరు. ప్రయత్నపూర్వకముగా పట్టుదలతో చేయవలెననే వృద్దేశ్యము కలిగిననేగాని యిది నెరవేరదు. గంటకు 900 అయ్యే హంసలు ఇది చేయుచున్నవారలకు 200 శ్వాసలువరకు చేయగలరు. క్రమేపి తగ్గుచుండును. హంసతగ్గుట శరీరాగోగ్యమునకు, మనోనిగ్రహముకొరకు, లోక వ్యవహారములు నెరవేర్చుకొనుటకు, ఆయుర్వృద్ధికి అత్యంత అవసరము. లోక వ్యవహారములు చేయుటకు యేమియూ అడ్డములేదు. ఏకాంతస్థలమున నిత్యము కూర్చుని మొదట గంటసేపుచొప్పున గోజుకు 4 సార్లు చేయుచున్నయడల కొద్దిరోజులలో గొప్పగొప్పఅనుభవములు అనగా మనోనిర్మలత్వము, మోక్షానుభవము (నిత్య, నిరూపాధికానందానుభవము) అఖండాత్మైక్యానుభవము కలిగినట్లు ఎవరికి వారికే తెలియనగును. దీనిద్వారా ఎక్కువకాలము శ్వాసను సహస్రారమందు బ్రహ్మరంధ్రస్థానముననిల్పి నిస్పృహత్వస్థితిని

చూచుకొనుచూ ఇంద్రియ వ్యాపారదులలోకూడా నిత్యానందమోక్షమును సహజమనస్కరాజయోగస్తానమును సులభముగా పొందనగును. గాని దేనినైనా సక్రమముగా వేళతప్పకుండా క్రమాభివృద్ధితో నెరవేర్చి సద్వినియోగపరుచుకొనుటకు అలవాటు చేసుకొనుచుండినయడల అత్యంతానందమును చేకూర్చునుగాని ఒకరోజునచేసి ఆలస్యాది దోషములచేతను, సోమరితనముచేతను బద్ధకించి దుస్సహవాసము మొదలైన దోషములచేత పదిరోజులుమాని పదిరోజులుచేసి మధ్యమధ్య కొన్నిరోజులుమాని గ్రంథములోచెప్పిన ఫలములు కలుగలేదే అతిశయోక్తులని, అనుభవరహితములని, శుష్కవేదాంతములని గ్రంథకర్తను నిందించుట నిరుత్సాహము కలుగుటకు హేతువులగును గనుక యీ గ్రంథములోచెప్పిన అంశములను జాగ్రత్తగా పరిశీలించి శక్తికొలది ఏమాత్రం ఆచరణలోపెట్టినా చేసినంతకు కలుగవలసిన అనుభవములు కలిగితీరును. గ్రంథములోని అంశములు తెలియనియడల బాగుగా ఆంతరంగికదృష్టిలో విచారించి తెలుసుకొని ఆచరించప్రయత్నించవలెను. ఈ సంఘములో ప్రవేశించనివారలుకూడా ఒక్కొక్కవిషయమును శక్తికొలది వ్రాసినవిధముగా కొద్దికొద్దిగా చేయుచున్నయడల వృద్ధి క్రమేపి కలిగితీరుననుట నిస్సందేహము. సంఘములో ప్రవేశించినవారలకు నిత్యము ఒక్క అంశమునైనా వ్రతముగా చదువుచుండినంతమాత్రమునకే సద్యోమోక్షముఅనగా అప్పటికప్పుడే జన్మరహితత్వస్థితియూ సర్వాభీష్ట ఫలప్రదమును చేకూరుననుటకు స్వానుభవైక్యవేద్యమేనని సంఘసభ్యులుకూడా చెప్పగలిగిరి.

గృంథకర్త క్లుప్త చరిత్ర .

వీరిపేరు పెదప్రోలు శేషయ్యగారు. సర్వజితునామ సంవత్సర వైశాఖశుద్ధ చతుర్థి అనగా నరసింహజయంతిరోజున పెదప్రోలు అయ్యపరాజుగారికి జననమందిరి. తల్లిపేరు శీతమ్మ గారు. జనన మందినప్పుడు తల్లిగారికి గొప్ప సర్పము కండ్లకు కనిపించినందువ వీరికి ఆదిశేషుని నామకరణమొనర్చిరి. గాని రానురాను శేషయ్య అనిమాత్రం పిలువబడుచుండిరి. తండ్రి గారే విద్యాభ్యాసము చేయగడంగిరి. కొంతవిద్య వీరి పినతండ్రి గారైన పెదప్రోలు శీతయ్యగారు 12 సంవత్సరముల వయసు వచ్చువరకు బాల రామాయణము, కృష్ణ శతకము, గజేంద్ర మోక్షము మొదలగు శతకములు పది చదివించిరి. గాని అర్థ జ్ఞానము చెప్పినవారికే తెలియకపోవుటచేత వీరికి కలుగలేదుగాని అర్థంలేనిచదువు వ్యర్థమనే అభిప్రాయం ఎల్లప్పుడు వేధించు చున్నందున తండ్రిగారిని అప్పుడప్పుడు ప్రార్థించుచున్ననూ తెలియదను జవాబుమాత్రం చెప్పుచుండిరి. గాని అంతటితో తృప్తిజెందక తెలుసుకోవలెననే వృద్దేశము వేధించుచునే యుండెను. అప్పటికి ఆవీధిబండ్లలోనిచదువు లెక్క మొదలైనవి పూర్తిఅయ్యెను. గాని అర్థం తెలియగల శక్తినిచ్చు విద్యయూ ఇంగ్లీషునేర్చుకొనవలెననేకోరిక మరింతతీవ్రమయ్యెను. ఇంతలో ఉపనయనముచేసిరి. అక్కడక్కడ ఇంగ్లీషుమాటలు మొదలైనవి కష్టించి నేర్చుకొనెను. ఇప్పటివలె అప్పుడు స్కూళ్ళు ఎక్కువగా లేవు. తలితండ్రులు ఇంగ్లీషునేర్పించుటకు శక్తిలేనందున చెప్పించ నుద్దేశములేదు. అందువలన తనకోరికను నెరవేర్చుకొనుటకు ఆ చిన్న వయసులోనే అవనిగడ్డ లేచివెళ్ళి 4 వ, తరగతిలోచేరి

ఆ తరగతి గవర్నమెంటుపరీక్షలో వృత్తిక్షుడయ్యెను. ఆ వయస్సువరకు 8 సం॥ రముల వయస్సునుంచి భక్తిలో, బాల్య దశలో పుల్లలతో చిన్నచిన్నగుళ్ళుకట్టి పిల్లలతో భజనలు చేయుట, రాములవారి పటములకు పూలదండలు, తులసిమాల లతో అలంకరించి, ధూపదీపనై వేద్యములు సమర్పించి తగు పిల్లలతో భక్తి పరవశతానుభవమును పొందుచుండెడివారు.

ఇట్లుండగా ఒకానొక సం॥ రమున పూర్ణచంద్రగ్రహ ణము పట్టగా తనంతటతాను, పట్టుస్నానముచేసి, జపమునకు కూర్చొని, తారకమంత్రమును జపించుచుండగా పెద్ద వరద వచ్చి అవనిగడ్డఅంతయు ముణిగెను. అప్పటికి శీతారాములు ప్రత్యక్షమై చేయనలసిన ధారణాదుల అనుభవమును వారివల్ల బోధింపబడుచుండెను. వెంటనేలేచి సామగ్రిఅంతయూ చెరువు గట్టుముందే యున్నందున చేర్చి ఆ రోజులలో అన్నవస్త్రము లకు ఎంత లక్షాదికారులైన బాధపడుసమయములో అన్నవస్త్ర ములు పూర్ణముగా కలిగినందున ఆమంత్రముయొక్క ప్రభావము వల్లనే తనకు అంత కష్టసమయములోకూడా అంతసుఖము కలి గించినందులకు భక్తి అతిశయమై ప్రతిరోజు జపంచేయుచూ కాలము గడుపుచుండెను. అప్పటినుంచి తనకు ఇహలోకసుఖము లన్నియూ భగవదనుగ్రహమువల్లనే కలుగుచున్నట్లు భావనా రూఢమైనందున అనన్యభక్తి, ఏకాంతభక్తి, నిశ్చలభక్తి కలు గుటకు మార్గమయ్యెను.

తన అంతరాత్మయందు అనేకరకములగు క్రొత్తక్రొత్త విషయములు ప్రశ్నించుకొని జవాబులు పూర్వపక్షసిద్ధాంతా దులతో తెలుసుకొనగలుగుచుండెను. దీనికీతోడు క్లాసులలో

జరుగు పాఠములలోగల నీతిబోధదాయకములగు పద్య, గద్య కథారూపములలోగల విషయముల అమలులో పెట్టుకొనుచు నీతి ప్రవర్తనతో భగవంతుని సాకారరూపము రాముడేలను నమ్మకముకలిగి కాలముగడుపుచుండగా గవర్న మెంటుపరీక్షలో 4 వ తరగతి ఇంగ్లీషులో ఉత్తీర్ణుడైనట్లు తెలిసెను. ఇదియున్నూ తన భక్తికి సత్ప్రవర్తనకు మరింత ప్రోత్సాహము కలుగచేసెను. భగవంతునివల్లనే యిహలోక, పరలోక సుఖములు యిక్కడే కలుగుచుండునను నమ్మకము మరింత వృద్ధిఅగుచుండెను. ఇంకా ఇంగ్లీషు చదువవలెననే నెపముతో బందరు వెళ్ళి అక్కడకొందరి సత్పురుషులుసహాయముతో వారములు కుదుర్చుకొని 1 వ ఫారములో ప్రవేశించి చదువుకొనుచూ సత్పురుషుల స్నేహముతో భాగవతాదిగ్రంథములు చదువుచూ వాటి అర్థములు తెలుసుకొనుచూ ఒక్క విష్ణుమూర్తియే మోక్షప్రదాతయని నమ్మి కష్టనష్టములకోర్చి కొన్ని నియతులతో కాలముగడుపుచుండగా 3 వ ఫారంప్యాసై చదువుకొనుచుండెను.

4వ ఫారంలో ప్రవేశించగానే సహాయముచేయున్నహితులు బదిలీ అయినందుననూ, వై రాగ్యము హెచ్చినందుననూ పొట్టకూటివిద్య యింతటితో చాలుననే నిరాశ అభివృద్ధికాజొచ్చినందుననూ అసలు మొదటినుంచియూ యితరులను అడుగుట అంటే చాలాసిగ్గు, లజ్జ అభిమానాదులుగలవారగుటచేత వారములుగాని, డబ్బుగానిలేక చాలాకష్టమై చదువు చాలించెను. స్కూల్ మేష్టరుగా చేరవలెననేవుద్దేశము కలిగెను. అప్పటికాలములో యితర డిపార్టుమెంటులలోకూడా వృద్ధోగములుదొరుకుచుండెనుగాని భగవద్భక్తి అభివృద్ధిచేసుకొనుటకు స్కూల్

టీచరుగావుంటేనే విశ్రాంతి మొదలైనవి కలుగగలవని వివేక దృష్టిచేత తెలుసుకొని ప్రయత్నించగా మల్లవోలుస్కూల్ లో హెడ్ మాష్టరుగా మొదటనే నియమించిరి. అప్పటికే నరసింహస్వామిపాసకులయొక్క అనుభవములు చదువుకొనుచున్నప్పుడే వుద్భవించెను. అవేవనగా నరసింహమూర్తియొక్క కథలు, పద్యములు చదువునవుడున్నూ, ఆరూపమును దర్శించునవుడున్నూ గగుర్పొందుట, వుప్పొంగి శ్వాస పూరించి కుంభ కమున కొంతకాలము నిల్పుట, నిశ్చేష్టత్వము, భవిష్యత్తులు కనుగొనుట, కొన్నిశక్తులు కలుగుట మొదలైన అనుభవములు కలుగుచుండెను.

అందులో ఆయా వికారములను వదలి నిస్సృహత్వము, చిత్తైక్యాగ్రత, ఇంద్రియనిగ్రహము, వాయు నిరోధము, పూర్వ దృష్టి, సూక్ష్మదృష్టి మొదలగు గుణాతీతలక్షణములనుమాత్రము వద్దిలోకి వచ్చేటట్లు లక్ష్యమందుంచుకొని వాటినిఅభివృద్ధి కలుగ చేయు అభ్యాసములను మాత్రము నిలుపుకొను నడతను మాత్రము అభ్యసించుచుండుట నియతిగా ఏర్పరచుకొనుచుండెను. ఇట్లుండగా గుంటూరులో ట్రైనింగుఅగుటకు వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ యోగసాధన చేయుచూ మోక్షానందానుభవ నీయులున్నూ, కారణగురువులరగు ప్రయాగ పురుషోత్త మాచార్యులవల్ల ఒకమంత్రముపదేశింపబడి వాయునిరోధాభ్యాసము ఆ మంత్రాధారముతో చేయుటయూ, సీతారామాంజనేయము, మహాభక్తవిజయము, భగవద్గీతాది గ్రంథములు గురువుగారివల్ల విచారణచేయుచూ కాలముగడిపి ట్రైనింగు ప్యాసుకాగానే స్వగ్రామమైన పెదవోలుకే మేష్ట

రుగా నియమింపబడితిని. ఉపాధ్యాయవృత్తిని చేసుకొనుచూ నియామకములతో ప్రాణాయామాభ్యాసములను నిర్వర్తించు కొనుచూవుండగా కొందరు ముముక్షువులు మోక్షార్థులైననన్నాశ్రయించుచుండిరి.

నరసింహోపాసనాబలముచేత కొన్నిశక్తులు గలుగుచుండెను. ఆ శక్తులనుచూచి కొందరు ఆశ్చర్యపడుచుండిరి. ఆ శక్తులన్నియు అసత్యములని మోక్షము ఒకటిమాత్రమే సత్యమని నమ్ముచుండెను. నలుగురనుమాత్రము శిష్యులుగా వుండుటకు అంగీకరించి మొదట భక్త విజయం, భాగవతాది గ్రంథకాలక్షేపణచేయుచూ విష్ణోపాసనాది అభ్యాసములు చేయించుచుండెను. ముఖ్యముగా సత్ప్రవర్తనయూ, ఏక దైవోపాసనయూ ఆహారనియతియు (మాంసాహారము విసర్జించవలెను) మాత్రము ఆచరింప చేయించుటే విధులు. ఉద్యోగమునకు వచ్చునప్పటికి వారి సంసారములో అన్న వస్త్రాదులకుకూడా జరుగుబాటులేక కష్టములు పడుచుండిరి. అందునల్ల ప్రైవేటు పిల్లలకు విద్యనేర్పి జీతముగాక సంపాదించవలసిన అవుసరము గలిగెను. తలి, తండ్రులను అన్న వస్త్రములలో ఏ లోపము లేకుండా కాపాడుచు వివాహాదులు తాను సంపాదించినద్రవ్యముతో సంసారమునకు ఖర్చుపెట్టుచూ ఆడంబరహిత జీవనము చేయుచూ క్షియకరముల మెట్టపొలముమాత్రము తలితండ్రి లిచ్చిరి.

వీరి భార్యకూడా సద్గుణవతియై ముళ్ళపూడివారు రాజామణమ్మఅనే పేరుతో వివాహము అయినదిమొదలుకొని భక్తి, జ్ఞాన, యోగాది సాధనములు చేయుచూ వచ్చెను. భర్తగారి

అజ్ఞానుసారం వశవర్తినియై కాలోచితముగా ద్రవ్యము
 వెచ్చించుచూ కంటికిరెప్పవలె అన్నివిధములా సంసారమును
 గడుపుచుండెను. భర్తతోపాటుగా ఆత్మశక్తులుగలిగి సంకల్ప
 సిద్ధులు, రోగములను మందులేకనే నయముచేయుట, తనకు,
 యితరులకు సహాయముచేయుచూ ప్రాపంచిక కార్యములలో
 ఏమరుబాటులేక అప్రమత్తతో కాలముగడుపుచుండిరి. ఇప్ప
 టికి నలుగురు మగపిల్లలు 5 గురు ఆడపిల్లలుకలిగిరి. మగపిల్లలకు
 ముగ్గిరికి స్కూల్ పై నల్వరకు చదువుచెప్పించెను. వార్లకుద్యోగ
 మిప్పించెను. ఆడపిల్లలందరికి వివాహాదులుచేసిరి. కొద్దిజీతములో
 సంసారముగడుపుకొని, వివాహాదికార్యములుచేసి, పెంకుటిల్లు
 కట్టించి, 5 యకరములమాగాణిభూమిని సంపాదించి ఇహ పర
 లోకములలో ఏకొరతయులేనిజీవితమునుగలిగిఆదర్శప్రాయులుగా
 భార్యభర్తలు లోకోద్ధారణమునకు పాటుపడుచు నిరంతరము
 రాజయోగమునుబూని ఆనందామృతమును గ్రోలుచు జీవిత
 మును గడుపుచున్నారు. ఇది అంతయూ ఎందుకు చెప్పవలసి
 వచ్చెననగా భక్తులకు భగవదనుగ్రహమువల్ల ఇహ పర లోక
 ములలో ఏకొరతయూలేకుండా సమస్తసుఖములు కలిగించి
 నిత్యానందమోక్షముతో జీవన్ముక్తిని పొందింపచేయుననుట
 శీరమని నమ్ముటకు వ్రాస్తిని. గాని సత్ప్రవర్తన భక్త్యాదులులేని
 ధూనవులకుకూడా ఇహలోకములో అష్టేశ్వర్యాదులు కలిగి
 యుండుటలేదా? భక్తులకంటెను ఎక్కువగానే ఇహలోకవిష
 యానందానుభవములు కలుగుచుండుటమనము చూచుచుంటిమి
 గాని. ఆ విషయానందానుభవములు వున్ననూ ఆ అజ్ఞానులకు
 సుఖము అనుభవించుచున్నాను. నాకేకొరతయూ లేదనే

కృతజ్ఞతాస్తుతియొక్క సంతృప్తి నా లేకపోగా అది అంతయూ దుఃఖములుగానే పోచుచున్ననూ వాటినుండి తప్పించుకొను పుపాయము దొరకక మరింతదుఃఖములను కల్పించుకొని వ్యధలే అనుభవించుచున్నట్లు మనము ప్రపంచికములో విచారించిన కొలది తోచకమానదు. ప్రతి యిహలోక విషయసుఖములను గాని ప్రతి పరలోక విషయానందానుభవములనుగాని భగవంతుని వల్లనే కలుగుచున్నవనే అభిమానించుటయూ తన పురోభివృద్ధికి ఒక మార్గమేనని వీరి ముఖ్యాభిప్రాయము. 4 వ తరగతి చదువునప్పుడు ఒకానొకగోజున పెదప్రోలునుంచి అవని గడ్డకు వెళ్ళుచుండగా దారిలో కృష్ణానదిదాటి వెళ్ళవలసి యుండెను. దిగవలసినచోటు తెలియక గుణమునకు సూటిగాదిగి వెళ్ళుచుండగా కంఠంలోతువచ్చినాదిగుచుండగా ఒక మనుష్యుని వలెవచ్చి అది గుణము. ప్రక్కకుతప్పుకొని నడవమనగా ఒడ్డుకు చేరగలిగితిని. గాని యంతలోనేను ఒడ్డుకుచేరి చూడగా ఆ మనసి మాయమయ్యెను. కేవలం భగవంతుడే అట్లువచ్చెనని నమ్మెను. ఇట్లే మరియొకప్పుడు మల్లవోలునుంచి పెదప్రోలు వచ్చునప్పుడు రాత్రివేళ నీటిలోదిగి దారి తెలియక ముణుగుటకు సిద్ధమైయుండగా మనిషివలెవచ్చి దారిచూపి గట్టెక్కించి ఆ మానవుడు అంతర్ధానమగుటయూ ఆ శ్రీరామమూర్తయని మరింతభక్తి అతిశయించుటకు మార్గమయ్యెను. యిట్లు అనేక సార్లు నీటి గండములను తప్పించుటజరిగెను. అనేక సంకల్ప సిద్ధులు కలిగెననుట దృష్టాంతములుగలవు. 4 గురు స్నేహితులతో అవనిగడ్డ వెళ్ళుచుండగా దారిలో ఒక మామిడితోటలో ఎండకు చెట్టుకిందనేను స్నేహితులతో కూర్చొని ఒక మామిడి

కాయ దొరుకునేమో చూడమని ఆ స్నేహితులకు చెప్పగా వారు చెట్టుఅన్నియూ గాలించిననూ ఒక కాయయైనా దొరకదయ్యెను. అప్పుడునేను వెతకివెతకి వేసారెను. అది కాయలు లేనికాలము. అదిగాక ఆచెట్టు దారిలోవుండెను. ఆచెట్టు ఎన్నడూకాయని ఒకచిన్న చెట్టువద్దకురాగానే ముఖమునకు ఎదుటే ఒక పెద్దపండు వ్రేలాడుచుండెను. దానిని ఆ స్నేహితులకుచూపి కోయగా కోసినకొమ్మకూడా తొడిమైనాకన్పించక మాయమయ్యెను. అప్పుడాకాయనుకోసి ముక్కలు ఆస్నేహితులకుపెట్టి ఎన్నితినాన్నతరుగక చాలాముక్కలుకాగా దేవుడిచ్చిన మామిడిపండని యింటివద్దకుకూడా తెచ్చి కుటుంబములోనివారికి కూడా పెట్టి ఆ పెంకను పదిలముగా మొక్కమొలిపించవలెనని ప్రయత్నించెనుగాని మొలవలేదు. పెంకుటిల్లు కట్టునపుడు గోడలు మట్టివి తయారై నసమయములో వానకు తయారైన గోడలు పడిపోవుటకు సిద్ధముగానుండగా అపరిమితమైన మబ్బు వాన పట్టుచుండెను. ఆవూరిలో వాన కురవరాదనిసంకల్పించగా చుట్టుప్రక్కల మైలుదూరములో అనేకదుక్కులువాన కురియుచుండెను. గాని పెదప్రోలులోమాత్రం ఒక్కచినుకైనా పడేది కాదు. పెంకునేత తయారైనతర్వాత వెంటనే అపరిమితమైన వాన కురిసెను. ఇది అందరికిన్నీ బాహుటముగా కన్పించెను. యదియూ భగవదనుగ్రహమువల్ల కలిగినశక్తివల్లనే సంకల్ప సిద్ధి అయ్యెనని మరింతభక్తి అభివృద్ధిఅగుటకు వుల్లాసముకలిగెను ఇందువల్ల అహంభావత్వము, గర్వము మొదలైనదుర్గుణములు కలుగునేమోనని అహంకారదమనమునకు ఆ శక్తులవంక తలంపు నైననుపోనీయక భగవంతునిరూపములో తన్మయత్వావస్థను

పొందుచూ నిరంతర ప్రాణాయామాద్యభ్యాసములను విడువక
 సద్గుణసంపదను అభివృద్ధి పరుచుకొనుచుండెను. ధన, ధాన్యా
 దులు నిలువలేకనే తనపెండ్లి, పెంకుటిల్లుకట్టుట, పొలములు
 కొనుటయూ మొదలిడగా ఆ ఋణాదులవల్ల భగవదనుభవశక్తి
 గాని సంకల్పసిద్ధుల మహాత్మ్యముగాని లేనియడల ఆ ఋణాదుల
 వల్ల యెంతయో అనర్థములుకలుగు సమయమాసన్నమయ్యె
 నని తన దాయాదులుచూచి సంతోషించుచుండగా నాలుగు
 వైపులనుంచి అనేకవిధముల లక్షాధికారులు తమ పిల్లలకు
 ప్రైవేట్లు చెప్పించుకొనుటకు తమను వినయ భయభక్తులతో
 ఆశ్రయించి సంవత్సరం ప్రైవేటుజీతము ముందే యిచ్చుటకు
 వారికి బుద్ధియిచ్చుటవల్లనూ, దసరాపండుగలకు అనుకొన్నదాని
 కంటే ఎక్కువడబ్బు యివ్వవలెనని ఆయావ్యక్తులకు బుద్ధి
 పుట్టియూ, గ్రాంట్లు మున్నగునవి ఎక్కువగా వచ్చుటయూ
 మొదలై న సన్మార్గాదులవల్ల ఆ ఋణాదులు వెంటవెంటనేతీర్చి
 నందున తనను హేళన పరాభవాదులుచేసి సంతోషించవలెనని
 కుతూహలపడుచున్న దాయాదులయొక్కకోర్కె నెరవేరక
 పోగా వారందరూ తనకు భక్తులై మోక్షకాంక్షగలవారైరి.
 కొందరు బాహుటముగా తనవద్దకువచ్చి మోక్షముకలిగించుటకు
 ఆశ్రయించిరి. గాని అభ్యాసాదులు చేయలేక కడతేరలేకపోయిరి
 గాని త్రికరణశుద్ధిగా ఆశ్రయించినవార్లకు అడ్డు చెప్పకయే
 తెలిసినంతలో ప్రయత్నించుచుండిరి. వారివారి నిష్కలమ
 ప్రేమాస్పద భక్తులై నవార్లుమాత్రము కడతేరగలిగిరి. ౧౦ సం
 వత్సరములు వచ్చువరకు బోర్డులో పనిచేసినంతకాలమూ
 సంఘము అభివృద్ధిలోకి తేవలెననేవుద్దేశము లేనందున ఆశ్ర

యించినవారలనై ననూ ఉపదేశముచేసి సంఘములో చేర్చు
కొనకుండిరి. ఉపాధ్యాయపదవిలోకూడా అధికారులదగ్గరనుంచి
పామరజనులవరకు వీరియొక్క విద్యాబోధనాసామర్థ్యమును
వేనోళ్ళ కొనియాడుచుండెడివారు. అట్లే పరవిద్యయందుకూడా
సులభమోక్షసూక్ష్మధర్మములు ఆచరించి, చూపి, బోధించి,
ఆచరింపజేయుటను చూచి ఆబాలగోపాలము ఆశ్చర్యాతి
శయములతో ఆదరానుభవములను ప్రోత్సహింప, బోధింప
సామర్థ్యము కలిగియుండిరి. ఇతరగురువులకు వీరికిగల తారతమ్య
ములు, వీరి నడతలో నియామకములోను పండిత పామరులకు
హస్తీయశకాంతములుగా కానవచ్చుచుండెను. దీనికంతకూ
కారణము భార్యయైన రాజామణమ్మగారి సుగుణసంపదయే
బంగారమునకు తావి అబ్బినట్లు వీరొకసలే బంగారమువంటివారు
ఆమెకూడా సుగుణమణిగనుక సువాసన బంగారమునకు అబ్బితే
దానిఘనత గొప్పదై నట్లు వీరికి నిరతిశయానందము వృద్ధి
కాజొచ్చెను. వీరికంటెను ఆమెకు శక్తులు తాత్కాలికముగా
చేసి ముగింపగల సామర్థ్యము యినుమడింపజొచ్చెను. చల్లపల్లి
గ్రామములో, తమస్వగృహములోనివసించుచుండగా సంఘము
అభివృద్ధికి తేవలెననేవుద్దేశము కలుగగానే పరమాత్మకు సృష్టి
స్తితిలయములు చేయవలెననేవృత్తి కలుగగానే నామరూపాదు
లతోగూడిన యీ మనముచూచు ప్రపంచకము వృద్ధివించినట్లు
అనేకమంది సత్పురుషులు లోగడవీరు నీరుగలిసిననిష్పమాదిరిగా
గుహ్యముగా మోక్షార్థులై న పత్నివతాశిరోమణులున్నూ వారి
వారికర్త పరిపాకదశయైనట్లు ఒక్కొక్కరే తియ్యనీరుకు చేపలెక్కి
నట్లు భక్తులు సంఘములోచేరిరి. సులభ రాజయోగసమాధిచి
స్వభావముగా అనుభవించగలిగిన, మహా శక్తివంతులైన స్త్రీ,

పురుషాదులు జాతిమత ఆశ్రమాది విచారణలేకయే కోరిన వారలకు నిశ్చలులై, నిర్మలులై ప్రవర్తనీయులుగావుండ నిశ్చయించుకొన్న ముముక్షువులను భక్తులుగాచేర్చుకొన ప్రయత్నించి సంఘాభివృద్ధిచేయ మొదలిడిరి. ఇప్పటికిస్పష్టిలో దంపతు లిద్దరు సరిసమానమైన భక్తి, జ్ఞాన యోగానందానుభవమును అనుభవించుటలో ఆరితేరిన “స్వయంతీర్ణః పరంతారయతి” అను ఆర్యోక్తికితగినట్లు ఆదర్శప్రాయములగు నిష్టలను తాము ఆచరించుచూ యితరులను ఆచరింపజేయుటలో వీరిని మించిన వారుగాని, సరిసమానులుగాని లేరనియేచెప్పట అతిశయోక్తి కాదని ఈర్వాసూయాదులులేని మహనీయులందరికి సుస్పష్టముగా విదితమగుచుండగా అతిశయోక్తి అననేల, చూచి పరీక్షించినవారలకు అప్పుడప్పుడే వీరిమహత్తులు గోచరింపకపోవు ఇప్పటికి వారికి 68 సం॥ రములు గడిచిననూ ఆత్మశక్తివల్లనే శరీరారోగ్యాదులు, తేజస్వంతమైన ముఖవికాసము దయార్ధ్ర హృదయమైనట్లు గోచరించు రూపురేఖ విలాసాదులుగలిగి ప్రవర్తించుచున్నారు. వీరికంటె దేవిగారికంటె ఎక్కువగా నున్నవా? అన్నట్లు వీరి ఛాయాపటమును విమర్శించుచూ దర్శించు పండిత పామర జనులకు గోచరించుటయే దృష్టాంతమని చెప్పవలెను.

ఓం శాంతి శాంతి శాంతిః ఓం తత్ సత్ .

శ్లో॥ మంగళం భగవాన్విష్ణు, మంగళం మధుసూదన,
మంగళం పుండరీకాక్ష మంగళం గరుడధ్వజా, నీలాచల
నివాసాయ నిత్యాయ పరమాత్మనే, సుభద్రా ప్రాణ
నాథాయ శ్రీ జగన్నాథాయ మంగళం॥

పంచ భూతములు : భూమి, నీరు, అగ్ని, గాలి, ఆకాశము.
 దశేంద్రియములు : జ్ఞానేంద్రియములు 5, కర్మేంద్రియములు 5
 త్వగింద్రియము : తాళ తేలుసుకొనే అవయవము తోలు.
 చక్షురింద్రియము : కన్ను, ఇది రూపములను గ్రహించును.
 శ్రోత్రేంద్రియము : చెవులు, ఇవి శబ్దమును వినును.
 జిహ్వేంద్రియము : నాలుక, ఇది రుచిని గ్రహించును.
 ఘ్రాణేంద్రియము : ముక్కు, ఇది వాసన చూచును.
 కర్మేంద్రియములు : వాక్, పాణి, వాద, పాయు, ఉపస్థ.
 అంతఃకరణచతుష్టయం : మనసు, బుద్ధి, చిత్తము, అహం
 కారము.

మనసు : విషయములమీదికి పోవుచుండును, సంకల్పించు
 చుండును.

బుద్ధి : స్థిరపరుచును.

చిత్తము : ఎల్లప్పుడు కదలుచుండును.

అహంకారము : నాఅంతవాడులేడని గర్వించుచుండును.

పంచకోశములు : అన్నమయ, ప్రాణమయ, మనోమయ,
 విజ్ఞానమయ, ఆనందమయ.

3 శరీరములు : స్థూలశరీరము, సూక్ష్మశరీరము, కారణశరీరం.

3 అవస్థలు : జాగ్రదవస్థ, స్వప్నావస్థ, సుషుప్తి అవస్థ.

ఈ పుస్తకం పుచ్చుకున్నప్రతివారు ప్రతిరోజు 1 విషయ
 మైనా బాగా మననంచేసి చదివితీరవలెను అని వ్రతము పట్ట
 వలెను. ఆవ్రతంప్రకారం చేయవలెను.

గుణములు : 1 సత్వగుణము 2 రజోగుణము 3 తమోగుణము

1 సత్వగుణం : భగవంతునిజేరుటకు చేయుపనులు.

2 రజోగుణం : ప్రపంచికపనులు, ధనార్జనాదులు, విషయార్జనాదులు.

3 తమోగుణము : 1 ప్రమాదము 2 ఆలస్యము 3 నిద్ర

(1) ప్రమాదం : ఒకపనిచేయబోయి ఒకపనిచేయుట, అవకతవకముగా చేయుట.

(2) ఆలస్యం : ఒక సమయంలో ఒకపని చేయవలసింది, ఆ పనే మరొకసమయంలో చేయుట.

(3) నిద్ర : మగతగావుండుట పనిపాటలు ఏమియుచేయక సోమరిగావుండుట

